

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementenprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met het koninklijk besluit van 30 Maart 1936

1. — Het koninklijk besluit dd. 30 Maart 1936 wijzigt niet minder dan 140 bepalingen betreffende de rechtsvordering in burgerlijke zaken en in handelszaken; ongeveer 40 teksten worden opgeheven en 18 nieuwe bepalingen worden aan het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toegevoegd.

Het ligt in onze bedoeling niet een critisch overzicht van dit belangrijk besluit te geven, maar enkel de aandacht te vestigen op de bepalingen, die ons procesrecht merklijk veranderen of vernieuwen.

2. — Een grondige omwerking van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt sinds lang gewenscht. Doch, zooals het hier zelf werd uiteengezet (1), leden de talrijke ontwerpen, die werden opgemaakt, schipbreuk. De Minister van Justitie heeft dan ook de bepaalde machten, die aan de Regeering werden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten, op merkwaardige wijze te pas gebracht om de rechtspleging te vereenvoudigen en den gang er van te bespoedigen.

3. — Een belangrijk gedeelte van het koninklijk besluit leunt in ruime mate aan bij het ontwerp van wet, dat door het vast comité van den Raad van Wetgeving betreffende de termijnen en beteekeningen werd opgemaakt (2), alsook bij het verslag over dit ontwerp, namens de Kamercommissie door den heer Koelman uitgebracht (3).

De veranderingen, welke met dit wetsontwerp verband houden, zullen wij hier eerst uiteenzetten.

I. — TERMIJNEN EN BETEKENINGEN IN BURGERLIJKE- EN HANDELSZAKEN.

4. — De termijnen van rechtspleging en de verlenging van die termijnen uit hoofde van den afstand, werden in verband gebracht met den huidige toestand van de verkeersmiddelen.

Ongetwijfeld is de verlenging van de termijnen van dagvaarding, die bij het thans van kracht zijnde artikel 73 B. R. V. wordt bepaald ten opzichte van de personen die in het buitenland of in de kolonie wonen, buiten verhouding met de snelheid en de gemakkelijheid van de huidige middelen van verkeer.

Het nieuw artikel 73 heeft daarmede rekening gehouden om die termijnen merklijk te verkorten.

5. — Ook wat het binnenland betreft, bepaalt artikel 1032bis nieuwe regelen. Voortaan is de termijn van acht dagen en meer niet meer vatbaar voor wettelijke verlenging uit hoofde van de afstanden in België.

De termijn van minder dan acht dagen wordt verlengd met één dag voor de handelingen, die in een aangrenzende provincie, en met twee dagen voor degene die in eene niet aangrenzende provincie moeten gedaan worden.

In verband met die bepaling werd het algemeen beginsel, waarbij de termijn verlengd wordt met één dag naar rato van drie myriameter afstand en waarbij die verlenging verdubbeld wordt wanneer er aanleiding bestaat tot reizen of tot heen- en terugzending (art. 1033), opgeheven.

6. — De termijn, die bij artikel 5 werd vastgesteld voor het verschijnen op de dagvaardingen voor het vredegericht, wordt bij het nieuw artikel 5 lichtelijk verlengd. Voortaan moeten ten minste drie dagen verlopen, in plaats van één, tusschen den dag van de dagvaarding en den voor de verschijning bepaalden dag. Zulks wordt gerechtvaardigd eenerzijds door artikel 1032*bis*, die de termijnen van minder dan acht dagen slechts met twee dagen ten hoogste verlengt, anderzijds door den aard en den omvang van de zaken, die thans in de bevoegdheid van de vrederechters vallen.

7. — In overeenstemming met den termijn voorzien bij artikel 5, werd in artikel 416 de termijn van dagvaarding voor de Rechtbanken van Koophandel ook op drie dagen vastgesteld.

8. — De termijn van veertig dagen, die bij artikel 11 van de wet van 25 Maart 1841 werd vastgesteld, voor het hooger beroep van de vonnissen der vrederechters, werd tot op een maand teruggebracht.

9. — De gewone termijn der dagvaardingen door artikel 72 vastgesteld, blijft onveranderd. Doch, volgens het nieuw artikel 72 — en dit nieuw principe is uiterst belangrijk — is de termijn vastgesteld niet alleen voor degenen die in België woonachtig zijn, maar zelfs voor de personen die in het buitenland hun woonplaats hebben, op voorwaarde dat, in dit geval, het exploit in België werd beteekend.

Met een woord, de gewone termijn der dagvaardingen is toepasselijk telkens de dagvaarding geldig in België kan beteekend worden, hetzij aan den persoon zelf van den verweerder, hetzij aan zijn woonplaats, hetzij aan de gekozen woonplaats, hetzij aan de filiaal of aan den verrichtingszetel van een vreemde maatschappij, hetzij aan den administratieven zetel van een Congoleesche maatschappij. (Zie daaromtrent nieuw artikel 69*bis*.)

10. — De termijn om hooger beroep in te stellen tegen de vonnissen van de rechtbanken van eersten aanleg en van de rechtbanken van koophandel, wordt tot op twee maanden teruggebracht. (Artt. 443 B. R. V. en 645 W. van Koophandel.)

11. — Voor de zaken in kort geding wordt een termijn van twee dagen ingesteld (art. 807). In de huidige wetgeving is voor die zaken geen enkelen termijn van dagvaarding bepaald.

12. — Het nieuw artikel 1033 lost verschillende twistpunten op, waartoe het eerste deel van de thans van kracht zijnde bepaling aanleiding had gegeven.

Het bevat drie regelen betreffende de berekening der termijnen, welke regelen aan al de termijnen van privaatrecht gemeen zijn.

1° De termijnen die in dagen vastgesteld zijn, worden berekend van dag tot dag, degene die in

maanden of in jaren bepaald zijn, worden berekend van den zooveelsten der aanvangsmaand tot daags vóór den zooveelsten der maand van den vervaltijd.

De berekening van dag tot dag, t.t.z. per tijdruimte van vier-en-twintig uren, strekkende van middernacht tot middernacht, is door het wetboek van burgerlijke rechtsovereenkomst niet voorgeschreven, maar zij komt overeen met een vaste overlevering, die tot het Romeinsche recht opklimt en waarmede door het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet werd afgebroken. De nieuwe tekst bekrachtigt een traditioneele oplossing, waardoor de moeilijkheden vermeden worden die, nopens het uur op hetwelk een akte werd opgesteld, ongetwijfeld zouden oprijzen indien die oplossing niet aangenomen was.

De schrikkel-dagen worden gerekend als de andere dagen in de termijnen die in dagen vastgesteld zijn.

De regel volgens denwelken de in maanden of in jaren bepaalde termijnen berekend worden van den zooveelsten der maand tot 's daags vóór den zooveelsten, is evenmin in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vermeld.

Door de berekening van den zooveelsten tot den zooveelsten, zou een dag bij den termijn gevoegd worden, vermits men denzelfden dag éénmaal zou rekenen bij de eerste maand en éénmaal bij de laatste maand. Het schrikkeljaar of de maand Februari van het schrikkeljaar worden respectievelijk als een gewoon jaar of een gewone maand gerekend. Wanneer een termijn van een maand ingaat op den zooveelsten dag der maand en die zooveelste niet voorkomt in de maand waarop de termijn eindigt, dan eindigt de termijn den laatsten dag der maand.

Is er b.v. een termijn van een maand die aanvangt met de beteekening die op 30 Januari gedaan wordt en dus vanaf 31 Januari begint te loopen, dan eindigt die termijn op 28 Februari, wanneer het geen schrikkeljaar is en op 29 Februari van de schrikkeljaren.

De bij artikel 1033 bepaalde regelen betreffende de berekening van de termijnen, zijn niet van openbare orde.

Het spreekt van zelf dat, wanneer de rechter een gerechtelijken termijn bepaalt of wanneer de partijen bij overeenkomst een termijn bepalen, zij een andere wijze van berekening der termijnen kunnen aannemen.

Wanneer het niet blijkt dat de rechter of de partijen hebben willen afwijken van den in artikel 1033 vermelden regel van het gemeen recht, dan zal die regel op de door hen bepaalde termijnen van toepassing zijn.

De bekrachtiging, door den voorgestelden tekst, van voormelde traditioneele regelen, zal een einde maken aan de betwistingen over de berekening van

de termijnen van zwangerschap en van meerderjarigheid, welke sommige auteurs willen doen berekenen van stond tot stond.

Voortaan zal de berekening van die termijnen overeenkomstig de regelen van artikel 1033 gedaan worden.

2° De *dies a quo* wordt niet gerekend in de termijnen die in dagen, in weken, in maanden of in jaren vastgesteld zijn. De *dies ad quem* wordt in die termijnen gerekend.

Die regelen zijn slechts de toepassing van de algemeene rechtsprincipiën en het gevolg van den regel volgens welken de in dagen, weken, maanden of jaren bepaalde termijnen, niet per uur worden gerekend.

De eerste van die regelen is bekrachtigd door den ouden tekst van artikel 1033, voor de termijnen die ingaan met de beteekening, terwijl de tweede uitgesloten is door bedoeld artikel, waarbij voor de termijnen van beteekening de vrije dagen voorzien zijn.

In rechten staat het vast dat de dag, die als aanvangspunt van den termijn geldt, de *dies a quo*, niet gerekend wordt in de in dagen, weken, maanden of jaren bepaalde termijnen, ten ware de rechter of de partijen uitdrukkelijk hun wil hadden te kennen gegeven den *dies a quo* te rekenen, zooals dit het geval is in de artikelen 502 van het Burgerlijk Wetboek en 5 der wet van 17 Augustus 1873, betreffende de verjaring in fiscale zaken of in tuchtzaken.

Volgens de rechtsleer en de rechtspraak is het, over het algemeen, toegelaten den *dies ad quem* in de termijnen te rekenen, behalve in die bedoeld bij den tekst van artikel 1033, waarvan de opheffing wordt voorgesteld. Volgens de rechtsleer en de rechtspraak is men het eens dat de in bedoelden tekst bepaalde regel een gunstmaatregel is, die op de bij dit artikel bedoelde termijnen van beteekening slechts bij uitzondering van toepassing is. De rechtsleer en de rechtspraak trachten zelfs duidelijk de toepassing van dien regel te beperken wat de termijnen van beteekening betreft.

De nieuwe tekst, door den *dies ad quem* uit te sluiten in al de gevallen waarin geen bijzondere tekst den termijn « vrij » noemt, stelt een einde aan de moeilijkheden, voortvloeiende uit de heerschende onzekerheid betreffende de berekening van de talrijke termijnen, waarvan betwist wordt of zij al dan niet als « vrij » termijnen moeten berekend worden.

3° De feestdagen worden in de termijnen als werkdagen gerekend. Op dien regel wordt uitzondering gemaakt, wanneer de laatste dag van den termijn een feestdag is en het termijnen geldt die werden verleend voor akten van rechtspleging, die slechts op den werkdag kunnen gedaan worden. In

dit geval wordt de termijn verlengd tot den eerstkomenden werkdag.

De regel volgens welken de termijnen doorlopend zijn en de feestdagen, evenals de andere dagen, in de termijnen gerekend worden, staat in de wet niet geschreven, maar wordt door de rechtsleer en de rechtspraak algemeen aangenomen.

Artikel 1033, 3°, breidt de verlenging niet uit tot de publiekrechtelijke termijnen, noch tot de bij overeenkomst bepaalde termijnen, evenmin als tot de gevallen waarin de handelingen op een feestdag kunnen verricht worden, zooals de beteekenings in strafzaken.

De nieuwe algemeene regel doet geen afbreuk aan de bijzondere bepalingen, waarbij de feestdagen van sommige termijnen uitgesloten zijn, zooals bepaald wordt in het tweede lid van artikel 53 der wet van 20 Mei 1872 op wisselbrieven. (4)

13. — Artikel 1037 van het thans van kracht zijnde Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalt, dat geen beteekening of tenuitvoerlegging mag gedaan worden van 10 October af tot 31 Maart, vóór 6 uur 's morgens en na 6 uur 's avonds; en van 1 April af tot 30 September, vóór 4 uur 's morgens en na 9 uur 's avonds; noch op een wettelijken feestdag, tenzij krachtens een verlof gegeven door den rechter, in geval er gevaar bij het verwijl zou zijn.

Eenerzijds begrijpt men deze beperkingen niet wanneer de beteekening of de tenuitvoerlegging geschiedt in een plaats, die op dit oogenblik toegankelijk is voor het publiek; anderzijds, is het verschil, dat deze bepaling tusschen de seizoenen maakt, thans niet meer te verantwoorden. De nieuwe tekst heeft, hetgeen in de bepaling thans verouderd is, opgeheven en wijst op meer nauwkeurige wijze den magistraat aan, die bevoegd is om in de spoedeisende gevallen verlof te geven om van die regelen af te wijken.

14. — Luidens artikel 1038bis kunnen, in de gevallen die onverwijlden spoed eischen, de termijnen door de voorzitters van de Hoven en Rechtbanken verkort worden.

In dit geval echter dient de vordering en de beschikking tot verkorting op het afschrift van het exploit overgeschreven. Zooniet, wordt, overeenkomstig het nieuw artikel 1039bis, elke niet op tegenspraak gevoerde rechtspleging geschorst tot verloop van den wettelijken termijn.

15. — Ten slotte, dient de aandacht nog gevestigd op artikel 1038ter.

In dit geval van aanzegging van een akte van beteekening van een exploit in België, wordt de toepasselijke termijn steeds bepaald volgens de plaats waar de aanzegging of de beteekening geschiedt.

Men begrijpt niet, zoo luidt het verslag aan den Koning, dat een persoon, die in het buitenland woont, maar die woonplaats gekozen heeft te Brussel of die te Brussel bereikt werd door de beteekening van een vonnis van een Belgische rechtbank, over een anderen termijn dan den gewonen termijn zou beschikken om hooger beroep in te stellen.

Door zijn keuze van woonplaats, heeft die persoon den wil uitgedrukt, voor het tegemoet gezien geschil, geacht te worden te Brussel te wonen en indien hij persoonlijk binnen België bereikt werd, is zijn toestand te vergelijken met dien van iemand die in het land gevestigd is.

II. — RECHTSPLEGING VOOR DE VREDE-RECHTERS.

16. — De wijziging van de rechtspleging voor de vrederechters heeft betrekking op drie belangrijke punten :

a) De nieuwe bepalingen van de artikelen 4 en 4bis, betreffende de dagvaarding voor den vrederechter, werden volledig in overeenstemming gebracht met de artikelen 66, 68 en 68bis. Voortaan bestaat er geen verschil meer tusschen dagvaarding voor den vrederechter en dagvaarding voor de rechtbank van eersten aanleg.

Dit is overigens een algemeen richtsnoer van het koninklijk besluit : overal waar het mogelijk is de rechtspleging één te maken, t.t.z. de gewone rechtspleging, waar het kan, toepasselijk te maken voor de vrederechters en voor de rechtbanken van koop-handel.

b) De herdaging, geldende als voeging bij verstek is voorzien bij het vredegerecht (art. 19bis). Het hangt van de partij af, na de termijnen van dagvaarding verlengd met den termijn van een maand, de in gebreke gebleven partijen opnieuw te dagen en een vonnis te bekomen, dat zal worden beschouwd als op tegenspraak gewezen.

Op die belangrijke hervorming zal verder uitgebreid worden.

c) Het koninklijk besluit dd. 13 Januari 1935, waarbij in de vrederechten een snelle rechtspleging werd ingevoerd, wanneer het bedrag van den hoofdeisch het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt, werd in dien zin gewijzigd, dat voortaan alleen de exploten van dagvaarding, verzet of aanzegging geldig kunnen worden beteekend door de toezending van een afschrift, als ter post aangeetkend stuk.

Niet alleen de deurwaarder van het vredegerecht is bevoegd om bedoelde akten over de post te beteekenen, maar elke deurwaarder die bevoegd is exploten te doen voor het vredegerecht dat van dien eisch kennis moet nemen.

Overigens, staat het den deurwaarder vrij de exploten van bovengemelde akten in den gewonen vorm te beteekenen (art. 49, § 4).

De andere akten, namelijk de beteekeningen van de vonnissen, de bevelen vóór de tenuitvoerlegging en de andere akten van tenuitvoerlegging dienen uitsluitend ,overeenkomstig de bepalingen van artikel 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, in den gewonen vorm beteekend.

De bepaling van artikel 52, die den griffier toeliet, op verzoek van een der partijen, de uitgifte van het vonnis te beteekenen, werd opgeheven.

III. — DAGVAARDINGEN.

17. — De dagvaarding van de vennootschappen werd op een meer volledige wijze in artikel 69, 6°, behandeld.

Het huidige artikel 69, 6°, is uitsluitend toepasselijk op handelsvennootschappen. De nieuwe bepaling is van toepassing op al de maatschappijen die de rechtspersoonlijkheid bezitten.

Anderzijds, voorziet het nieuw artikel de modaliteiten van de dagvaarding van de vreemde vennootschappen, van de Congoleesche maatschappijen en van de maatschappijen die in vereffening zijn.

De nieuwe bepaling laat toe de vreemde vennootschappen te dagvaarden aan hun filiaal of operatiezetel in België.

18. — Het nieuw artikel 69bis vervangt de voorschriften van artikel 69, 8°, en van het besluit van 1 April 1824 van den Gouverneur-Generaal van België, betreffende de dagvaarding die moeten worden gedaan aan in het buitenland gevestigde personen. Het behelst al de bepalingen betreffende de beteekeningen, die door artikel 68 buiten beschouwing zijn gelaten.

Laten wij hier vermelden de afschaffing van het aanslaan van de exploten aan de deur van de gerechtszaal.

IV. — STELLING VAN PLEITBEZORGER EN VERWERING.

19. — De aandacht dient hier gevestigd op het nieuw artikel 81bis, dat toelaat aan de partijen de zaken door minnelijke mededeeling van de verweren en antwoorden te instrueeren en de terechtzitting te doen voortzetten, zonder ander formaliteit dan een contradictoir verzoek om de zaak op de rol voor pleitzaken in te schrijven.

20. — De grondigste verandering, die artikel 82bis betreffende het hooger beroep van de vonnissen der vrederechters ondergaan heeft, bestaat hierin dat de akte van beroep van geenerlei waarde zal zijn, indien de beroepende partij de zaak niet inge-

leid heeft tegen de in de akte van beroep aangeduide terechtzitting.

Zoo zal het misbruik, bestaande in het instellen van een ongegrond hooger beroep, worden tegengegaan.

Verder werd de bepaling van artikel 82*bis* uitgebreid tot de gevallen van hooger beroep tegen de uitspraken, die werden verleend door de scheidsrechterlijke commissies, ingesteld bij de wet van 24 December 1903 op de vergoeding van schade voortspruitende uit arbeidsongevallen.

V. — VONNISSEN BIJ VERSTEK EN VERZET.

21. — Het koninklijk besluit heeft hier zonder twijfel rekening gehouden met de menigvuldige en gegronde klachten, waartoe de huidige procedure in zake verstekvonnissen aanleiding heeft gegeven. Dit hoofdstuk van ons procesrecht heeft dan ook een grondige hervorming ondergaan.

22. — Eerst en vooral voorziet het nieuw artikel 152*bis* zoo niet de afschaffing van de verstekvonnissen wegens nalatigheid om te concludeeren, dan toch de mogelijkheid om die rechtspleging te voorkomen. (5)

Voortaan hangt het van den eischer af, indien de door den verweerder gestelde pleitbezorger geen conclusies neerlegt, de zaak ter rolle te doen voortzetten. Hij heeft daarvoor enkel de partij of gebeurlijk den pleitbezorger van die partij, zoo deze zich in den vreemde bevindt, aan te manen om te concludeeren. Na een termijn van vijftien dagen, kan de eischer vorderen dat op zijn eisch uitspraak gedaan wordt.

Het vonnis zal geacht worden als op tegenspraak gewezen.

23. — Het nieuw artikel 153, betreffende de vonnissen bij verstek met voeging van het profijt, heeft aanleiding gegeven tot een niet minder belangrijke hervorming. (6)

De nieuwe bepaling heeft de tusschenkomst van de rechtbank vóór het eindvonnis afgeschaft.

Indien, na de termijnen van dagvaarding, vermeld met den termijn van een maand, een of meer partijen niet verschenen zijn, hangt het nu van de partij af die er belang bij heeft, de in gebreke gebleven partijen te herdagen.

Op straffen van nietigheid, moet de herdaging vermelden dat het te verlenen vonnis voor geen verzet vatbaar zal zijn.

Het op die herdaging verleende vonnis zal worden beschouwd als zijnde op tegenspraak gewezen tusschen al de partijen.

De nieuwe procedure werd bij artikel 19*bis* en 434*bis* tot de vredegerichten en tot de rechtbanken van koophandel uitgebreid.

24. — Verder wordt de termijn voor het verval van instantie van de bij verstek gewezen vonnissen, van zes maanden tot één jaar opgevoerd. (Artikel 156.) (7)

25. — De nieuwe tekst van de artikelen 157 en 158 stelt den termijn van verzet voor de partij die een pleitbezorger heeft en voor de partij van wie het vonnis aan den persoon werd aangezegd, eenvormig op vijftien dagen vast.

26. — Ten slotte, werd in artikel 159 het proces-verbaal van niet-bevinding met het proces-verbaal van inbeslagneming gelijkgesteld. Voortaan, wanneer een proces-verbaal van niet-bevinding regelmatig is opgemaakt en aan de ingebreke gebleven partij is aangezegd, zal het vonnis geacht worden ten uitvoer gelegd te zijn. Zoodoende wordt een oplossing gegeven aan eene twistvraag, die de rechtspraak sinds lang verdeelde.

VI. — EXCEPTIES.

27. — Volgens het nieuw artikel 173, kan geen nietigheid van exploit of van akte van rechtspleging worden toegestaan, tenzij het bewezen is dat zij de belangen van de tegenpartij schaadt.

Elke nietigheid van exploit van rechtsingang is gedekt, indien zij niet voor elke verwerping of exceptie, andere dan de excepties voorzien bij de artikelen 166 en 174 en de exceptie van onbevoegdheid, werd voorgesteld. Elke nietigheid van de andere akten van rechtspleging is gedekt, indien zij niet voor de bespreking over de zaak-zelf werd voorgesteld.

Al de middelen van nietigheid tegen een akte van rechtspleging moeten gezamenlijk worden voorgesteld.

Die bepalingen hebben voor doel de nietigheden te beletten, die alleen worden opgeworpen om de zaak te vertragen.

28. — Het nieuw artikel 192*bis* laat aan de rechtbank toe exceptiën en rechtsmiddelen bij de hoofdzak te voegen, behoudens die welke bij de artikelen 166 en 174 zijn voorzien.

Die bepaling ook heeft voor doel de bespoediging van de rechtspleging en het nutteloos maken van praktijken, die alleen de vertraging van het geding beoogen.

VII. — GETUIGENVERHOOR.

29. — Het verslag aan den Koning duidt de aanzienlijkste verbeteringen aan die, in zake getuigenverhoor, werden voorgesteld :

1° Het nieuwe stelsel laat den rechter toe de getuigen ter terechtzitting te hooren; die vorm van getuigenverhoor, die in summere zaken reeds aan-

genomen was, kan ongetwijfeld best algemeen worden gemaakt, daar de rechter zich alzoo op nauwkeuriger wijze rekenschap kan geven van de waarde der getuigenissen, dan wanneer hij er kennis van neemt aan de hand van het noodzakelijk onvolledig relaas van een proces-verbaal. Toch kan er niet aan gedacht worden, wil men de gewone terechtzitting niet werkelijk op overdreven wijze overlasten, af te zien van het aanstellen van een rechter-commissaris. Daarom wordt, bij artikel 294*bis*, dat aan titel XII van boek II wordt toegevoegd, aan de rechtbank de bevoegdheid verleend dien vorm van getuigenverhoor te verkiezen, die haar naar gelang van omstandigheden het meest passend voorkomt.

2° Het staat de rechtbank altijd vrij, indien zij het gepast acht, in het vonnis de plaats, den dag en het uur te bepalen, waarop het getuigenverhoor zal plaats hebben. (Art. 255).

3° De slotbepaling van artikel 256, alsmede de bij de artikelen 257, 258 voorgeschreven regelen betreffende de termijnen om het getuigenverhoor te beginnen, bleken eerder kwellend te zijn dan nuttig. De opheffing ervan werd dan ook voorgesteld.

4° Op verzoek van partijen, kunnen de getuigen zich vrijwillig ter terechtzitting aanmelden. (Artikel 260).

5° De nietigheid die bij artikel 260 wordt voorzien in geval de formaliteiten van dagvaarding aan getuigen niet werden nageleefd, is opgeheven.

6° Het staat den rechter voortaan vrij de getuigen tegenover elkander te stellen (art. 37 en art. 262, derde alinea), zoowel wanneer het enkel gaat om de getuigen die door een van de partijen werden gedagvaard, als wanneer het getuigen van de beide verhooren betreft.

7° De bij artikel 278 voorziene termijn van acht dagen om het getuigenverhoor af te handelen, wordt op één maand bepaald. Talrijke vonnissen tot verlenging van het getuigenverhoor, die veel geschrijf en onkosten medebrachten, zullen zodoende worden vermeden.

8° Op het stuk van de wraking en van de hieromtrent ontstane rechtspraak, werden geen wijzigingen ingevoerd. Hieruit volgt dat, indien in een zaak die in eersten aanleg wordt berecht, de rechtbank gebruik maakt van de haar bij artikel 294*bis* toegekende bevoegdheid, artikel 284 van toepassing zal zijn.

VIII. — BERICHTEN VAN DESKUNDIGEN.

30. — Hier ook werd de rechtspleging aanmerkelijk vereenvoudigd.

Het verslag aan den Koning legt nadruk op drie belangrijke punten :

1° Terwijl, onder het stelsel van het vroeger arti-

kel 303, de rechter slechts een college van drie deskundigen kon aanstellen, behoudens instemming van partijen, is het hem thans toegelaten een of drie deskundigen aan te duiden.

2° De formaliteiten van de eedaflegging zijn opgeheven. De deskundige zal onderaan op het verslag den eed afleggen (art. 317).

3° In plaats van een nieuw deskundigen-onderzoek te moeten gelasten, kunnen de rechters, indien zij in het bericht geen voldoende ophelderingen vinden, in den loop van de debatten, de getuigen ter terechtzitting hooren (art. 222, 2e alinea). Dit stelsel, dat reeds dikwijls werd voorgesteld, wordt vooralsnog toegepast in zake dringende onteigening, en het heeft er gunstige uitslagen opgeleverd.

IX. — VERVAL VAN INSTANTIE.

31. — Het koninklijk besluit doet het verval van instantie verdwijnen, dat geregeld is bij de artikelen 15, 397 tot 401 en 469 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Die afschaffing werd reeds voorgesteld in het wetsontwerp betreffende de termijnen en beteekenissen.

De leer en de rechtspraak streven sinds lang naar een beperking van de gevallen van toepassing van het verval van instantie, dat de partijen die te kwader trouw zijn, maar al te dikwijls in de mogelijkheid stelt om een billijke veroordeeling te ontduiken.

Het is daarom, dat het in de belangrijke rechtbanken een algemeen gebruik is geworden, een verklaring van de pleitbezorgers, strekkende tot het behoud van de gedingen op de rol, ter gelegenheid van de algemeene oproeping, aan te teekenen in het zittingsblad en zodoende het vervallen van al de gedingen te beletten. In die jurisdicties is het verval van instantie feitelijk niet meer van toepassing.

X. — SUMMIERE ZAKEN.

32. — Feitelijk is het onderscheid tusschen gewone zaken en summieren zaken zonder praktisch belang geworden.

Titel XXIV van het boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, betreffende de summieren zaken, werd dan ook opgeheven, met dien verstande dat de bepalingen, waarvan het nut is gebleken, elders in het besluit werden overgenomen (b.v. artikelen 255 en 294*bis*).

XI. — RECHTSPLEGING VOOR DE RECHTBANKEN VAN KOOPHANDEL.

33. — Het beginsel, vervat in artikel 414, strekt er toe, voor de rechtbanken van koophandel, de re-

gelen van de rechtspleging voor de rechtbanken van eersten aanleg toepasselijk te maken, behoudens uitdrukkelijke afwijking.

34. — Het nieuw artikel 435 laat aan de rechtbanken van koophandel toe, in geval van verstekvonnissen, het voordeel van de voorloopige tenuitvoerlegging gemakkelijker toe te kennen.

Voortaan zal de tenuitvoerlegging kunnen worden bevolen niet alleen indien er gevaar is bij het verwijl, maar ook indien er een titel of een vroegere veroordeeling bestaat of indien de eisch gegrond is op de ondertekening van een effect aan order of aan toonder.

35. — Artikel 439 werd derwijze veranderd dat de rechtbanken van koophandel de voorloopige tenuitvoerlegging van hun vonnissen kunnen gelasten, zelfs bij ontstentenis van bepalingen hieromtrent, maar met last zekerheid te stellen of van een voldoende solvabiliteit te doen blijken.

XII. — RECHTBANKEN VAN HOOGER BEROEP.

36. — Een nieuwe bepaling werd in artikel 443 ingelascht, waarvan de belangrijkheid op praktisch gebied aan niemand zal ontsnappen.

Om den termijn van hooger beroep te doen loopen dient, onder het huidige regiem, het vonnis betteekend. Die beteekening geeft aanleiding tot evenredige registratierechten. Hieruit volgt, dat de partij die in eersten aanleg het proces gewonnen heeft, dikwijls aarzelt om het vonnis te beteekenen, daar zij de kosten van uitgifte moet voorschieten.

De nieuwe bepaling verhelpt dien toestand. Alinea 3 van artikel 443 voorziet de mogelijkheid een op tegenspraak gewezen vonnis te beteekenen uitsluitend met het doel den termijn van hooger beroep te doen ingaan.

Het afschrift, bestemd om den termijn van hooger beroep te doen ingaan, is vrij van registratiekosten, maar kan tot geen ander doeleinden dienen. De eischer in beroep zal er toe verplicht zijn, zooals vroeger, het vonnis regelmatig voor het Hof te brengen en die overlegging zal aanleiding geven tot de registratierechten.

XIII. — GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING VAN DE VONNISSEN EN AKTEN.

Het invoeren in onze wetgeving van de mogelijkheid voor den beslagene de gevolgen van het beslag te beperken tot het bedrag der oorzaken van het beslag, zonder de waarborgen te verminderen, waarop de beslaggever rechtmatig kan aanspraak maken, is een der belangwekkendste hervormingen die het koninklijk besluit van 30 Maart 1936 in het procesrecht invoert.

Die hervorming leunt aan bij het wetsvoorstel van den heer Poulet (8) en inzonderheid bij het wetsontwerp betreffende het conservatoir beslag en de gedwongen tenuitvoerlegging. (9)

In de nieuwe bepalingen van de artikelen 553 en 554, wordt het « cantonnement » in ieder geval afhankelijk gesteld van een rechterlijk verlof. Het wetsontwerp (10) voorzag alleen de tusschenkomst van het gerecht in geval van betwisting omtrent de uitoefening van het recht op « cantonnement ». Het koninklijk besluit vond hier een leidraad in de Fransche wet van 17 Juli 1907 en in het wetsvoorstel van den heer Poulet.

Overigens voorziet het besluit de beperking van het beslag voor alle burgerlijke en commerciële conservatoire beslagleggingen.

Daarenboven vestigt artikel 554 het recht op « cantonnement » in zake executoriaal beslag, doch slechts in twee gevallen, die beperkender wijze aangeduid worden :

1° Wanneer de opschorsing van de vervolgingen bevolen is geworden;

2° Wanneer het beslag werd gedaan krachtens een vonnis, waartegen beroep of verzet werd ingesteld en behoudens daarmee strijdige beschikkingen van het vonnis.

38. — Artikel 554bis verleent aan elke belanghebbende partij het recht de in beslag genomen roerende goederen in handen van een sequester te doen geven.

39. — Ten slotte voorziet het nieuw artikel 635bis de mogelijkheid voor de beslagene de intrekking te vragen van het bevelschrift, waarbij machtiging werd verleend tot het leggen van beslag, in alle zaken.

XIV. — EXECUTORIAAL BESLAG.

40. — De titel betreffende het executoriaal beslag werd op drie voornaamste punten gewijzigd :

1° De nieuwe bepalingen van de artikelen 592 en 593, waarbij de voorwerpen, die niet voor beslag vatbaar zijn, worden aangeduid, verzachten, in zekere mate, den toestand van den beslagene. (11)

2° De aanstelling van een gerechtelijk bewaarder is afgeschaft.

3° De artikelen 621bis en 621 ter voorzien de tenuitvoerlegging ter beurze van de openbare fondsen en deviezen.

Die hervorming staat in verband met de koninklijke besluiten van 15 October 1934, 30 Januari 1935 en 20 Juni 1935, die een reeks maatregelen hebben genomen om de echtheid van de beursnoteringen te beveiligen.

XV. — SCHEIDING VAN TAFEL EN BED, EN ECHTSCHIEDING.

41. — De wet van 14 December 1935 en het koninklijk besluit dd. 7 Februari 1936 hebben op aanzienlijke wijze de rechtspleging in zake echtscheiding veranderd.

Het besluit heeft, in verband met bovengemelde wetsbepalingen, de rechtspleging, in zake scheiding van tafel en bed, in overeenstemming gebracht met die bepalingen, namelijk wat betreft de voorloopige maatregelen en de wedereischen.

42. — Verder werd in zake echtscheiding en scheiding van tafel en bed een belangrijke maatregel genomen.

Luidens de nieuwe bepalingen die aan de artikelen 248 en 262 van het Burgerlijk Wetboek toegevoegd werden, dient het verzet tegen een vonnis, waarbij de echtscheiding wordt toegestaan, op straffe van verval, binnen de acht dagen na zijn datum, aangezegd te worden aan den griffier van de rechtsmacht, die de bestreden beslissing heeft uitgesproken.

Hierdoor werd het volgende beoogd :

De ambtenaar van den burgerlijken stand is thans in de onmogelijkheid met zekerheid vast te stellen of een vonnis of arrest, waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, in kracht van gewijsde gegaan is.

Nochtans, de overschrijving van een dergelijk vonnis of arrest op de registers van den burgerlijken stand veroorzaakt de verbreking van den huwelijksband (art. 264 B. W.). Het is dus onontbeerlijk dat de ambtenaar van den burgerlijken stand zich er met zekerheid kunne van vergewissen, dat het vonnis of arrest, waarvan de overschrijving wordt gevraagd, in kracht van gewijsde gegaan is. Dit wordt nu mogelijk gemaakt, vermits elke voorziening tegen een vonnis, waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, op straffe van verval dient aangezegd aan

den griffier van de rechtsmacht die de beslissing heeft uitgesproken.

43. — Dit zijn de voornaamste bepalingen van dit belangrijk besluit, dat op 1 Mei a.s. in werking zal treden.

De Regeering is er overigens mede belast de bepalingen van het besluit met deze van het Wetboek van Burgelijke Rechtsvordering samen te schakelen. Binnenkort zal dus een vereenvoudigd en gemoderniseerd Wetboek van Rechtsvordering in werking treden, dat in ruime mate den gang van de processen zal bespoedigen.

D. DECLEIRE,
Dokter in de rechten bij het
Ministerie van Justitie.

(1) Zie in R. W., nr 26, van 15 Maart 1936, de studie van A. Le Paige, over verstekvonnissen.

(2) Kamer der Volksvertegenw., 1933-1934, nr 98.

(3) Kamer der Volksvertegenw., 1933-1934, nr. 284.

(4) Zie Memorie van Toelichting van het wetsontwerp, betreffende de termijnen en beteekeningen. Kamer der Volksvertegenwoordigers, 1933-1934, nr. 98, blz. 8 en vlg.

(5) Over verstekvonnissen wegens nalatigheid om te concludeeren, zie voormelde studie van A. Le Paige, in R. W., 1936, nr. 26, blz. 995.

(6) R. W., loc. cit., blz. 997.

(7) In het wetsontwerp betreffende de termijnen en beteekeningen, stelde de regeering de afschaffing van artike! 156 voor. Kamer der Volksvertegenwoordigers, 1933-1934, nr. 98, blz. 16.

(8) Volledigheidshalve dient echter hier melding gemaakt van het koninklijk besluit van 31 Maart 1936 (Staatsblad van 7 April, blz. 2434), dat op 1 Juli 1936 in werking treedt en het fiscaal regime der gerechterlijke akten volledig omwerkt.

Overeenkomstig dit besluit kan de uitgifte van het vonnis, in princip, geen aanleiding meer geven tot registratierechten, maar alleen tot zegel- en griffierechten. Daarentegen dienen alle akten van den rechter uitsluitend op minnuit geregistreerd.

(9) Kamer der Volksvertegenw., 1926-1927, nr. 233.

(10) Kamer der Volksvertegenw., 1933-1934, nr. 95.

(11) Dit voorstel leunt aan bij het wetsvoorstel van de heeren Maistriaux en Janson. Kamer der Volksvertegenwoordigers, 1934-1935, nr. 90.

WETGEVING

De nieuwe proceduur in Burgerlijke zaken en Handelszaken

Koninklijk besluit van 30 Maart 1936 tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de rechtspleging in burgerlijke zaken en in handelszaken

Verslag aan den Koning

Sire,

De memorie tot toelichting van de wet van 7 December 1934, verlengd en aangevuld bij de wetten van 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten,

heeft er in het bijzonder op gewezen dat het bedrag van de gerechtskosten thans overdreven hoog is en dat ofschoon, als gevolg daarvan, het aantal vorderingen die voor de rechtbank kunnen worden aangebracht, tot een minimum zijn herleid, de rollen overlast zijn, zoowel voor de rechtbanken van eersten aanleg als in hooger beroep.

De hervormingen, verwezenlijkt door het ontwerp dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen, zonder het karakter te hebben van een

omwerking van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, — een taak die te aanzienlijk is om thans in overweging te worden genomen, — zijn van dien aard dat zij, naar den wensch van hoogerbedoelde wet, de rechtspleging vereenvoudigen en den gang ervan bespoedigen. Dientengevolge zullen zij ook een merklijke vermindering van de kosten, die de rechtszoekenden moeten dragen, medebrengen.

De voorgestelde bepalingen leunen in zeer ruime mate aan bij het ontwerp dat door het vast comité van den raad voor wetgeving betreffende de termijnen en beteekeningen werd opgemaakt, bij het verslag van de Commissie van Justitie van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, in verband met dezelfde zaak, alsook bij de werkzaamheden van de commissie, die door den Minister van Justitie werd opgericht met het oog op het opsporen van de passende middelen om de verouderde formaliteiten af te schaffen en de klaarblijkelijkste bezwaren van onze rechtspleging te verhelpen.

Wijze van procederen voor de vrederechters.

Het bleek gepast de regelen betreffende de rechtspleging voor de vrederechters, benevens de regelen, die op de rechtspleging voor de rechtbanken van eersten aanleg van toepassing zijn, daar waar het mogelijk is, een te maken.

De nieuwe bepalingen van de artikelen 4 en 4bis, die de dagvaarding voor den vrederechter regelen, werden in overeenstemming gebracht met de artikelen 66en68, waarbij sommige onverenigbaarheden, alsmede de modaliteiten van de dagvaarding, worden geregeld.

Evenzoo was het wenschelijk het voorschrift van artikel 2 der wet van 14 Januari 1928 (art. 68bis), waarbij wordt bepaald dat het afschrift van het exploit, wanneer het niet aan den persoon zelf wordt afgegeven, onder gesloten omslag moet worden overhandigd, uit te breiden tot de rechtspleging voor het vrederecht. Dat is het doel van artikel 4bis.

De nieuwe tekst van artikel 4 voorziet niet meer de verplichting de dagvaarding door den deurwaarder van het vrederecht te doen beteekenen. Die bepaling werd reeds praktisch opgeheven bij de wet van 9 Augustus 1887.

Het terhandstellen van het exploit aan den gebuur — gebruik waarvan reeds meer dan eens de doeltreffendheid is gebleken — wordt eveneens op de dagvaarding toegepast.

Ten slotte voorziet de tekst dat de burgemeester of de schepen kan worden vervangen door een daartoe door het schepencollege gemachtigd gemeenteamtenaar; dit is een hervorming die in de aanzienlijke gemeenten reeds lang wordt gewenscht. De burgemeester, de schepen of de gemachtigde zijn er toe gehouden de passende maatregelen te nemen, opdat het afschrift aan den geadresseerde zou toekomen.

De termijn die bij artikel 5 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werd vastgesteld voor het verschijnen op de dagvaarding voor het vrederecht is niet meer in verhouding tot den aard en den omvang van de zaken die voor kennisneming aan die magistraten worden opgedragen. Die termijn wordt, trouwens maar lichtelijk, bij het nieuwe artikel 5 verlengd.

De algemeene bepalingen op de termijnen, inzonderheid het nieuw artikel 1039bis, maken de opheffing van de slotaline van artikel 5 mogelijk.

Aan den anderen kant wordt eveneens door een algemeene bepaling, de verlenging van de termijnen uit hoofde van den afstand geregeld (art. 1032bis).

Op grond van het toenemend belang van de geschillen die voor kennisneming aan de vrederechters worden onderworpen, past het dat partijen schriftelijke conclusiën voor die rechtbanken kunnen nemen. Artikel 9 bekrachtigt formeel die bevoegdheid die reeds stilzwijgend besloten lag in het koninklijk besluit van 24 December 1935, tot wijziging van de artikelen 141 tot 145 van het Wetboek

van Burgerlijke Rechtsvordering. Bij de nieuwe bepaling van artikel 9 wordt de beteekening van de schriftelijke conclusiën niet opgelegd, maar zij wordt evenmin verboden.

De termijn van veertig dagen die bij artikel 11 van de wet van 25 Maart 1841 werd vastgesteld voor het hooger beroep van de vonnissen der vrederechters, wordt tot op een maand teruggebracht.

Voor de personen die in België noch hun woonplaats, noch een verblijfplaats hebben, wordt die termijn verlengd met den bij artikel 73 bepaalden termijn, tenzij het vonnis hun in België beteekend werd (art. 69 bis en 1038ter).

Bij artikel 19bis wordt de herdaging, die voor het vrederecht als voeging bij verstek geldt, ingevoerd; zij wordt er echter niet verplichtend gesteld.

Deze hervorming wordt toegelicht bij artikel 153.

Door het ontwerp wordt in artikel 20 de aanstelling van deurwaarder afgeschaft. Deze formaliteit levert op praktisch gebied een ernstig bezwaar op; wanneer de aangestelde deurwaarder overleden is of door ziekte verhinderd wordt zijn opdracht waar te nemen, moet een nieuw vonnis of een nieuw bevelschrift tot aanstelling van een anderen deurwaarder worden bekomen, met al de kosten en de vertraging die dergelijke procedure medebrengt. Die formaliteit van aanstelling van deurwaarder was in het verleden gewettigd, door de vrees dat de door de partij gekozen deurwaarder het afschrift, dat voor den tegenstrever bestemd was, zou weggapen. Die vrees kan echter ongegrond genoemd worden tegenover de strenge straffen die op een dergelijke daad zijn gesteld (namelijk bij de art. 195 en 214 van het Wetboek van Strafrecht), tegenover de huidige inrichting, de tucht en de eerlijkheid van de corporatie der deurwaarders. De talrijke wetbepalingen, waarbij de geldigheid van een beteekening afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat die beteekening werd gedaan door een deurwaarder die bij een vonnis of bij een bevelschrift van den rechter bijzonder daartoe werd aangesteld, werden in dien zin gewijzigd.

De opheffing van artikel 15, de wijzigingen die aan de artikelen 37, 42, 43 en 43bis werden aangebracht, houden verband met de voorgestelde hervormingen in zake het verval van instantie, het getuigenverhoor en het onderzoek door deskundigen. De betekenis er van wordt verder toegelicht.

Artikel 49, § 1, heeft een tweevoudige wijziging ondergaan.

Aan den eenen kant zullen alleen de exploiten van dagvaarding, verzet of aanzegging geldig kunnen worden beteekend door de toezending van een afschrift onder een ter post aangeteekend omslag.

De andere akten, inzonderheid de beteekeningen van vonnissen, de bevelen vóór de tenuitvoerlegging en de akten van tenuitvoerlegging mogen uitsluitend overeenkomstig de bepalingen van artikel 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering beteekend worden.

Hieruit volgt dat artikel 52, dat den griffier toeliet de uitgiffen van het vonnis te beteekenen, moet worden opgeheven. Die opheffing is ten volle gewettigd. Inderdaad, de praktijk heeft uitgewezen dat de beteekening van de vonnissen langs de griffie om, geen bespoediging van de tenuitvoerlegging ten gevolge heeft gehad; integendeel, zij heeft in de meeste gevallen een tweevoudige beteekening noodzakelijk gemaakt, daar de door den griffier gedane beteekening geen bevel bevatte; bovendien veroorzaakte die praktijk een nadeeligen overlast van werk in de griffies.

Aan den anderen kant, — en dit is de tweede wijziging die door het ontwerp aan artikel 49, § 1, wordt aangebracht, — wordt volgens den nieuwen tekst aan elken deurwaarder, die bevoegd is om de exploiten te doen voor het vrederecht dat van den eisch kennis moet nemen, de bevoegdheid verleend om de akten door bemiddeling van de post te beteekenen. Die deurwaarders zijn de deurwaar-

der van het vredegerrecht, evenals elk ander deurwaarder die, krachtens een bijzondere wetsbepaling — als daar zijn artikel 1 der wet van 9 Augustus 1887, artikel 9 der wet van 27 Mei 1890, artikel 7 der wet van 2 Juni 1896 — de bevoegdheid bezit om exploten te doen voor hetzelfde vredegerrecht.

De 4^e paragraaf van artikel 49 bepaalt dat elk deurwaarder nochtans kan optreden overeenkomstig de bepalingen van artikel 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De bij deze paragraaf bedoelde deurwaarders zijn dus al de deurwaarders die de bevoegdheid bezitten om overeenkomstig artikel 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering exploten te doen. De Minister van Justitie zal eerlang aan Uwe Majesteit een ontwerp van besluit ter goedkeuring voorleggen dat ten doel heeft, wanneer het bedrag van den eisch het bedrag van den hoogsten aanleg niet overschrijdt, de belooningen te verminderen van den deurwaarder die handelt volgens den gewonen vorm van de exploten.

Zodoende zullen op doeltreffende wijze de rechten van de beteekende partij gevrijwaard zijn, zonder dat hieruit een merkelijke verhooging van de kosten van rechtspleging zal voortspruiten.

Ten gevolge van de afschaffing van de beteekening der vonnissen door de griffie vervalt, in geval van verzet, ook het recht van tien frank dat als vergelding van dien dienst was bedoeld. Het ware voortaan onlogisch voor de kleine geschillen, een recht van verzet in stand te houden dat voor de andere geschillen niet bestaat. Dat is het doel van de bij de tweede alinea van artikel 54 voorgestelde wijziging.

Dagvaardingen.

Door het ontwerp wordt artikel 65, dat in onbruik geraakt was, opgeheven.

Artikel 68 voorziet, zooals artikel 4, dat de burgemeester of de schepen kan worden vervangen door een gemeentebestuurder, door het schepencollege bijzonder gemachtigd om de afschriften van de exploten te ontvangen.

De bepalingen van artikel 69 werden nader omschreven en aangevuld. De tekst voorgesteld voor de dagvaardingen die voor den Staat (art. 69, 1°) of voor den Koning (art. 69, 4°) bestemd zijn, komt overeen met de thans geldende rechtspraak. Het oud artikel 69, 6°, bedoelde uitsluitend de handelsvennootschappen. De nieuwe bepaling is van toepassing op al de maatschappijen die de rechtspersoonlijkheid bezitten. Bovendien wordt het door die bepaling mogelijk de Congoleesche maatschappijen aan hun administratieven zetel in België en de buitenlandsche maatschappijen aan hun filiaal of operatiezetel in België te dagvaarden, als die filiaal of die operatiezetel ze op gerechtelijk gebied onder het gezag stelt van de Belgische rechtbanken. Eindelijk, bepaalt het nieuw artikel 69, 6°, de wijze van dagvaarding van de vennootschappen die in vereffening zijn.

Het bleek verkieslijk in een en hetzelfde artikel al de bepalingen bijeen te brengen betreffende de beteekeningen die buiten de toepassing van artikel 68 vallen. Dat is het doel van het voorgestelde artikel 69 bis. Deze bepaling vervangt de voorschriften van artikel 69, 8°, en van het besluit van 1 April 1814 van den gouverneur-generaal van België, betreffende de dagvaardingen die moeten worden gedaan aan in het buitenland gevestigde personen.

Het aanslaan van de exploten aan de deur van de gerechtszaal is afgeschaft. Die formaliteit is feitelijk slechts een uitwendig en zinnebeeldig gebaar zonder praktische beteekenis.

Daar de bepalingen van de artikelen 69, 6°, en 69bis de aanzegging van dagvaardingen buiten de woonplaats van de personen of buiten den maatschappijliken zetel van de maatschappijen mogelijk maken, kwam het eenheidshalve gepast voor in een zeker aantal bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de aldaar voorko-

mende woorden « aan den persoon of aan de woonplaats » te laten wegvallen en ze te vervangen door een uitdrukking die overeenkomt met den geest van de voorgestelde hervorming.

De artikelen 155, 199, 261, 443, 456 en 492 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, alsmede de artikelen 32, 70 en 71 van de wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning werden in dien zin gewijzigd.

Artikel 70 werd in overeenstemming gebracht met de hervormingen die bij de artikelen 68, 69 en 69 bis werden voorgesteld.

Krachtens de artikelen 72, 74 en 1038ter, wordt de gewone termijn der dagvaardingen geregeld volgens de plaats waar de dagvaarding geldig wordt gedaan. Hieruit volgt dat, zelfs voor de personen die in het buitenland hun woonplaats hebben of voor de maatschappijen die er hun maatschappijliken zetel hebben, de termijn van dagvaarding de gewone termijn zal zijn, telkens als, overeenkomstig de wet, het exploit in België kon worden betekend, hetzij aan den persoon van den verweerder, hetzij aan zijn verblijfplaats, hetzij een de gekozen woonplaats, hetzij aan de filiaal of aan den operatiezetel van een vreemde maatschappij, hetzij aan den administratieven zetel van een Congoleesche maatschappij.

Het leek inderdaad dat, zoo de verwerende partij kan worden geacht in die verschillende gevallen in België geldig op de hoogte te zijn gebracht van wat haar betreft, zij evenzoo haar verwering binnen de gewone termijnen heeft kunnen regelen zonder het voordeel van de bij artikel 73 voorziene verlenging van termijn te moeten opvorderen.

De verlenging van de termijnen van dagvaarding, die bij het thans van kracht zijnde artikel 73 wordt bepaald ten opzichte van de personen die in het buitenland of in de kolonie wonen, is buiten verhouding tot de snelheid en de gemakkelijheid van de huidige middelen van verkeer.

Het nieuw artikel 73 brengt die verlengingen van termijn overeen met den huidige stand der middelen van verkeer, terwijl het tevens rekening houdt met de diplomatieke overeenkomsten die de overzending der gerechtelijke akten tusschen België en de andere landen regelen.

Stelling van pleitbezorger en verwering.

Indien de dagvaarding tegen een bepaalden dag werd gedaan kan de verweerder voortaan ter terechtzitting een pleitbezorger stellen, zonder dat het noodig is die stelling van pleitbezorger te herhalen (art. 72).

Het aanbod door den verweerder gedaan om zijn stukken mede te deelen, werd overbodig geacht, daar het nieuw artikel 188 en de op dat artikel volgende bepalingen de rechten en de verplichtingen van partijen op dat gebied voldoende regelen. Bovendien wordt bij artikel 81bis het recht van partijen bekrachtigd om de zaken te instrueeren en ze ter rolle te brengen, zonder dat er pleitbezorgersakten noodig zijn.

De artikelen 77 en 78 werden in dien zin gewijzigd.

Artikel 82 bis, betreffende het hooger beroep van de vonnissen der vrederechters werd derwijze gewijzigd dat een einde wordt gemaakt aan de moeilijkheden die zich onder het huidige stelsel voordeden, wanneer de beroepende partij zich er van onthouden had de zaak tegen den datum van de terechtzitting in te leiden.

Het misbruik bestaande in het instellen van een ongegrond hooger beroep, dat uitbreiding neemt, moet worden tegengegaan: om dat te bereiken past dat het hooger beroep, dat op de algemeene rol niet is ingeleid tegen den dag, dat in de akte van hooger beroep is bepaald, volstrekt ondoeltreffend wordt. Dientengevolge voorziet de nieuwe bepaling dat de akte van hooger beroep van geener waarde zal zijn, zoo de beroepende partij de zaak niet heeft ingeleid voor de terechtzitting die in de akte van hooger beroep werd aangeduid.

De bepaling van artikel 82bis werd uitgebreid tot de

gevallen van hooger beroep tegen de uitspraken die worden verleend door de scheidsrechterlijke commissies ingesteld bij de wet van 24 December 1903 op de vergoeding van schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen.

Om den griffier den overlast van werk te sparen, veroorzaakt door de verplichting bij aangetekend schrijven elken afwezigen of niet vertegenwoordigden persoon te verwittigen, beperkt de nieuwe tekst van artikel 82bis er zich toe te bepalen dat slechts na die verwittiging bij verstek uitspraak kan worden gedaan ten opzichte van die partijen. Voor het overige kunnen partijen, zooals voorheen, hetzij in persoon voor de rechtsmacht van hooger beroep verschijnen, hetzij zich aldaar doen vertegenwoordigen door een pleitbezorger of door een advocaat, houder van de stukken, terwijl deze laatste geldig concludeeren in naam van de partij, zonder van een schriftelijke volmacht te doen blijken.

Vonnissen.

De aan artikel 119 toegebrachte wijziging werd reeds voorgesteld in het wetsontwerp dat op 11 Juni 1930 door de regering ter tafel werd gelegd, en dat vervallen is (bescheid n° 290., zitting 1929-1930).

Bedoelde bepaling laat aan de pleitbezorgers en de advocaten van partijen toe bij de door de rechtbank bevolen verschijning aanwezig te zijn.

De artikelen 147 en 148 die de beteekening aan den pleitbezorger en aan partijen regelen, bepalen dat, voor de vonnissen van eenvoudig onderzoek die het geschil zelf niet raken, in den zin welke door de rechtspraak aan deze uitdrukking werd gegeven, de uitspraak van het vonnis als beteekening geldt. Zodoende bekrachtigt het nieuw artikel 148 een interpretatie die reeds verschillende malen door het Hof van Verbreking werd gegeven. (Verbr. 7 Maart 1868, Pas. I. 306; Verbr. 10 December 1885, Pas. 1886, I, 20).

De hetzij voorloopige, hetzij definitieve vonnissen, die een veroordeeling uitspreken, zelfs indien die veroordeeling slechts op de kosten betrekking heeft, kunnen enkel worden ten uitvoer gelegd nadat zij aan partijen werden betekend. Werden die vonnissen op tegenspraak gewezen, dan moeten zij nooit aan den pleitbezorger worden betekend. Werden zij bij verstek gewezen tegen een persoon die een pleitbezorger had gesteld — en dit is het eenige geval waarin het ontwerp de verplichting van een dubbele beteekening behoudt — dan moeten zij, bovendien en vooraf, aan den pleitbezorger worden betekend, ten einde den termijn van verzet te doen ingaan (artt. 155 en 157).

Wat de vonnissen betreft die noch vonnissen van eenvoudig onderzoek zijn, noch vonnissen waarbij een veroordeeling wordt uitgesproken, zij worden hetzij aan den pleitbezorger, hetzij aan de partij betekend, naar gelang laatstbedoelde al dan niet een pleitbezorger heeft gesteld, zonder dat er aanleiding bestaat tot een dubbele beteekening.

Vonnissen bij verstek en verzet.

Tegen de rechtspleging van voeging van verstek, zooals zij bij artikel 153 is geregeld, werd vaak aangevoerd dat dat zij een van de oorzaken is die de rechtsbedeeling vertragen. In beginsel is zij nochtans uitstekend, omdat zij, door het verleen van een definitief vonnis ten opzichte van al de aanwezige of in gebreke gebleven partijen, de mogelijkheid opent om tegenstrijdige beslissingen te voorkomen. Maar die procedure was — en wel zonder enig nut — zeer ingewikkeld, aangezien zij de betrokken partij er toe verplichtte een voorbereidend vonnis aan te vragen waaruit het verstek van een of meer partijen moest blijken, waarbij de zaak van de laatstbedoelden gevoegd werd bij die van de verschijnende partijen en waarbij de herdaging tegen een bepaalden dag van de in gebreke gebleven partijen werd gelast.

Voortaan is de tusschenkomst van de rechtbank vóór

het eindvonnis afgeschaft. De herdaging wordt gedaan ten verzoeken van de partij, die er belang bij heeft, indien, na de termijnen van dagvaarding, verlengd met den termijn van één maand, een of meer partijen niet verschenen zijn. Op straffe van nietigheid zal in de herdaging worden vermeld, dat het te verleenen vonnis voor geen verzet vatbaar zal zijn; het op die herdaging verleende vonnis zal worden beschouwd als zijnde op tegenspraak gewezen tusschen al de partijen, daarin begrepen de partijen die, na verschenen te zijn, zouden ophouden te verschijnen of niet zouden concludeeren.

De voorgestelde tekst vergt eenige toelichting:

1° Het nieuw artikel 153 verplicht de verschijnende partij niet gebruik te maken van de herdaging indien, in de omstandigheden die de zaak medebrengt, bedoelde partij meent er geen belang bij te hebben;

2° De bepaling is onder meer van toepassing wanneer er slechts twee partijen gedagvaard werden, waarvan de eene wel en de andere niet verschijnt, en zelfs wanneer er verschillende eischers in de zaak zijn; zoowel aan den eischer als aan ieder van de verweerders die verschijnen laat zij toe van die procedure gebruik te maken;

3° De herdaging kan plaats hebben dadelijk na het verstrijken van de termijnen betreffende de partij die herdaagd moet worden en zonder de termijnen van dagvaarding voor de andere partijen af te wachten;

4° De aanzegging van de herdaging aan de andere partijen is gewettigd, aangezien zij hen van hun eventueel recht van verzet kan berooven;

5° Het vonnis dat op herdaging wordt verleend, is voor geen verzet vatbaar, zoomin vanwege de herdaagde partij als vanwege de eischende of verwerende partijen die, na verschenen te zijn, hebben opgehouden te verschijnen of geen conclusie nemen.

6° Bij de artikelen 19bis en 43bis wordt het vermogen voor elke verschijnende partij om te handelen zooals gezegd is in artikel 153, uitgebreid tot de vredegechten en tot de rechtbanken van koophandel. Deze laatste bepaling is evenzo toepasselijk vóór het Hof van Beroep.

Het spreekt van zelf dat in de procedures van eersten aanleg, waarbij de tusschenkomst van de pleitbezorgers niet verplichtend is, de partij, evenals voor het vredegecht en voor de rechtbank van koophandel, zal moeten vorderen dat van de niet-verschijning op het zittingsblad melding worde gemaakt.

De termijn voor het verval van instantie van de rij verstek gewezen vonnissen (art. 156) wordt van zes maanden tot één jaar opgevoerd. In het belang van den schuldeischer is het inderdaad wenschelijk den termijn waarover hij beschikt om een vonnis bij verstek ten uitvoer te leggen, te verlengen.

Het aanstellen van een deurwaarder werd afgeschaft.

In den huidige stand van de wetgeving heeft de ingebreke gebleven partij die geen pleitbezorger heeft, de bevoegdheid tegen 't verstekvonnis verzet te doen tot aan de tenuitvoerlegging van bedoeld vonnis. Benevens een aanzienlijke vertraging in de rechtspleging, volgt hieruit vaak de verplichting voor den schuldeischer groote kosten te maken opdat het verstekvonnis definitief zou worden. De nieuwe tekst van de artikelen 157 en 158 heeft ten doel, gedeeltelijk althans, dien toestand te verhelpen, door den termijn van verzet voor de partij die een pleitbezorger heeft en voor de partij aan wie het vonnis aan den persoon werd aangezegd, eenvormig op vijftien dagen vast te stellen.

Luidens artikel 159, wordt het vonnis geacht ten uitvoer gelegd te zijn wanneer de in beslaggenomen roerende goederen verkocht zijn, of wanneer de veroordeelde gegijzeld of aanbevolen geworden is, of wanneer hem de inbeslagname van een of meer zijner onroerende goederen is aangezegd of wanneer de kosten zijn betaald of, ten slotte, wanneer er eenigerlei akte bestaat waaruit noodzakelijkerwijze blijkt dat de in gebreke gebleven partij van de tenuitvoerlegging van het vonnis op de hoogte was; het verzet dat

binnen de voorgeschreven termijnen en naar de vereischte vormen werd gedaan, schorst de tenuitvoerlegging, indien deze niet werd bevolen niettegenstaande verzet.

Volgens eene zekere rechtspraak volgt hieruit dat, wanneer de tenuitvoerlegging van een bij verstek gewezen vonnis, dat een geldelijke veroordeeling ten laste van de in het ongelijk gestelde partij uitspreekt, slechts tot een proces-verbaal van niet-bevinding leidt, dit vonnis slechts wordt uitgevoerd en het verzet enkel niet-ontvankelijk wordt, indien het bewijs wordt geleverd dat bedoeld proces-verbaal door de in gebreke gebleven partij was gekend, een bewijs dat soms moeilijk kan worden geleverd indien het proces-verbaal niet aan den persoon kon worden aangezegd. Men ziet niet goed op welke grondslagen die rechtspraak steunt bij haar onderscheid tusschen het proces-verbaal van inbeslagneming en het proces-verbaal van niet-bevinding, die beide feitelijk aan dezelfde formaliteiten onderworpen zijn en waaraan dezelfde waarborgen werden gehecht. Deze twistvraag moet dus verdwijnen. Hierin voorziet de nieuwe tekst van het voorgestelde artikel 159.

Bij artikel 9 van dit besluit wordt in titel VIII van boek II een nieuwe bepaling ingevoerd waarbij de eischer in de mogelijkheid wordt gesteld, in eersten aanleg althans, de rechtspleging van het verstek bij nalatigheid om te concludeeren te voorkomen.

Het verstek bij nalatigheid om te concludeeren, samen met het recht van verzet, is dikwijls een gemakkelijk proceduurmiddel dat vaak door schuldenaars die te kwader trouw zijn wordt aangewend. Het is overdreven den verweerder die kennis heeft van de tegen hem ingestelde vordering, en die eventueel een termijn kan vragen met het oog op zijn verdediging, toe te laten het geding te verlenzen door middel van verstek gevolgd van verzet.

Naar het voorbeeld van het meerendeel der buitenland-sche wetgeving, bepaalt het nieuwe artikel 152bis dat, zoo de pleitbezorger van den verweerder geen conclusie neerlegt, de eischer de terechtzitting kan voortzetten na de partij of, indien deze partij zich in een van de bij artikel 73 voorziene gevallen bevindt, den pleitbezorger aangemaand te hebben om te concludeeren en, na een termijn van vijftien dagen, te vorderen dat over zijn eisch uitspraak wordt gedaan.

Het vonnis dat wordt verleend wordt geacht op tegen-spraak te zijn gewezen.

Het spreekt van zelf dat, zoo de eischer meent niet die procedure te moeten gebruiken, de bepalingen betreffende het verstek wegens nalatigheid om te concludeeren van toepassing blijven.

Excepties.

De oorsprong van de in artikel 173 voorgestelde wijziging moet in het Fransch decreet van 30 October 1935 gezocht worden.

Zij heeft voor doel eens en voorgoed aan de overdreven proceslust en aan de vertragingen die in de procesvoering daaruit volgen, een einde te maken.

Zij heeft dit voordeel dat zij de nietigheden belet die alleen worden opgeworpen om de zaak te rekken.

De eerste alinea van het nieuwe artikel 173 is enkel van toepassing op de gevallen van nietigheid van exploten en akten van rechtspleging en niet op de uitsluitingen noch op de niet-ontvankelijkheid voortspruitende, bij voorbeeld, uit het feit dat de akte laattijdig is of gedaan werd ten verzoeken van een persoon die de bevoegdheid of de macht daartoe niet heeft.

Het nieuwe artikel 173 wijkt evenmin af van de bepalingen der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

De eerste alinea van artikel 175 werd gewijzigd met inachtneming van de nieuwe bepalingen voorgesteld inzake termijnen.

De tweede alinea die aan artikel 175 wordt toegevoegd,

voorziet dat tusschen de partijen die reeds in de zaak betrokken zijn en door een pleitbezorger zijn vertegenwoordigd, de oproeping tot vrijwaring bij akte van pleitbezorger zal geschieden.

De aan artikel 188 aangebrachte wijziging heeft voor doel de behandeling der zaken te bespoedigen. Volgens den vroegeren tekst kon de mededeeling der stukken enkel door een partij worden gevorderd nadat haar die stukken werden betekend, of dat zij gebruikt waren geweest.

Voortaan moeten partijen, zonder aanmaning, elkander de stukken mededeelen alvorens ze te gebruiken.

Bij artikel 192bis, dat door het besluit in titel IX van Boek II wordt ingevoegd, wordt de bij artikel 172 aangenomen in geval van vordering tot verwijzing uitgebreid. Bedoeld artikel 192bis laat aan de rechtbank toe de rechtsmiddelen en de exceptiën bij de hoofdzaak te voegen, behoudens die welke bij de artikelen 166 en 174 zijn voorzien, en onverminderd de toepassing van de bepalingen der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. In geval van voeging, beveelt de rechtbank aan de partijen alle dienstige conclusiën te nemen.

De nieuwe bepaling opent de mogelijkheid om de rechtspleging te bespoedigen en een einde te maken aan praktijken die alleen de vertraging van het gedign beoogen.

Artikel 172 wordt hierdoor nutteloos; diensgevolge wordt het opgeheven.

Onderzoek naar de echtheid van geschriften.

De wijzigingen die aan de artikelen 196, 204, 207 en 210 zijn toegebracht, vloeien voort uit de wijzigingen die in den titel betreffende berichten van deskundigen worden voorgesteld. Zij zullen verder worden toegelicht.

Waar, in artikel 199, vroeger aan de woonplaats werd gedagvaard, wordt thans de dagvaarding aan partij gedaan. Ook werd de bepaling « door een deurwaarder bij bedoeld bevelschrift aangesteld » opgeheven.

Burgerlijk tusschengeschil over valsheid.

Artikel 232 werd in overeenstemming gebracht met het nieuw artikel 303 dat verder zal worden toegelicht.

Getuigenverhoor.

De procedure in zake getuigenverhoor, voor welke de wetgever een formalisme heeft voorzien dat algemeen overdreven wordt geacht, bleek vatbaar voor merkelijke verbeteringen :

1° Het nieuwe stelsel laat den rechter toe de getuigen ter terechtzitting te hooren; die vorm van getuigenverhoor, die in summier zaken eertijds reeds aangenomen was, kan ongetwijfeld best algemeen worden gemaakt, daar de rechter zich alzoo op nauwkeuriger wijze rekenschap kan geven van de waarde der getuigenissen dan wanneer hij er kennis van neemt aan de hand van het noodzakelijk onvolledig relaas van een proces-verbaal. Toch kan er niet aan gedacht worden, wil men de gewone terechtzittingen niet werkelijk op overdreven wijze overlasten, af te zien van het aanstellen van den rechter-commissaris. Daarom wordt bij artikel 294 bis, dat door dit besluit aan titel XII van boek II wordt toegevoegd, aan de rechtbank de bevoegdheid verleend dien vorm van getuigenverhoor te verkiezen die haar naar gelang van omstandigheden het meest passend zal voorkomen;

2° Het staat de rechtbank altijd vrij, indien zij het dienstig acht, in het vonnis de plaats, den dag en het uur te bepalen waarop het getuigenverhoor zal plaats hebben (art. 255);

3° De slotbepaling van artikel 256, alsmede de bij de artikelen 257, 258 en 259 voorgeschreven regelen betreffende de termijnen om het getuigenverhoor te beginnen,

bleken eerder kwellend te zijn dan nuttig. De opheffing er van werd dan ook voorgesteld;

4° Op verzoek van partijen kunnen de getuigen zich vrijwillig ter terechtzitting aanmelden (art. 260);

5° De nietigheid die bij artikel 260 wordt voorzien, in geval de formaliteiten van dagvaarding aan getuigen niet worden nageleefd, is opgeheven;

6° Het staat den rechter voortaan vrij de getuigen tegenover elkander te stellen (art. 37, en art. 262, derde alinea), zoowel wanneer het enkel gaat om de getuigen die door een van partijen werden gedagvaard, als wanneer het getuigen van de beide verhooren betreft.

7° De bij artikel 278 voorziene termijn van acht dagen om het getuigenverhoor af te handelen, wordt op één maand bepaald. Talrijke vonnissen tot verlenging van het getuigenverhoor, die geschrijf en kosten medebrachten, zullen zoodoende worden vermeden.

8° Op het stuk van de wraking en van de hieromtrent ontstane rechtsspraak, werden geen wijzigingen ingevoerd. Hieruit volgt dat, indien in een zaak die in eersten aanleg wordt berecht, de rechtbank gebruik maakt van de haar bij artikel 294bis toegekende bevoegdheid, artikel 284 van toepassing zal zijn.

Berichten van deskundigen.

Het ontwerp tot herziening van titel XIV betreffende de berichten van deskundigen heeft betrekking op drie belangrijke punten:

1° Terwijl, onder het stelsel van het oud artikel 303, de rechter slechts een college van drie deskundigen kon aanstellen, behouders instemming van partijen, is het hem thans toegelaten een of drie deskundigen aan te duiden.

2° De formaliteiten van de eedaflegging zijn opgeheven. De deskundige zal altijd, schriftelijk, onderaan op het bericht, den eed afleggen (art. 317).

3° In plaats van een nieuw deskundigenonderzoek te moeten gelasten, kunnen de rechters, indien zij in het bericht geen voldoende ophelderingen vinden, in den loop van de debatten, de getuigen ter terechtzitting hooren (art. 322, 2° alinea). Dit stelsel, dat reeds dikwijls werd voorgesteld, wordt reeds toegepast in zake dringende onteigening, en het heeft er gunstige uitslagen opgeleverd.

Talrijke teksten moesten worden gewijzigd om bij die hervorming te worden aangepast.

De artikelen 42, 43, 43bis, 429, 430, 431, werden gewijzigd met inachtneming van de economie van die hervorming, aan dewelke een algemeene strekking diende gegeven.

Daar de opdracht van den scheidsman-verslaggever, door de rechtbank van koophandel aangeduid, feitelijk weinig of niet verschilt van die van den deskundige, werden dezelfde formaliteiten op hem toepasselijk gemaakt.

Ten slotte, werden de artikelen 307 en 809bis, die geen doel meer hadden, opgeheven.

Er wordt niet afgeweken van de bijzondere wetten en inzonderheid van de regelen en formaliteiten die door de wetten op de onteigening ten algemeenen nutte werden vastgesteld.

Verhoor omtrent feiten en vraagpunten.

De bij de artikelen 325 en 327 voorgestelde wijzigingen zijn van dien aard dat zij de rechtspleging inzake verhoor omtrent feiten en vraagpunten zullen vereenvoudigen door in het vonnis waarbij dergelijk verhoor wordt gelast, de plaats, den dag en het uur van dat verhoor normaal te doen vaststellen.

Bij artikel 326 wordt, in plaats van den voorzitter, de rechtbank bevoegd verklaard om den magistraat binnen wiens gebied de partij woont aan te stellen.

Ten slotte, moest artikel 329 worden gewijzigd met inachtneming van de reeds voorgestelde hervormingen.

Incidenteele vorderingen.

In verband met de wijzigingen die aan den titel betreffende de stelling van pleitbezorger en verwerping (artt. 77 en 78) zijn voorgesteld, is het niet meer noodig in artikel 337 te voorzien dat het aanbod zal worden gedaan om de bewijsstukken tegen ontvangstbewijs of door nederlegging ter griffie mede te deelen. Ook werd er in artikel 339 niet meer gesproken van de bewijsstukken.

Hervatting van het rechtsgeding en stelling van een nieuwen pleitbezorger.

Het bij artikel 349 voorziene vonnis tot hervatting van het rechtsgeding was een overbodige formaliteit. Het ontwerp voorziet dat, na het verstrijken van den termijn, de tot hervatting van het geding gedagvaarde partij die niet verschijnt, ten principale bij verstek zal worden gevonnisd.

Hieruit volgt dat de artikelen 350 en 351 kunnen worden opgeheven.

Verval van instantie.

Volgens de bepaling die artikel 397 er van geeft, is het verval van instantie het tenietgaan van de instantie, ten gevolge van een onderbreking der vervolgingen gedurende drie jaar.

Verval van instantie kwam tot stand ten gevolge van de bezorgdheid om, in het belang van iedereen, de processen voor de rechtbanken niet tot in het oneindige te laten voortduren. (Morel, «Traité élémentaire de procédure civile», n° 533).

1° Toch heeft die reden feitelijk geen grond, indien men overweegt dat het verval van instantie niet van rechtswege intreedt (artt. 399, 400) en dat elke tijdig verrichte handeling van rechtspleging voor gevolg heeft te beletten dat het ingaat.

Wat het belang van den verweerder betreft, het is voldoende gevrijwaard door het feit dat het hem te allen tijde vrij staat de zaak opnieuw ter terechtzitting te doen brengen om ze te doen beslechten.

Eindelijk dient er op gewezen dat het verval van instantie een al te strenge straf kon zijn voor het wegblijven van de vervolgende partij, en dat het feit voor den pleiter daarop te steunen, meer dan eens gewezen heeft op een weinig loyale poging van zijnentwege om zijn belangen te dienen.

In die omstandigheden kunnen de artikelen 15, 397 tot 401 en 469 worden opgeheven.

Summiere zaken.

Het onderscheid tusschen gewone zaken en summiere zaken is, op weinig na, zonder praktisch belang geworden.

Inderaad, als algemeene regel geldt niet meer dat de zaken, omdat zij als «summiere zaken» werden gekwalificeerd, uit dien hoofde aan een bijzondere rechtspleging worden onderworpen en, ten gevolge van de huidige bevoordelingen van het tarief in burgerlijke zaken, heeft een onderscheid van dien aard volleug opgehouden passende gronden te hebben. Trouwens, de hervormingen, welke het voorgestelde besluit moet bekrachtigen, zullen leiden tot een vereenvoudiging van de gansche rechtspleging en de partijen in voorkomend geval het voordeel doen gemeten van de hun nuttige bepalingen van de vroegere rechtspleging in summiere zaken, die werden overgenomen. Artikel 81bis betreffende het onderzoek der zaken, de artikelen 255 en 294bis, die betrekking hebben op het getuigenverhoor, beantwoorden aan die bezorgdheid.

Het ontwerp handhaaft de woorden «summiere» of «summiere zaken» in de wetsbepalingen waar die woorden kunnen worden beschouwd als evenveel beteekenend als

«met onverwijlden spoed», beteekenis die voortaan aan de uitdrukking moet worden gegeven.

Er zijn dus gronden om de artikelen 404 tot 413 op te heffen, voor zoover dat de bepalingen waarvan het nu uit de ervaring is gebleken, worden hervat, hetgeen in het ontwerp wordt gedaan.

Wijze van procederen voor de rechtbanken van koophandel.

De bepalingen van het ontwerp strekken er toe in beginsel, behoudens uitdrukkelijke afwijking, de regelen van de rechtspleging voor de rechtbanken van koophandel en de regelen die voor de gewone rechtspleging gelden, één te maken (art. 414).

Op dit gebied wordt trouwens geen nieuw beginsel gehuldigd, aangezien de wet zelf reeds aldus had beslist in de gevallen waarin de regelen, toepasselijk voor de rechtbanken van koophandel, niet in het bijzonder werden bepaald. (Artt. 415, 432 en 433).

Ten gevolge van de verlichting die in de gewone rechtspleging is voorzien, kon echter hooger bedoeld beginsel worden versterkt zonder dat de instructie van de zaken en de berechting er van eenigerlei vertraging moet ondergaan. In verband hiermee dient gewezen op de bepaling van artikel 81bis.

Er dient in herinnering gebracht dat, zoo de herdagging, die de voeging van verstek vervangt, voor de rechtbanken van koophandel werd ingevoerd (art. 434bis), het gebruik van die procedure, zooals voor de rechtbank van eersten aanleg, gansch vrij is.

De bij artikel 416 voorziene termijn werd in overeenstemming gebracht met den termijn voorzien bij artikel 5.

De tekst van artikel 421 werd in overeenstemming gebracht met artikel 62 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting.

Artikel 424 kan in verband worden gebracht met de artikelen 173 en 192bis.

Voor de rechtbank van koophandel, evenwel, kan de exceptie van onbevoegdheid uit hoofde van het onderwerp van het geschil, aangezien zij de openbare orde raakt, worden voorgesteld en moet zelfs van ambtswege worden opgeworpen, in elken stand van het geding.

De aan artikel 428 aangebrachte wijziging, evenals de wijziging die aan artikel 119 werd toegebracht, steunt op het wetsontwerp dat op 11 Juni 1930 door de regering werd ingediend. (Bescheid n° 290, zittingsjaar 1929-1930.)

Het is de bedoeling van het nieuw artikel 435 de rechtbanken van koophandel in de mogelijkheid te stellen ruimer te zijn bij de toekenning van het voordeel der voorloopige tenuitvoerlegging in geval van verstekvonnis. Die tenuitvoerlegging zal niet alleen, zooals in het verleden 't geval was, kunnen worden bevolen indien er gevaar is bij het verwijl, maar ook nog indien er een titel of een vroegere veroordeeling bestaat of indien de eisch gegrond is op de onderteekening van een effect aan order of aan toonder.

Het ontwerp voorziet de afschaffing van een deurwaarder, zooals in burgerlijke zaken.

De bewoordingen van het nieuw artikel 439 hebben ten doel een einde te maken aan een twistvraag. De voorgestelde bepaling ruimt elk misverstand van de baan. De rechtbanken van koophandel zullen de voorloopige tenuitvoerlegging van hun vonnissen kunnen gelasten, niettegenstaande hooger beroep met of zonder borgtocht. Bij ontstentenis van bepalingen hieromtrent, zal de voorloopige tenuitvoerlegging toegelaten zijn, maar met last zekerheid te stellen of van een voldoende solvabiliteit te doen blijken.

Op grond van twee nieuwe bepalingen zal het mogelijk zijn formaliteiten te verkorten en vertragingen te vermijden waartegen gewettigd bezwaar werd gemaakt.

Volgens artikel 425bis zal voortaan de rechtbank, wanneer zij aan partijen beveelt opnieuw andere verklaringen

te geven, in hetzelfde vonnis den dag daartoe bepalen.

Artikel 425ter verhelpt op doeltreffende wijze de vertraging, die door elk voorbereidend vonnis of tusschenvonnis, door de handelsrechtsmacht uitgesproken, werd veroorzaakt. Partijen kunnen voortaan, na een dergelijke beschikking, vrijwillig voor de rechtbank verschijnen met het oog op het voortzetten van de zaak.

In geen enkel van beide gevallen moet een exploit om te verschijnen worden beteekend.

De bepaling van artikel 643 van het Wetboek van Koophandel, die in artikel 436 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werd overgenomen, kon worden opgeheven.

Rechtbanken van hooger beroep.

Het nieuw artikel 443 brengt den termijn, om in hooger beroep te gaan tegen de vonnissen van de rechtbanken van eersten aanleg en van de rechtbanken van koophandel, tot op twee maanden terug.

Deze vervanging van den termijn van drie maanden, bepaald bij artikel 443 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en bij artikel 645 van het Wetboek van Koophandel, voor het hooger beroep tegen de vonnissen van de rechtbanken van eersten aanleg en van de rechtbanken van koophandel, door den termijn van twee maanden, werd reeds in de Fransche wet van 3 Mei 1862 voorzien.

Ziehier hoe deze wijziging toen verantwoord is geworden:

«De termijn om hooger beroep in te stellen bedraagt drie maanden. Hij wordt tot op twee maanden teruggebracht. Het is een termijn voor het binnenland. Wanneer we alleen de afstanden in aanmerking nemen en den tijd die er noodig is om, met de middelen waarover wij thans beschikken, deze afstanden af te leggen, kunnen twee maanden ons als een nog te lange termijn voorkomen. Doch aldus zouden we de kwestie beschouwen van uit een standpunt dat niet van den wetgever is geweest. Niet het begrip afstand was bij het vaststellen van den termijn van hooger beroep, het hoofdelement; het moest het trouwens niet zijn. Voor het binnenland zijn er twee soorten van termijnen: de eene (en die zijn wel de talrijkste) worden in verhouding tot den afstand gemeten, zijn veranderlijk zooals de afstand en worden berekend in myriameter; de andere, die vooral door den aard van de handeling worden bepaald, en die vast en onveranderlijk zijn, dezelfde blijven in alle gevallen, eender of de afstand groot of klein zij; zoodanig zijn onder meer de termijnen voor hooger beroep, deze voor request civiel en deze voor voorziening in verbreking. De wetgever van 1806 heeft gewild dat deze handelingen rijpelijk werden overwogen, dat er lang zou worden over beraadslaagd, om aan de partijen den tijd te laten meer licht in de zaak te brengen, te onderhandelen, overeen te komen, alvorens tot de groote middelen zijn toevlucht te nemen en zich onbedacht in veel kostende rechtsgedingen te wikkelen. Misschien had hij, zelfs in deze orde van gedachten, een normalen termijn kunnen vaststellen, die volgens de afstanden voor verlenging vatbaar zou zijn geweest, terwijl hij, in het bepalen van den vasten termijn, in hooge mate rekening had kunnen houden met de belangrijkheid en den aard van de handeling. Maar aldus hadden de partijen het gevaar kunnen loopen zich te vergissen in de berekening van den afstand en zulke vergissing zou onherstelbare gevolgen kunnen gehad hebben. Hij heeft het verkieslijk geacht — en daarom verdient hij allen lof — de belanghebbenden op geen enkel gebied in twijfel te laten omtrent de grenzen van hun recht, door één enkelen, maar langen termijn vast te stellen, ofschoon tegen een termijn van dien aard onvermijdelijk kan worden aangevoerd dat hij niet iedereen een gelijkmatige toebedeeling verzekert. Zeker heeft in dezen termijn van drie maanden de afstand zijn deel; doch slechts in bijkomende orde is met den afstand rekening gehouden geworden. De overwegingen, steunend op de nieuwe middelen van vervoer

en verkeer, verliezen hier dus veel van hun belang. De aard van de handeling bleef sinds 1806 onveranderd; de belangrijkheid ervan is eerder gestegen ten gevolge van de verhooging van het bedrag van den hoogsten aanleg. Het misbruik maken van het beroep om tijd te winnen is, ten gevolge van de snelle afhandeling van de zake voor de hoven van beroep, minder dan ooit te vreezen. Een min of meer aanzienlijke verkorting van termijn komt, bij slot van rekening, neer op een verschil van enkele dagen in den duur van een proces, waarvan de beide rechtsmachten kennis namen. Ten slotte ligt het altijd in de macht van de partij, die een vonnis in eersten aanleg heeft verkregen, het beroep door akten van tenuitvoerlegging te bespoedigen. Al die redenen hebben ons doen besluiten dat de tot twee maanden verminderde termijn van beroep nog een voldoende termijn zou zijn, doch dat het onvoorzichtig ware hem nog meer te verminderen. Dit is de verandering door het nieuwe artikel 443 aangebracht.»

De artikelen 445 en 446 werden in dien zin gewijzigd.

Een andere, nieuwe regeling is voorzien door het nieuw artikel 443.

Voortaan zal de beteekening van de op tegenspraak gewezen vonnissen, die uitsluitend bestemd is om den termijn van hooger beroep te doen ingaan, kunnen bestaan in de beteekening van een eensluidend verklaard afschrift, dat niet moet geregistreerd worden.

Onder het huidige regime gaat de termijn van hooger beroep maar in te rekenen van de beteekening van het vonnis, welke slechts door middel van een uitgifte kan worden gedaan. Daar deze onderworpen is aan het evenredig registratierecht, wordt in de praktijk de oplossing van de geschillen er beslist door gehinderd.

De partij, die in eersten aanleg, het proces gewonnen heeft, aarzelt dikwijls het vonnis te doen beteekenen, daar zij de kosten van uitgifte moet voorschieten. De in het ongelijkgestelde partij daarentegen rekent op dezen toestand om geen stelling te moeten nemen en zelf de kosten van uitgifte niet te moeten maken waartoe zij in geval van hooger beroep zou gehouden zijn.

In geval van onvermogen van de in het ongelijkgestelde partij kunnen de kosten, gemaakt om den termijn van hooger beroep te doen ingaan, niet teruggevorderd worden.

De voorgestelde hervorming is er niet op gericht de verplichting af te schaffen die aan den eischer in beroep is opgelegd om de uitgifte van het vonnis aan het Hof over te leggen. Het afschrift bestemd om den termijn van hooger beroep te doen ingaan zal niet als uitgifte gelden en kan niet aangezien worden als een regelmatige overlegging van het vonnis.

Aan den anderen kant moet men, om de uitvoering van het vonnis voort te zetten zooals voorheen, de uitgifte er van lichten.

De artikelen 449 en 450 waren alleen nog van toepassing op de voorziening tegen de vonnissen die niet uitvoerbaar zijn niettegenstaande hooger beroep. Er is geen reden om alleen voor deze beslissingen de schorsing en de sanctie, die er thans uit voortvloeien te behouden. De opheffing van de artikelen 449 en 450 heeft deze voor gevolg van de derde alinea van artikel 809 voor zoover zij er van afweek.

De bezorgdheid om een einde te maken aan excepties, die zonder nut de procedure vertragen, heeft artikel 455 in dezen zin doen wijzigen dat het hooger beroep van vonnissen, die voor verzet vatbaar zijn, niet meer, zooals in het verleden, tijdens den duur van den termijn van verzet, niet ontvankelijk zal zijn.

Het nieuwe artikel 249 van het Burgerlijk Wetboek werd in overeenstemming gebracht met deze bepaling.

Het kwam gepast voor, in geval van voorloopige tenuitvoerlegging, het verbod voor de Hoven van beroep verweeringen aan te nemen, te veralgemeenen, daar de rechtbanken van eersten aanleg en van koophandel in alle gevallen de voorloopige tenuitvoerlegging van hun vonnissen kunnen bevelen. Aldus heeft men de artikelen 459 en 460 tot een enkele bepaling kunnen vereenigen, daar trouwens het

nieuwe artikel 459, de bepaling van artikel 647 van het Wetboek van koophandel overneemt.

Om het opschortend beroep te voorkomen en de procesvoering voor het Hof te bespoedigen, laat het nieuwe artikel 463 aan den gedaagde in beroep toe verstek met ontslag van instantie te verkrijgen en, desgevallend, afwijzing van verzet, zoo de eischer in beroep het beroepen vonnis niet in een behoorlijken vorm overlegt.

Request civil.

De artikelen 484 en 492 werden in overeenstemming gebracht met de nieuwe bepalingen in zake dagvaarding.

Vereffening van de gerechtskosten.

De nieuwe tekst van artikel 544 heeft alleen voor doel, opnieuw, overeenkomstig den huidige stand van het recht, den regel vervat in het oud artikel 544 in den vereischten vorm op te stellen. In werkelijkheid beperkt deze tekst er zich toe den vorm van deze bepaling te wijzigen; hij laat dus de bindende kracht van de thans van kracht zijnde reglementaire voorschriften (zooals het tarief van gerechtskosten in burgerlijke zaken) ongeschonden.

Gedwongen tenuitvoerlegging van de vonnissen en akten.

Door de artikelen 553, 554 en 554bis, welke door het ontwerp in titel VI van boek V worden ingevoegd, wordt het cantonnement in zake beslag geregeld.

Deze bepalingen leunen in ruime mate aan bij het wetsontwerp, door de regeering, op 25 Januari 1934, ingediend, betreffende het conservatoir beslag en de gedwongen tenuitvoerlegging. (Bescheid n° 95, zittingsjaar 1933-1934.)

Het beginsel er van is aanvaard geworden door de commissie van justitie van de Kamer der volksvertegenwoordigers.

Artikel 553 bepaalt hoe het cantonnement moet geschieden. Volgens de voorgestelde regeling, is het cantonnement een recht dat elke schuldenaar heeft tegen wien beslag onder conservatoiren titel werd gelegd. Daar die uitdrukking algemeen is, zal zij onder meer toepasselijk zijn op het beslag onder derden, op het conservatoir beslag, en het pandbeslag, op het forain-beslag.

Door den schuldenaar, die de beslagen zaken of erven wil bevrijden, wordt in de Consignatiekas of wel in handen van een gerechtelijk aangesteld sequester een voldoende bedrag gestort, om zekerheid te stellen voor de oorzaken van het beslag wat hoofdsom, interesten en kosten betreft. Bij de bewaargeving bedingt de schuldenaar dat die som bijzonder bestemd is om de schuldvordering van den beslaglegger te voldoen, en dat die soms den beslaglegger zal ten goede komen in de maat waarin hij als schuldeischer zal erkend worden.

Indien het beslag geschiedt in handen van een derde, zal die derde de zaak uit zijn handen geven in handen van den beslagene zoodra deze laatste hem het bewijs zal hebben geleverd dat hij het door het gerecht bepaalde bedrag heeft gestort.

De tweede alinea van artikel 553 voorziet het geval dat een beslagene niet beschikt over de bedragen noodig voor het cantonnement, en verleent hem de machtiging om, indien het beslag gaat over beschikbare zaken, de storting te doen uit de beslagen gelden of uit de gelden die zullen voortkomen van de tegeldemaking van de beslagen zaken.

Indien het beslag betrekking heeft op andere zaken dan gelden, kan de beslagene ze doen verkoopen. De wijze waarop de verkoop dient te geschieden wordt gerechtelijk geregeld.

Artikel 553 bepaalt dat de rechter niet alleen in geval van betwisting tusschenkomt — en op dit punt verschilt het van het ontwerp dat in de Kamer ter tafel werd gelegd — doch in alle gevallen, of er al dan niet betwisting is. In feite zal deze betwisting in de meeste gevallen bestaan.

Bovendien is, deze zaak van dien aard dat zij vaak de belangstelling van derden zal verwekken; men moet dus vermijden dat particuliere schikkingen hun nadeel zouden kunnen berokkenen.

De rechter, die bevoegd is om uitspraak te doen over het verzoek tot cantonnement, is altijd de magistraat die bevoegd is om toelating tot beslaglegging te verleen.

De bevoegde magistraat bepaalt op welke wijze en onder welke voorwaarden de verkoop van de beslagen goederen zal geschieden. Hij zorgt er voor dat de verkoop het pand van den schuldenaar niet vermindert; en dat de er van voortkomende gelden tot het vereischte bedrag in bewaring worden gesteld.

Artikel 553 bepaalt dat de storting, gedaan om bijzonder te worden aangewend tot betaling van de oorzaken van het beslag, op de voorwaarde dat de beslagene als schuldenaar wordt erkend, als betaling geldt.

Die tekst vergt eenigen uitleg:

Het cantonnement van het beslag bestaat in het vastleggen van de twee volgende schikkingen die tegenover elkander moeten opwegen:

1° Beperking van het beslag tot hetgeen noodig is om desgevallend de betaling van de schuldvordering van den beslaglegger te waarborgen;

2° Bestemming van een zeker bedrag tot het betalen van de schuldvordering van den beslaglegger, bedrag dat zal worden nedergelegd in de Deposito- en Consignatiekas of in handen van een sequester.

Om die bestemming aan te geven, schrijft de Fransche wet van 17 Juli 1907 voor dat den beslaglegger een uitsluitend voorrecht wordt verleend op de in bewaring gestelde gelden. Het ontwerp heeft die formule opzettelijk niet overgenomen. Immers kan zich het geval voordoen dat de beslagen schuldenaar failliet wordt verklaard en dat de bewaargeving, gedaan om hem opheffing van het beslag te bezorgen, plaats had minder dan tien dagen vóór den datum vastgesteld voor het staken van de betalingen. In deze onderstelling, en indien zooals in de Fransche wet, de ter voldoening van artikel 553 gedane bewaargeving het karakter zou krijgen van een pand, zou dit een van de panden worden die, naar de letter van artikel 445 van de wet op de faillissementen, van rechtswege nietig zijn verklaard.

Om die nietigverklaring te beletten, bepaalt het ontwerp dat de storting of de bewaargeving van gelden, gedaan met het oog op de cantonnementen, geldt als betaling van de oorzaken van het beslag. Omdat door die bewaargeving niet een pand wordt gegeven, maar wel een betaling wordt gedaan, zal artikel 445 er niet op toepasselijk zijn. De bewaargeving zal daarentegen, bij toepassing van artikel 448 ten overstaan van den boedel wel moeten nietig verklaard worden, zoowel als de andere betalingen in specien die tijdens den verdachten termijn, door den gefailleerde zouden kunnen gedaan zijn, indien die bewaargeving is geschied met benadeeling van de rechten der schuldeischers, en zij zal kunnen worden nietig verklaard bij toepassing van artikel 446, indien, op het oogenblik van de bewaargeving, hij te wiens voordeele deze bewaargeving was gedaan, kennis had van de staking van de betalingen.

Aan de uitdrukking «in de mate waarin de beslagene erkent of erkend wordt schuldenaar te zijn» werd de voorkeur gegeven boven de woorden: «waarin het beslag gewettigd is», om de geldigheid van het cantonnement te scheiden van die van het beslag. De betaling onder schorsende voorwaarde, die bij de bewaargeving met bijzondere bestemming van toepassing is, geldt tot het beloop van het verschuldigde bedrag, zelfs wanneer het beslag nietig zou zijn indien blijkt dat de beslaglegger schuldeischer is van den beslagene.

Artikel 554 regelt het cantonnement in zake executoriaal beslag (beslag op onroerend goed, beslag tot tenuitvoerlegging, beslag onder derden gedaan krachtens een rechterlijke beschikking); het beperkt tot twee de gevallen

waarin de beslagene zijn toevlucht kan nemen tot het cantonnement:

1° Ingeval bevel is gegeven de vervolgingen te schorsen;

2° Ingeval tegen het vonnis hooger beroep is ingesteld of in verzet is gekomen, voor zoover de beschikking het cantonnement niet uitsluit.

Het woord vonnis heeft hier zijn ruimste beteekenis, deze van rechterlijke beschikking houdende veroordeeling.

Wat dit artikel aangaat, heeft het geen belang dat het vonnis krachtens hetwelk het beslag werd gelegd, al dan niet uitvoerbaar was bij voorraad, dat verzet of hooger beroep er tegen werd ingesteld voor of na het beslag. Die omstandigheden, die de geldigheid van de beslagleggingen bij wijze van conservatoir beslag betreffen en die uit dien hoofde tot twistvragen aanleiding hebben gegeven, hebben geen belang in zake het recht op cantonnement. Zoolang het beslag voortduurt dat in executorialen vorm krachtens een vonnis is geschied, zoolang dat besluit niet is geldig gemaakt of opgeheven, zoolang kan de beslagene zijn toevlucht nemen tot het cantonnement.

De voorwaarden onder dewelke de bevrijding kan worden bekomen van hetgeen de oorzaken van het belang te boven gaat zijn dezelfde als in zake conservatoir beslag. Artikel 554 bepaalt er zich bij in dezen te verwijzen naar artikel 553. Onder de aldaar bedoelde voorwaarden is de aan het einde van artikel 553 opgenomen regel van bevoegdheid begrepen. De magistraat, die bevoegd is, zal dus degene zijn die bevoegd ware geweest om, op grond van dezelfde schuldvordering, verlof te verleen om conservatoir beslag te leggen op zaken waarover het executoriaal beslag gaat.

Ten slotte verleent artikel 554bis aan elke belanghebbende partij het recht de bewaargeving in handen van derden van in beslag genomen bedragen, waarden of voorwerpen te vorderen.

Die bepaling beantwoordt aan een werkelijke noodzakelijkheid. De in beslag genomen gedragen, waarden of voorwerpen in handen van een derde zijn er niet steeds in veiligheid. Het komt voor dat sommige personen, die er weinig op gesteld zijn hun schulden te betalen, het zoo aanleggen om in hun eigen handen te doen beslag leggen. De tekst van artikel 554bis laat toe deze toestanden te verhelpen.

Beslag onder derden of verzet.

De artikelen 570, 571 en 577 werden in dien zin gewijzigd dat aan den derde beslagene een termijn wordt toegestaan om zijn verklaring te doen.

Executoriaal beslag.

Meer dan eens is van artikel 592, waarbij de voorwerpen die niet voor beslag vatbaar zijn, worden aangeduid, gezegd geworden dat het al te streng is. Het ontwerp, dat aanleunt bij een parlementair voorstel van de heeren Mais triau en anson (Kamer der Volksvertegenwoordigers, bescheid n° 90, zittingsjaar 1934-1935), verzacht in zekere mate den toestand van den beslagene. Alinea 2 van artikel 593 werd in dien geest gewijzigd.

In 1806 kon de aanstelling van een gerechtelijk bewaarder nuttig zijn; de overvloed van tenuitvoerleggingen en de ingewikkeldheid van het hedendaagsche leven hebben echter aan zulke aanstelling elk practisch nut ontnomen. De gerechtelijke bewaarder heeft heel wat anders te doen dan tegen een gering loon, op de in beslag genomen goederen te waken. De schuldeischer vindt dan ook zijn werkelijke bescherming in de strafsancities die den beslagen schuldenaar treffen, indien hij het bezit, dat in handen van het gerecht is gesteld, wegmáakt.

Het nieuwe artikel 600 voorziet zooals voorheen dat zij, die in beslag genomen voorwerpen zouden wegnemen of wegmaken, vervolgd zullen worden overeenkomstig het Strafwetboek. Het voorziet eveneens het toezicht door den

deurwaarder over het behoud van de in beslag genomen voorwerpen.

De artikelen 586, 596, 597, 598, 599, 602, 603, 604, 605, 606, 608, 611, 612, 821, 823, 824 en 830 zijn in verband daarmede gewijzigd of opgeheven geworden.

De gevolgen van deze hervorming zijn een besparing van kosten terzelfder tijd als een nuttige vereenvoudiging.

In zake beslag op vruchten te velde werd de bewaarder echter behouden op grond van het bijzondere karakter van dit middel tot tenuitvoerlegging (art. 628).

Artikel 616 is in dien zin gewijzigd geworden dat het proces-verbaal van vergelijking, bij deze bepaling voorzien, afgeschaft wordt als van het proces-verbaal van verkoop afgescheiden akte.

Artikel 617 stelt, voor het beleggen van den verkoop in een andere plaats dan de openbare markt, de bevoegdheid van den voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg, in de plaats van deze van de rechtbank zelf.

Om alle misbruiken te voorkomen worden de in artikel 617 voorziene aankondigingen, behoudens toelating van den voorzitter der rechtbank, tot een enkele teruggebracht. Artikel 621 werd in overeenstemming gebracht met deze hervorming. Bovendien is in deze bepaling het getal 300 frank tot 3.000 frank opgevoerd.

Wat den verkoop van openbare fondsen en deviezen betreft, dient er te worden aan herinnerd dat de koninklijke besluiten n° 9 van 15 October 1934, 84 van 30 Januari 1935 en 178 van 20 Juni 1935 een reeks maatregelen hebben afgekondigd om de echtheid van de beursnoteringen te beveiligen en, anderzijds, om al de zaken in de openbare fondsen- en wisselbeurzen samen te brengen.

In deze voorwaarden schijnen, voor de openbare fondsen en deviezen, zoowel de tenuitvoerlegging ter beurse als de periodieke verkoopen, door de Beurscommissie ingericht, meer waarborgen te bieden dan de gerechtelijke verkoop, tot denwelken zou worden overgegaan hetzij op een openbare markt, hetzij zelfs in het lokaal van de beurs, doch onder vorm van bijzondere openbare veilingen, voorafgegaan door de bij artikel 617 voorgeschreven aankondigingen.

Aldus zullen de kosten op merkelijke wijze verminderd worden, daar de met den verkoop belaste wisselagenten geen andere vergoedingen kan eischen dan deze voorzien bij het beursreglement in elke bijzondere publiciteit in zake inbeslagnemingen afgeschaft is.

Deze hervorming wordt bekrachtigd door artikel 621bis hetwelk door het ontwerp in titel VIII van boek V wordt ingevoegd. Het voorgestelde artikel 621ter maakt de hervorming van toepassing wanneer de openbare fondsen of deviezen deel uitmaken van een burgerlijk pand, waarvan de tegeldmaking bij rechterlijke beslissing werd gelast. Ten slotte, werd artikel 4 der wet van 4 Mei 1872 (titel VI van boek I van het Wetboek van Koophandel) betreffende het handelspandrecht, in overeenstemming gebracht met de nieuwe bepaling van artikel 621bis.

Intrekking van de bevelschriften waarbij machtiging wordt verleend tot het leggen van beslag.

Het ontwerp lascht in boek V een titel IXbis in, waarin wordt gehandeld over de intrekking van de bevelschriften, waarbij machtiging wordt verleend tot het leggen van beslag in alle zaken.

Het inzicht om aan den beslagene toe te laten aan den magistraat, die de machtiging tot beslagleggen heeft verleend, de intrekking hiervan te vragen, was reeds uitgedrukt in de memorie van toelichting van het wetsontwerp betreffende het conservatoir beslag en de gedwongen tenuitvoerlegging.

In het voorgestelde artikel 635bis wordt dezelfde gedachte in een duidelijken en algemeenen tekst uitgedrukt.

Zooals het opschrift van titel IVbis het aanduidt, is de nieuwe bepaling van toepassing op al de bevelschriften waarbij «machtiging» tot het leggen van beslag wordt ver-

leend, onder meer in zake beslag onder derden, conservatoir beslag, pandbeslag, beslag tot terugvordering, forainbeslag.

Verdeeling na omslag.

De aan artikel 669 toegebracht wijziging vloeit voort uit de opheffing van titel XXIV van boek II, betreffende de summieze zaken.

Beslag op roerende goederen.

De termijn van zes maanden voorzien bij artikel 90 der wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning is dikwijls onvoldoende gebleken, onder meer in de gevallen waarin deze termijn door een opschorsing gesplitst is geworden.

Door het ontwerp wordt hij op een jaar gebracht, wat in vele gevallen de kosten van een nieuw bevelschrift zal vermijden.

De aan artikelen 15, 32, 55, 62, 70 en 71 van dezelfde wet voorgestelde wijzigingen, hebben alleen ten doel overeenstemming van die artikelen te verkrijgen met de reeds voorgestelde hervormingen.

Gijzeling.

Het ontwerp brengt geen enkele bijzondere wijziging aan in deze zaak.

Alinea 2 van artikel 780, waarbij de aangestelde deurwaarder bedoeld wordt, werd opgeheven. Evenzoo zijn in artikel 795 de woorden «par huissier commis» en in artikel 802, de woorden «l'assignation sera donnée par huissier commis» opgeheven worden.

In artikel 795 werd het woord «sommairement» vervangen door «toutes affaires cessantes».

Kort geding.

Voor de zaken in kort geding is thans geen enkele termijn van verdaging vastgesteld; het ontwerp (art. 807) stelt een termijn van twee dagen in, daar deze rechtsplegingen spoedeisend zijn. Deze termijn is trouwens door een lange praktijk bekrachtigd geworden.

In artikel 808 werden de woorden «qui commettra un huissier à cet effet» opgeheven.

Ten slotte, voert de nieuwe bepaling van artikel 809 de voorziening van het verzet in tegen de bij verstek verleende bevelschriften in kortgeding. Deze hervorming is noodzakelijk sinds de procedure van het kort geding tot vele nieuwe zaken uitgebreid is geworden.

Het spreekt van zelf dat de bevelschriften in kort geding, die reeds uitvoerbaar zijn niettegenstande hooger beroep, het ook zullen zijn niettegenstande verzet.

Pandbeslag.

Artikel 819 werd in overeenstemming gebracht met artikel 3, 1o, der wet van 25 Maart 1876, door aan den vrederechter uitsluitende bevoegdheid te geven om tot beslagleggingen verlof te verleenen, welke ook het bedrag van den eisch zij.

Prijsverhooging bij vrijwillige vervreemding.

Artikel 93 der wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning werd in overeenstemming gebracht met de bij artikel 153 voorgestelde wijzigingen.

De vermelding aangaande de summieze rechtspleging werd opgeheven.

Scheiding van tafel en bed, en echtscheiding.

De titel van de scheiding van tafel en bed en van de echtscheiding werd in overeenstemming gebracht met de

procedure in zake echtscheiding, zooals zij is geregeld geworden door onlangs genomen bepalingen, onder meer wat de voorloopige maatregelen en de wedereischen betreft.

Echter blijft de tusschenkomst der pleitbezorgers verplichtend voor de rechtspleging in zake scheiding van tafel en bed. De regeering heeft niet gemeend aan Uwe Majesteit een nieuwe uitbreiding te moeten voorstellen van de uitzonderingsbepalingen van alinea 2 van artikel 241 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij de tusschenkomst van de pleitbezorgers in zake echtscheiding vrij gelaten wordt.

Artikel 163 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering schrijft het houden, op de griffie, van een register voor, waarin de pleitbezorger van den opposant beknoot melding moet maken van het verzet.

Evenzoo schrijft artikel 549 de vermelding voor van het beroep door den pleitbezorger van de beroepende partij, wanneer het bestreden vonnis een opheffing, een doorhaling der hypotheek-inschrijving, een betaling of eenige andere zaak, door een derde of te zijnen laste te doen, uitsprekt.

Voor de overtreding van deze bepalingen is geen sanctie voorzien, zoodat het in de meeste gevallen practisch onmogelijk is, vast te stellen of tegen een rechterlijke beschikking een voorziening bestaat.

Welnu, in zake echtscheiding is het volstrekt noodzakelijk dat de ambtenaar van den burgerlijken stand, die overeenkomstig artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek aangezocht wordt om het vonnis of het arrest over te schrijven waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, met zekerheid kunne weten dat de rechterlijke beschikking waarvan de overschrijving gevraagd wordt, definitief geworden is. Het is inderdaad de overschrijving van het vonnis of van het arrest, waarbij de echtscheiding wordt toegestaan, in de registers van den burgerlijken stand, die de verbreking van den huwelijksband veroorzaakt (koninklijk besluit van 7 Februari 1936 tot wijziging van de rechtspleging in zake echtscheiding-Verslag aan den Koning) en het is tot het oogenblik van die overschrijving, dat de gevolgen van de echtscheiding, ten opzichte van derden, opklommen (art. 266bis van het Burgerlijk Wetboek). Het is dus noodig aan den eenen kant dat de formaliteit van de overschrijving op vaste waarborgen gesteund is en aan den anderen kant dat zij kan worden gevorderd zoodra de rechterlijke beschikking definitief is geworden.

Dit wordt beoogd door de artikelen 41 en 42 van dit ontwerp. Luidens die bepalingen moet het verzet, op straffe van verval, binnen acht dagen na zijn datum, bij exploit van deurwaarder, aangezegd worden aan den griffier van de rechtsmacht, die de bestreden beschikking heeft uitgesproken. Het exploit is vrij van zegel- en registratierechten.

De griffier zal van de voorziening melding maken op den kant van de bestreden beschikking.

De ambtenaar van den burgerlijken stand zal het vonnis of het arrest, waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, slechts overschrijven wanneer hem een bewijsschrift wordt voorgelegd waaruit blijkt dat er geen voorziening ingesteld werd.

Deze bepalingen zijn van toepassing op de beschikkingen, die de scheiding van tafel en bed uitspreken (art. 875 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Er zijn immers vele gevallen waarin het nuttig zal zijn te bewijzen dat zij in kracht van gewijsde gegaan zijn.

Ontzetting.

Sinds lang klaagt men over de ontoereikendheid van de door de artikelen 501 van het Burgerlijk Wetboek en 897 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorgeschreven maatregelen in verband met de publiciteit van de ontzettingen.

Vele organismen, zooals banken, verzekeringsmaatschappijen, enz., welke er toe gebracht worden aanzienlijke kapitalen uit te betalen, beschikken vaak over geen enkel middel om zich te vergewissen van de beperkingen welke eventueel de burgerlijke bekwaamheid van hun schuldeischers ondergaan heeft; aldus zijn ze blootgesteld aan de bij artikel 1241 van het Burgerlijk Wetboek ingeschreven sanctie.

De voorgestelde bepaling heeft ten doel in deze orde van gedachten aan de sschuldenaars in het algemeen middelen ter hand te stellen om spoedig en zoo praktisch mogelijk in dezen zekerheid te verkrijgen.

Een vijfjaarlijksche of tienjaarlijksche tabel raadplegen, ware zeker nog gemakkelijker geweest, doch dan had men kunnen vreezen dat de lijsten op nuttelooze wijze zouden verlengd geworden zijn met namen van binnen dit tijdperk overleden personen, daar het schrappen van deze namen op de tabel om reden van overlijden, moeilijk te regelen ware.

Verkoop van de onroerende goederen.

Artikel 956 werd in overeenstemming gebracht met de in zake berichten van deskundigen voorgestelde hervormingen.

Verdeelingen en veilingen.

De artikelen 969 en 971 werden eveneens in overeenstemming gebracht.

Algemeene bepalingen.

Het nieuw artikel 1033 wijzigt lichtelijk het eerste deel van de thans van kracht zijnde bepaling en het vult ze tevens aan; het lost aldus verschillende twistpunten op waartoe deze bepaling aanleiding had gegeven.

Artikel 1034 werd in overeenstemming gebracht met de bij de artikelen 19bis, 153, 315 en 434bis voorgestelde hervormingen.

Artikel 1037 van het thans van kracht zijnde Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalt dat geen betekening of tenuitvoerlegging mag gedaan worden van 10 October tot 31 Maart, vóór 6 uur 's morgens en na 6 uur 's avonds, en van 1 April tot 30 September, vóór 4 uur 's morgens en na 9 uur 's avonds; noch op een wettelijke feestdag, tenzij krachtens een verlof gegeven door den rechter, in geval er gevaar bij het verwijl zou zijn.

Eenerzijds begrijpt men deze beperkingen niet wanneer de betekening of de tenuitvoerlegging geschiedt in een plaats die op dit oogenblik toegankelijk is voor het publiek; anderzijds, is het verschil, dat deze bepaling tusschen de seizoenen maakt, niet meer te verantwoorden. De voorgestelde nieuwe tekst heeft hetgeen in de bepaling thans verouderd is opgeheven en wijs op meer nauwkeurige wijze den magistraat aan, die bevoegd is om in de spoedeisende gevallen verlof te geven om van die regelen af te wijken.

Bij artikel 1032bis wordt het tweede gedeelte van het thans van kracht zijde artikel 1033 vervangen.

Door dit artikel worden, voor de betekeningen en aanzeggingen die in België worden gedaan, de regelen vastgelegd van de verlenging der termijnen uit hoofde van den afstand.

Dit artikel past in zake burgerlijke rechtsvordering de algemeene beginselen toe uitgedrukt in het eerste artikel van het ontwerp van koninklijk besluit op de termijnen van rechtspleging, dat de regeering de eer heeft terzelfdertijd aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen.

Volgens het voorgestelde artikel 1038bis kunnen de termijnen van de dagvaardingen door de voorzitters van de hoven en de rechtbanken verkort worden.

De bepaling is van toepassing op de gewone termijnen, evenals op degene die uit hoofde van den afstand voor verlenging vatbaar zijn.

Door die bepaling kon de tweede alinea van het thans van kracht zijnde artikel 72 opgeheven worden.

In geval van verkorting van een termijn, zooals in de bij de artikelen 6, 417 en 808 voorziene gevallen, worden het verzoek en de beschikking tot verkorting op het afschrift van het exploit overgeschreven.

Zoo deze formaliteit niet werd in acht genomen, moet de eerste alinea van artikel 1039bis toegepast worden, het is te zeggen dat elke niet op tegenspraak gevoerde rechtspleging geschorst wordt tot wanneer de wettelijke termijn verstreken is.

Indien iemand in België door de beteekening of de aanzegging persoonlijk wordt bereikt, wordt de toe te passen termijn bepaald volgens de plaats waar de personen aangekomen werden en niet volgens de plaats waar hij woont.

Evenzoo, indien de beteekening geldig gedaan werd aan een gekozen woonplaats, is het volgens die woonplaats dat de toe te passen termijn bepaald wordt. Zulks is de beteekening van de eerste alinea van artikel 1038ter.

Men begrijpt niet, bij voorbeeld, dat een persoon, die in het buitenland woont, maar die woonplaats gekozen heeft te Brussel of die te Brussel persoonlijk de beteekening ontvangt van een vonnis van een Belgische rechtbank, over een anderen termijn dan den gewonen termijn zou beschikken om hooger beroep in te stellen. Door de keuze van woonplaats heeft de persoon den wil uitgedrukt, voor het tegemoet gezien geschil, geacht te worden te Brussel te wonen. Indien de beteekening aan zijn persoon werd gedaan, in België, is zijn toestand te vergelijken met dien van iemand die in het land gevestigd is.

* * *

In den huidige stand van de wetgeving, wanneer de termijnen van dagvaarding niet inachtgenomen zijn geworden en de gedagvaarde partij niet verschenen is, kan geen vonnis uitgesproken worden en moet de procedure opnieuw worden begonnen. Het is zeker praktischer de zaak uit te stellen tot zulk een datum dat deze termijnen inachtgenomen zijn, op voorwaarde echter dat de gedagvaarde partij behoorlijk worde verwittigd van de verandering.

Door deze beschouwingen worden de bepalingen van artikel 1039bis verantwoord.

Inwerkingtreding.

Bij artikel 50 wordt de datum, waarop het hierbijgaand besluit in werking zal treden, op 1 Mei 1936 bepaald.

Overeenkomstig de algemeene beginselen zullen de bepalingen van dit besluit van toepassing zijn op de reeds begonnen gedingen, maar de te voren overeenkomstig de bestaande wetten gedane rechtshandelingen zullen geldig blijven en hun uitwerking tweewegbrengen.

Echter zullen de nieuwe bepalingen betreffende de termijnen niet van toepassing zijn op de termijnen, welke op 1 Mei 1936 reeds begonnen waren.

In artikel 51 wordt voorzien dat de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering met deze van dit koninklijk besluit, zullen samengeschied worden.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL

Gezien de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld bij de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Gelet op nrs 1, litt a. IVbis en V van artikel 1 van bedoelde wet;

Op de voordracht van Onze Ministers die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en wij besluiten :

Wijze van procederen voor de vrederechters.

Artikel 1. De artikelen 4, 5, 9, 16, 20, 37, 42, 43, 43bis, 49 en 54 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 4

Elke dagvaarding wordt aan den persoon of aan de woonplaats aangezegd; doch indien de deurwaarder noch den betrokken persoon, noch een van zijn verwanten of dienstboden aan de woonplaats vindt, stelt hij het afschrift ter hand aan den gebuur, die het oorspronkelijke stuk teekent; zoo deze gebuur niet wil of niet kan teekenen, stelt de deurwaarder het afschrift ter hand aan den burgemeester, aan een schepen of aan een door het schepencollege daartoe gemachtigd ambtenaar van de gemeente. De burgemeester, de schepen of de gemachtigde teekent kosteloos het oorspronkelijke stuk met «gezien». Van een en ander maakt de deurwaarder melding zoowel op het oorspronkelijke stuk als op het afschrift. De burgemeester, de schepen of de gemachtigde nemen de geschikte maatregelen opdat het afschrift van het exploit de aangezegde partij zou toekomen.

De deurwaarder kan, op straffe van nietigheid, geen exploit doen voor zijn bloedverwanten en aanverwanten en voor die van zijn vrouw, in de rechte linie onbepaalde, noch voor zijn bloedverwanten en aanverwanten in de zijlinie, tot en met den graad van broeders- en zusterskinderen.

Artikel 5

Tusschen den dag van de dagvaarding en den voor de verschijning bepaalden dag moeten ten minste drie dagen verlopen. Die termijn is voor de wettelijke verlengingen uit hoofde van den afstand vatbaar.

Artikel 9

Op den dag die door de dagvaarding is vastgesteld of waaromtrent tusschen partijen werd overeengekomen, verschijnen deze in persoon of bij gemachtigde. Zij kunnen schriftelijke conclusiën nemen, zonder dat zij verplicht zijn ze te doen beteekenen.

Mogen enkel als gemachtigde pleiten, de advocaten of de in elke zaak door den rechter inzonderheid daartoe toegelaten personen.

Artikel 16

De termijn om tegen de vonnissen van de vrederechters in hooger beroep te komen, bedraagt een maand te rekenen van de beteekening van het vonnis.

Zij die buiten België wonen zullen, om in hooger beroep te komen, buiten den hierboven bepaalden termijn van één maand, over den bij artikel 73 geregelden termijn van

dagvaarding beschikking; een en ander onverminderd de toepassing van artikel 1038ter.

Artikel 20

De bij verstek veroordeelde partij kan binnen drie dagen na de beteekening van het vonnis verzet doen.

Het verzet behelst summierlijk de middelen van de partij en dagvaarding tegen de eerstkomende terechtzitting, behoudens inachtneming van de voor de dagvaardingen voorgeschreven termijnen: het vermeldt den dag en het uur van de verschijning, en wordt aangezegd zooals hierboven is bepaald.

Artikel 37.

De partijen vallen de getuigen niet in de rede; de rechter kan, ten verzoeken van de partijen, en zelfs van ambtswege, aan de getuigen, na het afleggen van hun getuigenis, zoodanige vragen stellen als hij het noodig oordeelt.

De rechter kan, in den loop van de getuigenverhooren, hetzij van ambtswege, hetzij op aanvraag van een der partijen, de getuigen tegenover elkander stellen. Ook kan hij, op dezelfde wijze, vóór het voleinden van het tegenverhoor, beslissen dat er gronden bestaan om de getuigen der beide verhooren tegenover elkander te stellen.

Hij bepaalt den dag en het uur voor den confrontatie, tenzij hij er op staanden voet kan toe overgaan.

Artikel 42.

Indien het voorwerp van het onderzoek of van de waardeering kundigheden vergt die de rechter niet bezit, beveelt deze dat de door hem bij hetzelfde vonnis te benoemen mannen van het vak met hem de plaats zullen opnemen en advies zullen uitbrengen; hij kan onverwijld ter plaatse zelf, vonnissen. In de voor hooger beroep vatbare zaken, wordt door den griffier proces-verbaal van de opneming opgemaakt. Het proces-verbaal wordt door den rechter, door den griffier en door de deskundigen geteekend; en, indien de deskundigen niet kunnen tekenen of daartoe niet bij machte zijn, wordt hiervan melding gemaakt.

Artikel 43.

In de niet voor hooger beroep vatbare zaken, wordt geen proces-verbaal opgemaakt, maar het vonnis vermeldt de namen van de deskundigen en den uitslag van hun advies.

Artikel 43bis

De handteekening van den deskundige wordt door den volgende eed voorafgegaan:

«Ik zweer dat ik in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk mijn opdracht heb vervuld; zoo helpe mij God.»

Artikel 49.

§ 1. Alle exploiten van dagvaarding, verzet of aanzegging, met uitsluiting van de beteekeningen van vonnissen, van de bevelen vóór de tenuitvoerlegging en van de akten van tenuitvoerlegging, worden gedaan door een deurwaarder die bevoegd is om de exploiten te doen voor het vredegerecht dat van den eisch moet kennis nemen. Zij worden aangezegd door de toezending, bij een ter post aangezekend stuk, van een afschrift aan de partij wie het exploit betreft.

§ 2. De deurwaarder geeft het afschrift in de postontvangerij van zijn standplaats af en betaalt terzelfdertijd een recht waarvan het bedrag bij koninklijk besluit vastgesteld is. Bij het afschrift gaat een bordereel van verzending waarvan de tekst bij koninklijk besluit is voorge-

schreven. De postontvanger, na den goeden staat van het te verzenden stuk te hebben erkend en na zich te hebben vergewist van de regelmatigheid van de vermeldingen, levert aan den deponent een ontvangstbewijs van het afschrift en van het bordereel af.

Het stuk wordt met de eerste post verzonden; het wordt binnen vier en twintig uren na zijn aankomst op het kantoor van bestemming aan den geadresseerde aangeboden, behalve wanneer die dag een Zondag of een feestdag is, in welk geval het den volgende dag wordt aangeboden.

Het wordt den geadresseerde slechts een enkele maal aangeboden. Indien geadresseerde zich niet in zijn woonplaats bevindt, indien hij het stuk weigert of indien het stuk hem om eenige andere reden niet kan worden overhandigd, wordt, op zijn woonplaats, een bulletin achtergelaten; in dat bulletin, waarvan de vorm bij koninklijk besluit is vastgesteld, wordt hij verzocht zich op het kantoor aan te melden om, binnen acht en veertig uren, Zon- of feestdagen niet inbegrepen, het stuk in ontvangst te nemen.

De geadresseerde, die het stuk ontvangt of het ter post afhaalt, teekent het bordereel. Indien het stuk hem niet wordt overhandigd of indien hij het niet binnen den gestelden tijd in ontvangst heeft genomen, om welke reden het ook zij, maakt de ontvanger van het kantoor van bestemming daarvan melding op het bordereel.

Indien het stuk binnen den bij alinea 4 van deze paragraaf gestelden tijd werd geweigerd, wordt het bij het bordereel gevoegd; indien het binnen acht dagen niet werd afgehaald, wordt het aan den deurwaarder teruggezonden.

§ 3. Indien de partij geen gekende woonplaats of verblijfplaats heeft, wordt het afschrift door den deurwaarder aan den procureur des Konings van het arrondissement waar de zetel van het vredegerecht gevestigd is, toegezonden.

§ 4. Ieder deurwaarder kan nochtans handelen overeenkomstig de bepalingen van artikel 4 van dit Wetboek.

Artikel 54.

De exploiten en alle andere akten van rechtspleging, de vonnissen en hun uitgiffen inbegrepen, zijn vrij van zegelrecht en registratie.

Geen ander griffierecht wordt geheven dan een rolrecht ten bedrage van tien frank bij de inleiding van het geding, en een recht per uitgifte waarvan het bedrag en de inningswijze bij koninklijk besluit zijn vastgesteld.

Art. 2. De volgende bepalingen worden ingevoegd in boek I van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel:

Artikel 4bis

Wanneer het afschrift wordt ter hand gesteld aan eenig ander persoon dan den betrokkene-zelf, wordt het afgegeven onder een gesloten omslag waarop geen ander vermelding voorkomt dan, op de voorzijde, de naam en de woonplaats van den betrokken persoon en, op de keerzijde, de stempel der studie van den deurwaarder, aangebracht op de plaats waar de omslag gesloten wordt. Boven de aanduiding van den naam en de woonplaats van den betrokken persoon, vermeldt de deurwaarder «Dadelijk af te geven». De deurwaarder maakt van een en ander melding op het oorspronkelijke stuk; op het afschrift vermeldt hij al wat aan het plaatsen van dat afschrift onder een gesloten omslag voorafgaat, alsmede aan welken persoon het afschrift zal worden afgegeven.

Echter worden de afschriften van een exploit betreffende verschillende personen die dezelfde woonplaats hebben, niet onder een gesloten omslag geplaatst, indien de afschriften aan een dier personen ter gemeenschappelijke woonplaats worden ter hand gesteld.

Artikel 19bis

Indien, van twee of meer gedaagde partijen, de eene niet en de andere wel verschijnt, wordt hiervan ten verzoeken van een van de verschijnende partijen, melding gemaakt op het zittingsblad. In dit geval heeft elke verschijnende partij het recht te handelen zooals voorzien in artikel 153.

Dagvaardingen.

Art. 3, Artikel 68, het 1°, 4° en 6° van artikel 69, en de artikelen 7, 72 en 73 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 68.

Alle exploten worden aan den persoon of aan de woonplaats gedaan; doch indien de deurwaarder noch den betrokken persoon, noch een van zijn verwanten of dienstboden aan de woonplaats vindt, stelt hij het afschrift ter hand aan den gebuur, die het oorspronkelijke stuk teekent; zoo deze gebuur niet wil of niet kan teekenen, stelt de deurwaarder het afschrift ter hand aan den burgemeester, aan een schepen of aan een door het schepencollege daartoe gemachtigd ambtenaar van de gemeente. De burgemeester, de schepen of de gemachtigde teekent kosteloos het oorspronkelijke stuk met «gezien». Van een en ander maakt de deurwaarder melding, zoowel op het oorspronkelijke stuk als op het afschrift.

De burgemeester, de schepen of de gemachtigde nemen de geschikte maatregelen opdat het afschrift van het exploit de aangezegde partij zou toekomen.

Artikel 69.

1° De Staat, in den persoon van den Minister, tot wiens gevoegdheid het voorwerp van het geschil behoort;

4° De Koning, voor Zijn domeinen, in den persoon van den intendant of den beheerder van Zijn civiele lijst;

6° De maatschappijen die rechtspersoonlijkheid genieten, aan hun maatschappelijke zetel en, zoo er geen is, aan den persoon of aan de woonplaats van een der vennoten. De vreemde vennootschappen kunnen evenwel worden gedagvaard aan hun filiale of operatiezetel in België. De Congoleesche maatschappijen kunnen aan den zetel van bestuur dien zij in België hebben, worden gedagvaard.

De maatschappijen die in vereffening zijn, aan hun maatschappelijke zetel en, zoo er geen is, in den persoon of aan de woonplaats van den vereffenaar of van een der vereffenaars; zijn er geen vereffenaars, in den persoon of aan de woonplaats van een der vennoten.

Artikel 70.

Hetgeen bij de artikelen 68, 1° alinea, 69 en 69bis is voorgeschreven zal op straffe van nietigheid worden nagekomen.

Artikel 72.

De gewone termijn van dagvaarding is voor hen die in België hun woonplaats hebben en voor hen aan wie het exploit aldaar krachtens de artikelen 69 en 69bis wordt aangezegd, acht dagen.

Dezelfde termijn geldt wanneer de dagvaarding in België aan de gekozen woonplaats wordt aangezegd.

Artikel 73.

De termijn van dagvaarding is voor de personen die in België woonplaats noch verblijfplaats hebben:

vijftien dagen, voor hen die in continentaal Frankrijk,

in het Groothertogdom Luxemburg, of in Zwitserland wonen;

een maand, voor hen die in Duitschland, in de Britsche Eilanden of in Nederland wonen;

twee maanden voor hen die in de overige streken van Europa wonen, de Unie der Socialistische Sowjetrepublieken uitgezonderd;

drie maanden voor hen die in de Unie der Socialistische Sowjetrepublieken, in Algerië, Tunisië, Marokko, Lybië, Egypte, in de Vereenigde Staten van Amerika of in Canada wonen;

vier maanden, voor hen die in de overige streken van Afrika en van Amerika of in Aziatisch Turkije wonen;

vijf maanden voor hen die in de andere streken verblijven.

Art. 4 De volgende bepaling wordt in titel II van boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 69bis

§ 1. De exploten worden gedaan:

1° Aan hen die in België geen woonplaats hebben, aan de plaats van hun verblijf in België;

2° Aan hen die in België woonplaats noch verblijfplaats hebben door de toezending van een afschrift van het exploit, bij een ter post aangeteekend stuk, dat aan hun woonplaats of verblijfplaats in het buitenland geadresseerd is; dit alles onverminderd de andere wijzen van verzending waaromtrent tusschen België en het land van hun woonplaats of verblijfplaats overeengekomen werd;

3° Aan hen die in België noch in het buitenland een bekende woonplaats of verblijfplaats hebben, door de terhandstelling van een afschrift van het exploit aan den Procureur des Konings, die het oorspronkelijke stuk met «gezien» teekent.

Geldt het een dagvaarding dan wordt het stuk terhandgesteld aan den Procureur des Konings van het arrondissement waarin de rechtsmacht, die van den eisch moet kennis nemen, zitting heeft. In de andere gevallen wordt het terhandgesteld aan den Procureur des Konings van de woonplaats van den persoon te wiens verzoeken de aanzegging wordt gedaan.

§ 2. In de door de vorige paragraaf bedoelde gevallen, kunnen de exploten ook aan den persoon worden gedaan, indien deze in België wordt aangetroffen.

Stelling van pleitbezorger en verwering.

Art. 5. De artikelen 76, 77, 78 en 82bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 76.

Indien de dagvaarding tegen een bepaalden dag werd gedaan, kan de verweerder, ten dienenden dage een pleitbezorger doen stellen, aan wien akte van zijn aanstelling zal worden verleend, zonder dat die aanstelling moet worden herhaald.

Artikel 77.

Binnen veertien dagen na den dag waarop de pleitbezorger is gesteld en zonder aanmaning, doet de verweerder zijn verwering, door zijn pleitbezorger ondertekend, beteekenen.

Artikel 78.

Binnen de volgende acht dagen, zonder aanmaning, doet de eischer zijn antwoord op de verwering beteekenen.

Artikel 82bis

Tegen de vonnissen van de vrederechters en van de scheidsrechterlijke commissies ingesteld bij de wet van 24 December 1903 op de vergoeding van schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen, wordt hooger beroep ingesteld door middel van een exploit beteekend met dagvaarding vóór de Kamer voor dewelke overeenkomstig het reglement van de rechtbank de zaak zal worden opgeroepen.

De termijn van dagvaarding bedraagt acht dagen, onverminderd evenwel de toepassing van artikel 73. Het exploit vermeldt den dag en het uur van de verschijning.

De tusschenkomst van de pleitbezorgers is vrij; de kosten van hun tusschenkomst worden niet begroot.

De partijen die geen pleitbezorger gesteld hebben, verschijnen in persoon of door een advocaat houder van de stukken.

De akte van hooger beroep is van geenerlei waarde indien de beroepende partij de zaak niet ingeleid heeft tegen de in de akte van hooger beroep aangeduide terechtzitting.

De beroepende partij die niet verschijnt kan in haar beroep afgewezen worden.

In al de gevallen van verwijzing van de zaak naar een latere terechtzitting, kan ten aanzien van de partijen die bij het vonnis tot verdaging noch aanwezig noch vertegenwoordigd waren, geen verstek worden verleend, indien hun door den griffier, geen bericht werd gegeven van den dag en het uur van de terechtzitting naar dewelke de zaak werd verwezen. Dat bericht wordt gegeven bij een ter post aangezekend schrijven dat portvrij, ten minste vijf dagen vóór de terechtzitting wordt gestuurd.

Art. 6. De volgende bepaling wordt in titel III van boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 81bis

Partijen kunnen evenzoo de zaken instrueeren door minnelijke mededeeling van verwerping en antwoord, en de terechtzitting in de in staat van wijzen zijnde zaken voortzetten, zonder andere formaliteit dan een contradictoir verzoek om de zaak op de rol voor pleitzaken in te schrijven.

Vonnissen.

Art. 7. De artikelen 119, 147 en 148 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 119.

Indien het vonnis de verschijning van partijen beveelt, bepaalt het den dag der verschijning.

Partijen verschijnen ter openbare terechtzitting of in de raadkamer. De pleitbezorgers en de advocaten der partijen mogen er bij tegenwoordig zijn.

Artikel 147.

De voorloopige vonnissen en de eindvonnissen waarbij veroordeelingen worden uitgesproken, kunnen, op straffe van nietigheid, eerst worden ten uitvoergelegd nadat zij aan de partij beteekend zijn geworden.

Indien zij bij verstek verleend worden tegen een partij die een pleitbezorger heeft gesteld, worden zij bovendien vooraf aan den pleitbezorger beteekend, overeenkomstig het bepaalde in artikel 155. Indien de pleitbezorger overleden is of opgehouden heeft als zoodanig op te treden, volstaat de beteekening aan de partij, maar het overlijden van den pleitbezorger of het feit dat hij opgehouden heeft te fungeeren, wordt er op vermeld.

Artikel 148.

Voor de vonnissen van eenvoudig onderzoek die de betwisting zelf niet betreffen, geldt de uitspraak als beteekening.

De andere vonnissen dan die welke bij artikel 147 en bij de eerste alinea van onderhavig artikel bedoeld zijn, kunnen, indien er een pleitbezorger in de zaak is, niet worden ten uitvoer gelegd dan na aan den pleitbezorger beteekend te zijn. Indien er geen pleitbezorger in de zaak is, of indien de pleitbezorger overleden is of opgehouden heeft als zoodanig op te treden, wordt de beteekening aan de partij gedaan.

Vonnissen bij verstek en verzet.

Art. 8. De artikelen 153, 155, 156, 157, 158 en 159 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 153.

Indien van twee of meer gedagvaarde partijen de eene niet en de andere wel verschijnt, kunnen de in gebreke blijvende partijen, een maand na het verstrijken van de termijnen van dagvaarding, opnieuw worden gedagvaard, hetzij door de partij die eerst heeft gedagvaard, hetzij door elke andere in de zaak betrokken partij. In dat geval wordt in de herdaging, op straffe van nietigheid, vermeld dat het te verleenen vonnis voor geen verzet vatbaar zal zijn. Ten minste acht dagen vóór het oproepen van de zaak wordt de herdaging aangezegd aan de pleitbezorgers der andere partijen of, indien zij geen pleitbezorger hebben, aan partijen zelf.

Bij het verstrijken van de nieuwe termijnen van dagvaarding wordt er bij een en hetzelfde vonnis dat als een vonnis op tegenspraak gewezen wordt beschouwd, uitspraak gedaan tusschen al de partijen, diegene er inbegrepen die, na verschenen te zijn, zouden ophouden te verschijnen of niet zouden concluderen.

Artikel 155.

De vonnissen bij verstek worden niet ten uitvoer gelegd vóór het verstrijken van veertien dagen na de beteekening aan pleitbezorger indien er een pleitbezorger werd gesteld, en na de beteekening aan de partij indien er geen pleitbezorger werd gesteld, ten ware bij dringende noodzakelijkheid de tenuitvoerlegging er van werd bevolen vóór den afloop van dien termijn, in de bij artikel 135 voorziene gevallen.

Ook mogen de rechters, doch alleen in geval van gevaar bij het verwijl, de tenuitvoerlegging er van bevelen niet tegenstaande het verzet, met of zonder borgtocht; hetgeen enkel bij een en hetzelfde vonnis kan gebeuren.

Artikel 156.

Alle vonnissen bij verstek gewezen tegen een partij die geen pleitbezorger heeft gesteld, worden ten uitvoer gelegd binnen het jaar tijdens hetwelk zij werden verkregen, zooniet worden zij als ongedaan beschouwd.

Artikel 157.

Indien het vonnis werd gewezen tegen een partij die een pleitbezorger heeft, is het verzet slechts gedurende vijftien dagen ontvankelijk, te rekenen van den dag waarop het aan den pleitbezorger werd beteekend.

Artikel 158.

Indien het vonnis werd gewezen tegen een partij die geen pleitbezorger heeft, en het werd beteekend sprekende

met hem in persoon, is het verzet slechts gedurende vijftien dagen ontvankelijk, te rekenen van den dag der betekening.

Indien het vonnis niet aan den persoon werd betekend, is het verzet ontvankelijk totdat het vonnis is ten uitvoer gelegd.

Artikel 159.

Het vonnis wordt gerekend ten uitvoer gelegd te zijn, wanneer de in beslag genomen roerende goederen verkocht zijn geworden, of wanneer de veroordeelde gegijzeld of aanbevolen geworden is, of wanneer hem de inbeslagname van een of meer zijner onroerende goederen is aangezegd, of wanneer de kosten zijn betaald of wanneer een proces-verbaal van niet-bevinding regelmatig is opgemaakt en aan de in gebreke gebleven partij is aangezegd geworden, zooals voor de dagvaarding voorgeschreven is, of, eindelijk, wanneer er eenige daad is gepleegd, waaruit noodzakelijk voortvloeit dat de tenuitvoerlegging van het vonnis bij die partij bekend was. Het verzet binnen de bovengezegde termijnen, en in de hierna voorgeschreven vormen gedaan zijnde, schorst de tenuitvoerlegging, indien dezelve niet bevolen werd niettegenstaande het verzet.

Art. 9. De volgende bepaling wordt in titel VIII van boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 152bis

Indien de door den verweerder gestelde pleitbezorger geen conclusie neerlegt, kan de eischer de zaak ter rolle voortzetten na de aan de partij of, indien de partij zich in een van de bij artikel 73 bedoelde gevallen bevindt, aan den pleitbezorger gedane aanmaning om te concludeeren. Deze aanmaning neemt, of straffe van nietigheid, den tekst van dit artikel over.

Na een termijn van vijftien vrije dagen, kan de eischer vorderen dat op zijn eisch uitspraak wordt gedaan.

Het vonnis wordt geacht op tegenspraak gewezen te zijn.

Excepties.

Art. 10. De artikelen 173, 175, 188 en 190 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 173.

Geen nietigheid van het exploit of van een akte van rechtspleging kan worden toegestaan tenzij het bewezen is dat zij de belangen van de tegenpartij schaadt.

Elke nietigheid van het exploit van rechtsingang is gedekt, indien zij niet voor elke andere exceptie of elke verwerping, behoudens de excepties voorzien bij de artikelen 166 en 174 en de excepties van onbevoegdheid, werd voorgesteld. Elke nietigheid van de andere akten van rechtspleging is gedekt, indien zij niet vóór elke bespreking over de zaak zelf werd voorgesteld.

Al de middelen van nietigheid tegen een akte van rechtspleging moeten gezamenlijk worden voorgesteld.

Door dit artikel wordt niet afgeweken van de bepalingen der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Artikel 175.

Hij die beweert het recht te hebben om in vrijwaring op te roepen, is gehouden dit te doen binnen acht dagen na den dag van den oorspronkelijken eisch. Indien er verschillende waarborgen bij dezelfde vrijwaring betrokken zijn en indien een of meer onder hen in een van de bij artikel 73 bedoelde gevallen verkeerden, is er voor allen slechts een enkele termijn, die wordt geregeld volgens den

afstand van de plaats waar de verst af wonende waarborg woont.

Tusschen de partijen die reeds in de zaak betrokken en door een pleitbezorger vertegenwoordigd zijn, wordt in vrijwaring opgeroepen bij akte van pleitbezorger.

Artikel 188.

Partijen moeten, zonder aanmaning, elkander hun stukken mededeelen alvorens ze te gebruiken, namelijk; de eischer, vóór het verstrijken van den bij artikel 77 voorzien termijn van veertien dagen; daarna, elk der partijen, op het oogenblik waarop zij hun verwerping en antwoord zullen beteekenen of mededeelen.

Al de niet medegedeelde stukken kunnen uit het geding worden verworpen.

Artikel 190.

De termijn om de stukken mede te deelen bedraagt acht dagen, ten ware een langere termijn door den pleitbezorger die ze mededeelt of door de rechtbank werd vastgesteld.

Art. 11. In titel IX van boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, wordt een § VI ingevoegd, getiteld: «Algemeene bepalingen», alsook een artikel 192bis, luidende als volgt:

Artikel 192bis.

Behoudens de bij de artikelen 166 en 174 voorziene gevallen, kan de rechtbank de rechtsmiddelen en exceptiën steeds bij de hoofdzaak voegen en aan partijen bevelen alle dienstige conclusiën te nemen.

Door dit artikel wordt niet afgeweken van de bepalingen der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Onderzoek naar de echtheid van geschriften.

Art. 12. De artikelen 196, 199, 204, 207 en 210 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 196.

Het vonnis dat de verificatie toelaat, gelast dat zij door een of door drie deskundigen zal worden gedaan, en benoemt ze van ambtswege, tenware de partijen overeen zouden gekomen zijn om ze te benoemen. Hetzelfde vonnis stelt den rechter aan, ten overstaan van wien de verificatie zal plaats hebben; het bepaalt ook dat het te onderzoeken stuk ter griffie zal worden nedergelegd nadat zijn toestand is vastgesteld en dat het geteekend en geparafeerd is door den eischer of zijn pleitbezorger en door den griffier, die van een en ander proces-verbaal opmaakt.

Artikel 199.

Op den bij het bevelschrift van den rechter-commissaris aangeduiden dag en op aanmaning van de meest gereede partij, welke aan den pleitbezorger, indien er een werd gesteld, en anders aan de partij werd betekend, zijn partijen er toe gehouden voor bedoelden commissaris te verschijnen, ten einde overeen te komen wegens de stukken van vergelijking: indien de eischer van verificatie niet verschijnt, wordt het stuk uit het geding verworpen; indien het de verweerder is die niet verschijnt, kan de rechter het stuk voor erkend houden. In beide gevallen wordt het vonnis op de eerstvolgende terechtzitting verleend, op verslag van den rechter-commissaris, zonder akte om te komen pleiten: het is voor verzet vatbaar.

Artikel 204.

De meest gereede partij doet bij exploit de deskundigen en de bewaarders oproepen om zich te bevinden ter plaatse, ten dage en ure, bij het bevelschrift van den rechter-

commissaris bepaald; en wel de deskundigen om een aanvang te maken met het onderzoek, en de bewaarders, ten einde de stukken van vergelijking over te leggen; de partij wordt, bij een akte van pleitbezorger tot pleitbezorger, aangemaand om daarbij tegenwoordig te zijn. Van een en ander wordt proces-verbaal opgemaakt: aan de bewaarders wordt hiervan, bij uittreksel, voor zoover het hen betreft, alsmede van het vonnis, afschrift gelaten.

Artikel 207.

Wanneer de stukken aan de deskundigen zijn medege-deeld of de stukken ter vergelijking zijn geschreven, trekken partijen zich terug, na op het proces-verbaal van den rechter-commissaris, zoodanige vorderingen en opmerkingen als zij goedvinden, te hebben gemaakt.

Artikel 210.

Het deskundigenbericht moet met redenen omkleed zijn. Indien er drie deskundigen werden aangesteld, zijn zij er toe gehouden een gemeenschappelijk bericht op te maken en slechts één enkel advies uit te brengen bij meerderheid van stemmen.

Is er verschil van gevoelen, dan geeft het bericht de gronden er van op, zonder bekend te maken welk het persoonlijk gevoelen van elk deskundige is.

Burgerlijk tusschengeschil over valsheid.

Art. 13. Artikel 232 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen:

Artikel 232.

Het vonnis beveelt dat de toegelaten middelen, zoowel door titels als door getuigen ten overstaan van den aangestelden rechter worden bewezen, behoudens het recht van den verweerder om het tegendeel te bewijzen, en dat tot een onderzoek naar de van valsheid betichte stukken wordt overgegaan door een of drie schritkundigen, die bij hetzelfde vonnis van ambtswege worden aangesteld.

Getuigenverhoor.

Art. 14. De artikelen 255, 256, 260, 261, 262, 263, 268, 269, 277, 278 en 290 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 255.

Het vonnis dat het bewijs beveelt, behelst:

1° De te bewijzen feiten;

2° De benoeming van den rechter ten overstaan van wien het getuigenverhoor zal plaats hebben.

Het kan ook de plaats, den dag en het uur van het verhoor bepalen.

Indien de getuigen te ver verwijderd zijn, kan worden gelast dat het verhoor zal plaats hebben ten overstaan van een rechter die door een daartoe aangeduide rechtbank wordt aangesteld.

Artikel 256.

Het tegenbewijs is rechtens toegelaten.

Artikel 260.

De getuigen worden aan den persoon of aan de woonplaats gedagvaard ten minste drie dagen vóór het verhoor; deze termijn is voor de wettelijke verlengingen uit hoofde van den afstand vatbaar. Aan ieder getuige wordt een afschrift gelaten van het beslissend gedeelte van het vonnis alleen voor de erkende feiten en, wordt er geen plaats,

dag en uur vastgesteld in het vonnis waarbij het getuigenverhoor werd gelast, een afschrift van het door de partij daartoe bekomen bevelschrift van den rechter-commissaris.

Partijen kunnen evenwel hun getuigen uitnoodigen om zich vrijwillig voor het verhoor aan te melden.

Artikel 261.

De partij wordt gedagvaard om aanwezig te zijn op het getuigenverhoor, aan de woonplaats van haar pleitbezorger zoo zij er een gesteld heeft, en anders overeenkomstig de artikelen 68, 68bis, 69 en 69bis; een en ander ten minste drie dagen vóór het verhoor; naam, beroep en verblijf van de tegen haar voor te brengen getuigen worden haar aangezegd; een en ander op straffe van nietigheid.

Artikel 262.

De getuigen worden afzonderlijk gehoord, hetzij de partijen tegenwoordig zijn of niet.

Alvorens gehoord te worden geeft ieder getuige zijn naam, voornaam, leeftijd en woonplaats op, zegt of hij bloed- of aanverwant van een van de partijen is, en in welken graad, of hij loon- of huisbediende van een van de partijen is; hij zweert de waarheid te zeggen; een en ander op straffe van nietigheid.

Bij afwijking van de eerste alinea, kan de aangestelde rechter, in den loop van de getuigenverhooren hetzij van ambtswege, hetzij op vordering van een van de partijen, de getuigen tegenover elkander stellen. Hij kan ook, op dezelfde wijze, vóór het voltooiën van het strijdig getuigenverhoor, beslissen dat er gronden zijn om de getuigen van de beide verhooren tegenover elkander te stellen.

Hij bepaalt den dag en het uur voor de confrontatie, tenzij hij er op staanden voet kan toe overgaan.

Artikel 263.

Bij bevelschrift van den rechter-commissaris die niettegenstaande verzet of hooger beroep uitvoerbaar zijn, worden de gedagvaarde en niet verschenen getuigen tot vergoeding van schade, ten behoeve van de partij, veroordeeld tot een som die niet minder dan 10 frank mag bedragen; bovendien kunnen zij, bij hetzelfde bevelschrift, worden veroordeeld tot een geldboete die de som van 100 frank niet mag te boven gaan.

Zij worden op hun kosten opnieuw gedagvaard.

Artikel 268.

Niemand kan als getuige worden gedagvaard of gehoord indien hij bloedverwant of aanverwant in de rechte lijn van een van de partijen is, of indien hij haar, zelfs uit den echt gescheiden, echtgenoot is.

Artikel 269.

De processen-verbaal van getuigenverhoor vermelden den dag en het uur, het al dan niet verschijnen van de partijen en getuigen, de overlegging van de dagvaardingen, het uitsstellen tot een anderen dag en een ander uur, indien het werd bevolen; op straffe van nietigheid.

Bovendien behelzen zij de verklaring van de getuigen of zij bloedverwant of aanverwant, loon- of huisbediende van partijen zijn.

Artikel 277.

Indien de getuige schadeloostelling vordert, wordt zij door den rechter-commissaris op het afschrift van de dagvaarding begroot en geldt zij als bevel tot tenuitvoerlegging: de rechter maakt van de begrooting melding in zijn proces-verbaal.

Indien de getuige zonder dagvaarding is verschenen, kan hij zich, op staanden voet, en zonder kosten, door den griffier een uittreksel uit het proces-verbaal doen afleveren, dat van de begroting doet blijken. Dit uittreksel geldt als bevel tot tenuitvoerlegging.

Artikel 278.

Het getuigenverhoor wordt, op straffe van nietigheid, respectievelijk afgehandeld binnen de maand na het verhoor van de eerste getuigen, indien het vonnis, waarbij het getuigenverhoor werd gelast, geen langeren termijn heeft voorzien.

Artikel 290.

Het bewijs wordt, indien daartoe gronden zijn, door de rechtbank gelast, behoudens tegenbewijs, en wordt in den bij artikel 294bis voorgeschreven vorm geleverd. Geen wraking kan worden voorgesteld, indien zij niet schriftelijk wordt geground.

Art. 15. De volgende bepaling wordt in titel XII van boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd.

Artikel 294bis.

Niettegenstaande hetgeen in artikel 255 bepaald wordt, kan het vonnis, dat het getuigenverhoor gelast, beslissen dat de getuigen op de terechtzitting zullen worden gehoord; in dat geval bepaalt het den dag en het uur van het getuigenverhoor dat, voor het overige, plaats heeft overeenkomstig de in dezen titel bepaalde regelen.

Wanneer het vonnis niet voor hooger beroep vatbaar is, wordt geen proces-verbaal van het verhoor opgemaakt; alleen wordt er, in het vonnis, melding gemaakt van de namen der getuigen en van den uitslag van hun verklaringen.

Het zittingsblad vermeldt de schadeloosstelling der getuigen; de begroote getuigen kunnen het bevel tot tenuitvoerlegging vorderen, zooals voorzien is in artikel 277.

Berichten van deskundigen.

Art. 16. De artikelen 303, 304, 305, 308, 309, 315, 316, 317, 319 en 322 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 303.

Een of drie deskundigen worden benoemd.

Artikel 304.

Indien, ten tijde van het vonnis dat een deskundigen-onderzoek gelast, partijen overeengekomen zijn om den deskundige of de deskundigen te benoemen, geeft datzelfde vonnis hun akte van de benoeming.

Artikel 305.

Indien partijen niet overeengekomen zijn omtrent den deskundigen of de deskundigen, beveelt het vonnis dat zij binnen vijftien dagen na de uitspraak in die benoeming zullen voorzien, zooniet dat tot de verrichting zal worden overgegaan door den deskundige of de deskundigen, van ambtswege bij hetzelfde vonnis te benoemen.

Artikel 308.

De wrakingen kunnen enkel tegen de van ambtswege benoemde deskundigen worden voorgesteld, ten ware de oorzaken er van sedert hun benoeming en vóór het aanvangen van hun verrichtingen zouden opgekomen zijn.

Artikel 309.

De partij die gronden tot wraking voor te stellen heeft, is gehouden dit binnen drie dagen na de benoeming te doen bij eenvoudige door haar of door haren bijzonderen gemachtigde te teekenen akte die de oorzaken der wraking behelst benevens de bewijzen, zoo zij er heeft, of het aanbod om deze met getuigen te staven: na verloop van dezen termijn, kan de wraking niet meer worden voorgesteld.

Artikel 315.

Binnen acht dagen nadat de meest gereede partij aan de deskundigen heeft kennis gegeven van hun benoeming, laten deze, bij aangeteekend schrijven, aan elk der partijen weten op welke plaats, welken dag en welk uur zij hun verrichtingen zullen aanvangen.

Ook kunnen de partijen vrijwillig en zonder formaliteiten bij de verrichtingen van deskundigen aanwezig zijn.

Artikel 316.

Indien eenig deskundige de benoeming niet aanneemt, indien hij verzuimt plaats, dag en uur vast te stellen, of indien hij op de plaats, den dag en het uur als aangeduid, voor het deskundigen-onderzoek niet verschijnt, komen partijen overeen om een anderen in zijn plaats te benoemen; zooniet wordt de benoeming gedaan op het verzoek door de meest gereede partij bij de rechtbank ingediend.

De deskundige die, na zijn taak te hebben aangenomen, deze niet uitvoert, kan door de rechtbank die hem aangesteld heeft, verwezen worden in alle noodelooze kosten, en zelfs tot schadevergoeding, zoo daartoe gronden zijn.

Artikel 317.

Het vonnis dat het bericht heeft bevolen, wordt, samen met de noodige stukken, aan de deskundigen ter hand gesteld; partijen kunnen zoodanige voordrachten en vorderingen doen, als zij het goedvinden; hiervan wordt melding gemaakt bij het bericht; dit bericht wordt op de plaats van het geschil opgemaakt, of op de plaats, den dag en het uur door de deskundigen te bepalen.

Het bericht wordt door alle deskundigen geteekend, behoudens verhuizing die door den griffier op het oogenblik van de nederlegging van dit bericht wordt vastgesteld.

De handteekening van de deskundigen wordt voorafgegaan van den eed: «Ik zweer dat ik in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk, mijn opdracht heb vervuld; zoo help me mij God»

Artikel 319.

De minuut van het bericht wordt neergelegd op de griffie van de rechtbank die het onderzoek door deskundigen heeft bevolen; honorarium en uitschotten voor het deskundigen-onderzoek worden door den voorzitter aan den voet van de minuut begroot, en daarvan wordt een bevelschrift van tenuitvoerlegging uitgegeven ten laste van de partij die het onderzoek verzocht heeft, of die hetzelfde, ingeval het van ambtswege bevolen werd, vervolgd heeft.

Artikel 322.

Indien de rechters in het bericht geen voldoende ophelderingen vinden, kunnen zij van ambtswege een nieuw onderzoek bevelen door een of meer deskundigen die zij eveneens van ambtswege benoemen; deze laatsten kunnen aan de vroegere deskundigen zoodanige inlichtingen vragen, als zij gepast achten.

De rechters kunnen ook, in den loop van de debatten, ter inlichting en zonder verdere formaliteit, de deskundigen op de terechtzitting hooren. De deskundigen worden, indien daartoe gronden zijn, bij een ter post aangeteekend schrijven, door den griffier opgeroepen.

Verhoor omtrent feiten en vraagpunten.

Art. 17. De artikelen 325, 326, 327 en 329 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 325.

Het verhoor kan enkel worden gelast op een verzoek dat de feiten inhoudt en bij een ter terechtzitting gewezen vonnis.

Het vonnis stelt een rechter aan om tot het verhoor over te gaan en bepaalt daartoe de plaats, den dag en het uur.

Artikel 326.

In geval van verwijderde verblijfplaats, kan de rechtbank den voorzitter van de rechtbank binnen wier gebied de partij verblijft, of den vrederechter van het kanton van die verblijfplaats, aanstellen.

Artikel 327.

De magistraat, die in het bij artikel 326 voorziene geval werd aangesteld, bepaalt, op verzoek van de vervolgende partij, de plaats, den dag en het uur waarop hij tot het verhoor zal overgaan.

Artikel 329.

Ten minste vier en twintig uren vóór het verhoor, worden, bij hetzelfde exploit, met dagvaarding beteekend het verzoek, het vonnis en, in voorkomend geval, het bevelschrift van den overeenkomstig artikel 326 aangestelden magistraat.

Incidenteele vorderingen.

Art. 18. De artikelen 337 en 339 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 337.

De incidenteele vorderingen worden gedaan bij een eenvoudige akte die de middelen en conclusiën bevat.

De gedaagde op tusschengeschied geeft zijn antwoord bij een eenvoudige akte.

Artikel 339.

De tusschenkomst wordt ingesteld bij een verzoek dat de middelen en conclusiën inhoudt en waarvan een afschrift zal worden gegeven.

Hervating van het rechtsgeding en stelling van een nieuwen pleitbezorger.

Art. 19. Artikel 349 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

Artikel 349.

Indien, bij het verstrijken van den termijn, de partij die tot het vaststellen van het rechtsgeding of tot stelling van een nieuwen pleitbezorger werd gedagvaard, niet verschijnt, wordt tegen haar bij verstek ten principale recht gedaan.

Wijze van procederen voor de rechtbanken van koophandel.

Art. 20. De artikelen 414, 415, 416, 421, 424, 425, 428, 429, 430, 431, 432, 435, 436, 438 en 439 worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 414.

Behoudens de afwijkingen die uit de navolgende artikelen voortvloeien, geschiedt de rechtspleging voor de rechtbanken van koophandel overeenkomstig de bepalingen van de titels II, V, VII, IX, §§ 1 tot 5, X, XII, XIII, XIV, XV, XVII, XIX, XX, XXI en XXIII van Boek II van het eerste deel van dit Wetboek.

Artikel 415.

De rechtspleging voor de rechtbanken van koophandel wordt zonder de tusschenkomst van pleitbezorgers gevoerd.

Artikel 416.

Elke eisch of tusschenkomst moet aldaar worden ingesteld bij exploit van dagvaarding. De termijn bedraagt ten minste drie dagen en wordt indien daartoe termen zijn verlengd uit hoofde van den afstand.

De mededeeling van de stukken en, in voorkomend geval, van de verwerping en antwoorden wordt zonder verwijl gedaan bij minnelijke regeling of door bemiddeling van de griffie.

Artikel 421.

Partijen zijn er toe gehouden te verschijnen hetzij in persoon hetzij door een pleitbezorger of door een advocaat, houder van de stukken, hetzij door een bijzonder door de rechtbank in elke zaak toegelaten gemachtigde.

Artikel 424.

Behoudens het bij artikel 174 voorziene geval, kan de rechtbank de rechtsmiddelen en exceptiën bij de hoofdzak voegen en aan partijen bevelen alle dienstige conclusiën te nemen.

De exceptie van onbevoegdheid uit hoofde van het onderwerp van het geschil kan door partijen worden voorgesteld en wordt zelfs in elken stand van het geding, van ambtswege, opgeworpen.

Door dit artikel wordt evenwel niet afgeweken van de bepalingen der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Artikel 425.

De bepalingen op de bevoegdheid kunnen te allen tijde door middel van hooger beroep bestreden worden.

Artikel 428.

De rechtbank kan, in al de gevallen, zelfs van ambtswege bevelen dat partijen ter terechtzitting of in de kamer in persoon worden gehoord en, indien er wettige verhindering is, een van de rechters of zelfs een vrederechter aanstellen om ze te hooren, dewelke proces-verbaal van hun verklaringen opmaakt.

De advocaten van partijen kunnen bij het verhoor tegenwoordig zijn.

Artikel 429.

Indien er aanleiding is om de partijen naar scheidsmannen te verwijzen voor het onderzoek van rekeningen, stukken en registers, worden een of drie scheidsmannen benoemd om partijen te hooren en ze zoo mogelijk te verzoenen, en anders om advies uit te brengen.

Indien er aanleiding is tot opneming of waardeering van werken of waren, worden een of drie deskundigen benoemd.

De scheidsmannen en de deskundigen worden van ambtswege door de rechtbank benoemd, tenzij partijen daaromtrent op de terechtzitting overeenkomen.

De scheidsman of de deskundige, die zijn last niet aanneemt of zich in de onmogelijkheid bevindt hem te ver-

vullen, wordt op een door de meest gereede partij bij de rechtbank ingediend verzoek, vervangen, tenzij partijen overeenkomen over de keuze van een nieuwen scheidsman of deskundige.

Artikel 430.

Indien de wraking wordt toegelaten, wordt de scheidsman of de deskundige vervangen op de bij artikel 429 voorziene wijze, tenzij de rechtbank, bij het vonnis dat de wraking toelaat, van ambtswege daarin voorzien heeft.

Artikel 431.

Het bericht van de scheidsmannen en deskundigen wordt ter griffie van de rechtbank neergelegd.

Hun handteekening wordt voorafgegaan door den eed: «Ik zweer dat ik in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk mijn opdracht heb vervuld; zoo helpe mij God».

Artikel 432.

De artikels 278, 279 en 280 van dit Wetboek zijn op de getuigenverhooren in handelszaken niet van toepassing.

Artikel 435.

De beteekening van elk verstekvonnis behelst, op straffe van nietigheid, keuze van woonplaats in de gemeente waar die beteekening wordt gedaan, indien de eischer er zijn woonplaats niet heeft.

Het vonnis is uitvoerbaar één dag na de beteekening en tot aan het verzet.

De rechters kunnen evenwel, bij hetzelfde vonnis, de tenuitvoerlegging gelasten niettegenstaande het verzet met of zonder borgtocht, indien er een authentieke titel of een vorige veroordeeling is, of indien de eisch gegrond is op de onderteekening van een effect aan order of aan toonder. Hetzelfde geldt in elke andere zaak, indien er gevaar bij het verwijl is.

Artikel 436.

De artikelen 156, 158, 159, 162 en 165 van titel VIII van dit Wetboek zijn van toepassing op de bij verstek gewezen vonnissen van de rechtbanken van koophandel en op het verzet tegen die vonnissen.

Artikel 438.

Bij afwijking van artikel 162 wordt de tenuitvoerlegging gestuit door het verzet dat op het oogenblik van de tenuitvoerlegging wordt gedaan bij een verklaring op het proces-verbaal van den deurwaarder; met last, voor den opposant, het binnen de drie dagen te herhalen, bij een exploit houdende dagvaarding; na dezen termijn wordt het verzet geacht niet gedaan te zijn geweest.

Artikel 439.

De rechtbanken van koophandel kunnen de voorloopige tenuitvoerlegging van hun vonnissen gelasten, niettegenstaande hooger beroep, met of zonder borgtocht.

Bij ontstentenis van beschikking hieromtrent, is de voorloopige tenuitvoerlegging naar rechte toegelaten, maar met last zekerheid te stellen of van een voldoende solvabiliteit te doen blijken.

Artikel 21. De volgende bepalingen worden in titel XXV van Boek II van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 425bis.

Ingeval de rechtbank aan partijen beveelt opnieuw nadere verklaringen omtrent gansch het geschil of een gedeelte er van te geven, bepaalt zij, bij hetzelfde vonnis, den dag daartoe.

Artikel 425ter.

Partijen kunnen, wanneer een voorbereidend vonnis of een tusschenvonnis is verleend, zelfs enkel voor een partij, vrijwillig voor de rechtbank verschijnen met het oog op de voortzetting van de zaak.

Artikel 434bis.

Indien van twee of meer gedagvaarde partijen, de eene niet en de andere wel verschijnt, wordt hiervan op het zittingsblad melding gemaakt op verzoek van een van de verschijnende partijen. In dat geval heeft elke verschijnende partij het recht te handelen zooals in artikel 153 bepaald is.

Rechtbanken van hooger beroep.

Art. 22. De artikelen 443, 445, 446, 455, 456, 459, 463 en 470 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen.

Artikel 443.

De termijn om in hooger beroep te komen bedraagt twee maanden. Voor de vonnissen op tegenspraak loopt hij te rekenen van den dag der beteekening aan de partij;

Voor de verstekvonnissen, te rekenen van den dag waarop het verzet niet meer ontvankelijk is.

De beteekening van de vonnissen op tegenspraak, die uitsluitend bestemd is om den termijn van hooger beroep te doen loopen, kan bestaan in de beteekening van een eensluidend verklaard afschrift, door den griffier van de rechtbank afgeleverd met vermelding van de bijzondere bestemming er van; dit afschrift kan tot geen andere doeleinden dienen en moet niet geregistreerd worden.

De gedaagde in beroep kan, in elken stand van het geding, incidenteel in hooger beroep komen, zelfs al had hij het vonnis beteekend zonder voorbehoud van rechten.

Artikel 445.

Zij die buiten België wonen zullen, om in hooger beroep te komen, buiten den termijn van twee maanden sedert de beteekening van het vonnis, over den termijn van dagvaarding beschikken, zooals hij door artikel 73 hierboven geregeld wordt; een en ander onverminderd de toepassing van artikel 1038ter.

Artikel 446.

Zij die van 's Rijks grondgebied afwezig zijn wegens dienst te land of ter zee, of die werkzaam zijn bij onderhandeligen buitenslands ten dienste van den Staat, zullen om in hooger beroep te komen, buiten den termijn van twee maanden sedert de beteekening van het vonnis, over den termijn van een jaar beschikken; een en ander onverminderd de toepassing van artikel 1038ter.

Artikel 455.

Hooger beroep van de voor verzet vatbare vonnissen is ontvankelijk tijdens gansch den duur van den termijn voor het verzet.

Artikel 456.

De akte van hooger beroep behelst dagvaarding binnen de termijnen van de wet en wordt, op straffe van nietigheid, van de partij beteekend.

Artikel 459.

De Hoven van Beroep kunnen, in geen geval, op stafte van nietigheid, en zelfs van schadevergoeding aan par-

tijen, zoo daartoe gronden zijn, verwerpingen aannemen of de tenuitvoerlegging der vonnissen uitstellen, zelfs wanneer deze uit hoofde van onbevoegdheid bestreden worden; doch zij kunnen, naar gelang het geval het eischt, verlof verleenen tot buitengewone dagvaarding op bepaalde dag en bepaalde uur met het oog op het bepleiten van het beroep.

Artikel 463.

Indien de eischer in beroep het beroepen vonnis niet in den behoorlijken vorm overlegt, kan verstek met ontslag van instatie tegen hem worden verleend.

In geval van verzet, wordt hij in zijn verzet afgewezen indien hij met die overlegging in gebreke blijft.

Artikel 470.

De andere regelen welke voor de lagere rechtbanken zijn vastgesteld, worden in de Hoven van Beroep in acht genomen, met uitzondering van artikel 152bis en van de bepalingen waarbij de tusschenkomst van de pleitbezorgers voor de rechtbanken van eersten aanleg vrij gelaten wordt.

Request civiel.

Art. 23. De artikelen 484 en 492 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 484.

De termijn van drie maanden gaat, ten opzichte van de minderjarigen, slechts in op den dag waarop hun, sedert hun meerderjarigheid, het vonnis werd beteekend.

Artikel 492.

Het request civiel wordt ingediend door een dagvaarding aan de woonplaats van den pleitbezorger der partij die het bestreden vonnis heeft bekomen, indien het wordt ingediend binnen zes maanden na den dag waarop het vonnis is uitgesproken; na dien termijn wordt de dagvaarding aan de partij gedaan.

Vereffening van de gerechtskosten.

Art. 24. Artikel 544 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen:

Artikel 544.

De wijze om tot de vereffening der kosten over te gaan wordt door den Koning bepaald.

Algemeene regelen betreffende de gedwongen tenuitvoerlegging van de vonnissen en akten.

Art. 25. De volgende bepalingen worden als artikelen 553 en 554 in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ingevoegd:

Artikel 553.

De schuldenaar tegen wien conservatoir beslag werd gelegd, kan in elken stand van het geding, de zaken waarop het betrekking heeft, bevrijden, door hetzij in de Deposito- en Consignatiekas, hetzij in handen van een daartoe toegelaten of aangesteld sequester, een bedrag te storten dat voldoende is om voor de oorzaken van het beslag in hoofdsom, interesten en kosten in te staan, en door dat bedrag speciaal te bestemmen tot het afbetalen van de schuld- vordering van den beslaglegger, op de voorwaarde dat de rechten van dezen laatste naderhand worden erkend.

Wanneer het beslag betrekking heeft op beschikbare zaken, kan de beslagene de storting doen hetzij door middel

van de in beslag genomen fondsen, hetzij door middel van degene die van den verkoop van de in beslag genomen goederen voortkomen.

De storting met bijzondere bestemming geldt als betaling, in de mate waarin de beslagene erkent schuldenaar te zijn of als dusdanig erkend wordt.

Te dien einde voorziet de schuldenaar zich, in den bij artikel 635bis voorzienen vorm, voor den magistraat die in het beslag heeft toegestemd en die, in voorkomend geval, de wijze en de voorwaarden zoowel van den verkoop der inbeslaggenomen zaken als van de consignatie regelt.

Artikel 554.

De schuldenaar tegen wien executoriaal beslag werd gelegd, kan hetgeen de oorzaken van het beslag overschrijdt, in de bij het vorig artikel voorziene voorwaarden, bevrijden:

1° Indien bevel tot opschorsing van de vervolging werd gegeven;

2° Indien het beslag werd gelegd krachtens een vonnis waartegen beroep of verzet werd gedaan, en behoudens daarmee strijdige beschikking in het vonnis.

Art. 26. De volgende bepaling wordt in titel VI van boek V van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 554bis.

In al de gevallen waarin het conservatoir beslag of het executoriaal beslag betrekking heeft op roerende goederen of gereede penningen die in handen van een derde berusten, kan de vervolgende schuldeischer, zoomede de schuldenaar en de derde-beslagene, zich voorzien zooals bepaald in artikel 635bis om te doen bevelen dat de roerende goederen in handen van een sequester worden overgegeven, en dat de gereede penningen of de te vervallen bedragen, in handen van een sequester of in de Deposito- en Consignatiekas worden gestort.

Beslag onder derden of verzet.

Art. 27. De artikelen 570, 571 en 577 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 570.

De derde beslagene wordt gedagvaard voor de rechtbank die van het beslag moet kennis nemen; behoudens zijn recht om, indien zijn verklaring wordt betwist, zijn verwijzing naar zijn rechter te vragen.

Op straffe van nietigheid, neemt de dagvaarding den tekst van artikel 571 van dit Wetboek over en vermeldt dat de derde beslagene, indien hij zich niet naar dat artikel schikt, zuiver schuldenaar van de oorzaken van het beslag kan worden verklaard.

Artikel 571.

De gedaagde derde beslagene doet zijn verklaring binnen veertien dagen na de dagvaarding en bevestigt ze ter griffie indien hij zich ter plaatse bevindt, zooniet voor den vrederechter van zijn woonplaats, zonder dat het in dit geval noodig is de bevestiging ter griffie te herhalen.

Artikel 577.

De derde beslagene die zijn verklaring niet doet binnen den bij artikel 571 voorzienen termijn, of die de bij de bovenstaande artikelen voorgeschreven bewijzen niet levert, kan zuiver schuldenaar van de oorzaken van het beslag worden verklaard.

Executoriaal beslag.

Art. 28. De artikelen 586, 592, 593, 599, 600, 602, 608, 611, 612, 616, 617 en 621 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 586.

De formaliteiten der exploiten worden in de processen-verbaal van executoriaal beslag inachtgenomen; indien het beslag ter woning van den beslagene gedaan wordt, houden deze processen-verbaal een herhaald bevel in. Zij nemen, op straffe van nietigheid, den tekst over van de artikelen 600 van dit Wetboek en 507 van het Strafwetboek.

Artikel 592.

Kunnen niet in beslag genomen worden:

- 1° De zaken, welke de wet verklaart voor onroerend goed door bestemming;
- 2° Het noodige bed en beddegoed van den beslagene en van zijn huisgezin, noch de kleederen, kledingstukken en linnengoed, welke volstrekt noodzakelijk zijn voor hun persoonlijk gebruik;
- 3° De boeken betrekkelijk tot het beroep van den beslagene tot de som van 2.000 frank, te zijner keuze;
- 4° De werktuigen en gereedschappen, dienende tot practisch onderwijs, of beoefening van kunst en wetenschap, ten bedrage van dezelfde som en te zijner keuze;
- 5° De toerusting van personen in krijgsdienst, volgens hun dienst en graad;
- 6° De gereedschappen van ambachtslieden, noodig bij hun persoonlijk bedrijf;
- 7° Meel en gewone levensmiddelen, dienende tot de behoefte van den beslagene en zijn huisgezin, gedurende een maand;
- 8° Eindelijk een koe, of drie schapen, of twee geiten, ter keuze van den beslagene, met het benodigde stroo, voeder en graan, voor het strooisel en de voeding van dat vee gedurende een maand.

Artikel 593.

Genoemde zaken kunnen wegens geen enkele schuldvordering, zelfs niet wegens die van den Staat, in beslag worden genomen, behalve wegens levensbehoeften verstrekt aan de beslagene partij, of wegens gelden verschuldigd aan de personen welke die voorwerpen vervaardigd of verkocht hebben, of aan hem die geld heeft geleend om ze aan te koopen, te vervaardigen of te herstellen, wegens pachten en vruchten van gronden tot het bebouwen waarvan de voorwerpen gebruikt worden; wegens huren van nijverheidsinrichtingen, molens, persen, fabrieken waarvan zij afhangen, en wegens huren van de plaatsen die voor de persoonlijke huisvesting van den schuldenaar dienen.

De onder nr 2 van artikel 592 bepaalde zaken kunnen wegens geen enkele schuldvordering in beslag genomen worden, en die welke onder de nrs 3 en 6 bepaald zijn, wegens geen enkele andere schuldvordering dan deze van den verkooper of fabrikant.

Artikel 599.

Het proces-verbaal wordt ter plaatse opgemaakt.

Artikel 600.

Zij die in beslag genomen zaken wegnemen of wegmaken, worden overeenkomstig het Wetboek van Strafrecht vervolgd.

De deurwaarder kan, met inachtneming van artikel 1037 van dit Wetboek, telkens als hij het nuttig acht of hij door den beslaglegger er toe gevorderd wordt, zich van het

bestaan der in beslag genomen voorwerpen en van hun staat vergewissen.

Artikel 602.

Indien het beslag gedaan is buiten de woonplaats en bij afwezigheid van den beslagene, wordt hem een afschrift betekend binnen den dag, behoudens verlenging uit hoofde van den afstand; zoniet loopt de termijn voor den verkoop eerst van den dag der betekening.

Artikel 608.

Die eigenaar beweert te zijn van de in beslag genomen zaken of van en gedeelte daarvan, kan zich tegen den verkoop verzetten bij een exploit, betekend aan den beslaglegger, aan den beslagene en aan den deurwaarder, houdende dagvaarding van den beslaglegger en van den beslagene, met vermelding van de bewijzen van eigendom, op straffe van nietigheid; de rechtbank van de plaats, waar het beslag gedaan is, zal deswege uitspraak doen.

De eischer, die in het ongelijk wordt gesteld, wordt veroordeeld, bijaldien daartoe redenen zijn, tot vergoeding van schade aan den beslaglegger.

Artikel 611.

Indien een deurwaarder wil beslag leggen, en bevindt dat de goederen reeds bevorens zijn in beslag genomen, zal hij niet opnieuw beslag kunnen leggen; doch hij heeft het vermogen om de goederen en de voorwerpen met het proces-verbaal te vergelijken, hetwelk aan hem door den beslagene en den beslaglegger moet worden vertoond; hij legt beslag op de goederen welke niet in het proces-verbaal zijn begrepen, en aan den eersten beslaglegger doet hij bevel om alles binnen acht dagen te verkoopen; het proces-verbaal van gelijkijng geldt als oppositie tegen de afgifte der kooppenningen.

Artikel 612.

Indien de beslaglegger in gebreke blijft om binnen den hierna bepaalden termijn den verkoop tot stand te brengen, kan ieder oppossant, die een executorialen titel heeft, doen overgaan tot de vergelijking van de inbeslaggenomen goederen op het afschrift van het proces-verbaal van inbeslagneming, hetwelk de beslagene en de beslaglegger gehouden zijn aan hem te vertoonen, en dadelijk daarna tot den verkoop, dit na het doen van een aanmaning aan den beslaglegger, en zonder dat er een eisch tot subrogatie gevorderd wordt.

Artikel 616.

De vergelijking wordt gedaan bovenaan, op het proces-verbaal van den verkoop; zij houdt alleen opgave in van de in beslag genomen voorwerpen die mochten ontbreken.

Artikel 617.

De verkoop heeft plaats op de dichtbij gelegen openbare markt, op den gewonen dag en het gewone uur van de markten, of op een Zondag: de voorzitter van de rechtbank kan echter op verzoek toelaten de goederen op een andere meer geschikte plaats te verkoopen. In alle gevallen wordt hij een dag te voren, door middel van ten minste vier biljetten, aangeslagen, een op de plaats waar de voorwerpen zich bevinden, een ander op de deur van het gemeentehuis, het derde op de markt van de plaats en, zoo er geen markt is, op de naburige markt, het vierde op de deur van de gehoorzaal van het vrederecht; en zoo de verkoop plaats heeft op een andere plaats dan de markt of dan de plaats waar de goederen zich bevinden, wordt een vijfde biljet aangeslagen op de plaats waar de verkoop zal geschieden.

De verkoop zal daarenboven worden aangekondigd door middel van de dagbladen, in de steden waar er zijn. De aankondiging mag slechts een enkele maal en in een enkel dagblad ingelascht worden, behoudens toelating van den voorzitter der rechtbank.

Artikel 621.

Het zilveren vaatwerk, de ringen en juweelen met een waarde van ten minste 3.000 fr., mogen niet worden verkocht dan nadat op de hierboven vermelde wijze aanplakbiljetten zijn aangeslagen en na uitstalling, hetzij op de markt, hetzij op de plaats waar bedoelde voorwerpen zich bevinden, hetzij op een door den voorzitter van de rechtbank voor den verkoop aan te duiden plaats, zonder dat nochtans genoemde voorwerpen beneden hun werkelijke waarde mogen verkocht worden zoo het zilveren vaatwerk betreft, noch beneden de schatting gedaan door de mannen van het vak, zoo het ringen en juweelen geldt.

De aankondiging door middel van de dagbladen geschiedt zooals in artikel 617 is uiteengezet.

Art. 29. De volgende bepalingen worden in titel VIII van boek V van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, eerste deel, ingevoegd:

Artikel 621bis

Indien het openbare fondsen of deviezen betreft, geschiedt de verkoop op de beurs.

Voor de op de beursnotering ingeschreven titels of deviezen, op de gewone vergaderingen van de beurs of van eene der beurzen waar zij genoteerd zijn.

Voor de andere, op de openbare verkooping, door de beurscommissie ingericht.

De voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg in wiens rechtsgebied het beslag werd gelegd, duidt voor elke der beurzen, waar de verkoop zal geschieden, een op de lijst van deze beurs ingeschreven wisselagent aan, die overeenkomstig het reglement van de beurs en zonder verdere formaliteiten, tot den verkoop zal overgaan.

Artikel 621ter.

Artikel 621bis is eveneens van toepassing wanneer de openbare fondsen, of deviezen behooren bij een pand waaraan de tegeldemaking bij rechterlijke beschikking werd gelast.

Echter wordt de bij de laatste alinea van artikel 621bis voorziene aanduiding door den voorzitter van de rechtbank slechts gedaan wanneer zij niet geschiedde in het vonnis waarbij de verkoop wordt gelast.

Art. 30. Aan artikel 4 der wet van 5 Mei 1872 (titel VI van het eerste boek van het Wetboek van Koophandel) worden de volgende bepalingen toegevoegd:

«Indien het openbare fondsen of deviezen betreft, geschiedt de verkoop op de beurs:

» Voor de titels of deviezen, die op de beursnotering zijn ingeschreven, op de gewone vergaderingen van de beurs of van eene der beurzen waar zij zijn genoteerd;

» Voor de andere, op de openbare verkooping door de beurscommissie ingericht.

» De voorzitter van de rechtbank duidt voor elke der beurzen waar de verkoop zal geschieden, een op de lijst van deze beurs ingeschreven wisselagent aan, die overeenkomstig het reglement van de beurs en zonder verdere formaliteiten, tot den verkoop zal overgaan.»

Beslag op wortelvaste vruchten of beslag op vruchten te veld.

Art. 31. Artikel 628 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen:

Artikel 628

De veldwachter wordt tot bewaarder aangesteld; is hij niet aanwezig, dan wordt het beslag hem beteeënd; ook aan den burgemeester van de gemeente waar de goederen gelegen zijn wordt een afschrift gelaten, en het oorspronkelijke stuk wordt door hem met «gezien» geteeënd.

Indien de gemeenten waar de goederen gelegen zijn, aan elkaar grenzen of in elkaars nabijheid liggen, wordt een enkel bewaarder aangesteld, echter niet een veldwachter; het visum wordt gegeven door den burgemeester van de gemeente waar de hoofdzetel van het landbouwbedrijf gelegen is en, zoo er geen is, door den burgemeester van de gemeente waar het grootste gedeelte der goederen gelegen is.

Kunnen niet als bewaarder worden aangesteld: de beslaglegger, zijn echtgenoot, zijn bloedverwanten en aanverwanten tot en met den graad van broeders- en zusterskleinkinderen en zijn dienstboden; maar de beslagene, zijn echtgenoot, zijn bloedverwanten, aanverwanten en dienstboden kunnen met hun toestemming en met die van den beslaglegger tot bewaarder worden aangesteld.

Intrekking van de bevelschriften waarbij machtiging wordt verleend tot het leggen van beslag.

Art. 32. De volgende bepaling wordt toegevoegd aan boek V van het eerste deel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarvan zij titel IXbis uitmaakt;

TITEL IXbis. — Intrekking van de bevelschriften waarbij machtiging wordt verleend tot leggen van beslag in alle zaken.

Artikel 635bis.

De schuldenaar kan, of er al dan niet een rechtspleging begonnen is, binnen veertien dagen na de aanzegging, welke hem van het beslag gedaan is geworden, aan den magistraat, die de machtiging tot beslagleggen heeft verleend, de intrekking hiervan vragen door hem, die beslag gelegd heeft, alsook, in voorkomend geval, den derde in wiens handen beslag werd gelegd, mat dat doel voor den magistraat te dagvaarden. Indien de rechter die van de zaak kennis moet nemen de voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg of de voorzitter van de rechtbank van koophandel is, wordt die eisch ter terechtzitting in kort geding aangebracht.

De beschikking is voor verzet noch hooger beroep vatbaar.

Verdeeling na omslag.

Art. 33 Artikel 669 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen:

Artikel 669.

Het hooger beroep van dat vonnis wordt binnen tien dagen na de beteekening aan pleitbezorger ingesteld: de akte van beroep wordt aan de woonplaats van den pleitbezorger beteeënd; zij zal dagvaarding en opgave der grieven inhouden.

Alleen de in artikel 667 aangeduide partijen kunnen in genoemd beroep gedaagd worden.

Het beslag op onroerende goederen.

Art. 34. De artikelen, 14, 15, 32, 55, 62, 70, 71, en 90 der wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 14.

Het beslag op onroerende goederen moet worden voorafgegaan door een bevel aan den persoon of aan de werkelijke woonplaats of aan de in den titel der schuldverordering gekozen woonplaats. Het bevel wordt beteekend op de voor de exploitanten van dagvaarding voorgeschreven wijze.

Bovenaan op dit bevel wordt volledig afschrift van den titel gegeven, zoo hij niet reeds binnen de drie jaar, die het bevel voorafgaat, aan den schuldenaar beteekend is geworden.

Het bevel zal inhouden de keus van woonplaatsen in de plaats waar de rechtbank, die van het beslag moet kennis nemen, zitting houdt en de schuldenaar kan aan deze gekozen woonplaats alle beteekeningen doen, zelfs van verzet tegen het bevel, van werkelijk aanbod en van hooger beroep.

Het bevel zal uitdrukken, dat bij gebreke van betaling zal worden overgegaan tot het in beslag nemen van de onroerende goederen van den schuldenaar, die overeenkomstig artikel 18, nr 2, kunnen worden aangeduid.

De deurwaarder doet zich door geen getuigen bijstaan. Binnen vier en twintig uren doet hij het oorspronkelijke stuk met «gezien» teekenen door den burgemeester van de plaats waar het bevel beteekend is geworden. Bij ontstentenis van den burgemeester wordt het visum gegeven door een der schepenen, en, bij ontstentenis van dezen, door een ambtenaar daartoe door het schepencollege gemachtigd.

Artikel 15.

Indien het bevel de bij de 4e alinea van het vorig artikel toegelaten aanduiding inhoudt, heeft de schuldeischer het recht het te doen overschrijven op het kantoor der hypotheeken van de plaats waar de goederen gelegen zijn.

Indien de waarde van de in de overschrijving aangeduide onroerende goederen meer dan toereikend is om de schuld te voldoen, kan de schuldenaar vragen dat de gevolgen van de overschrijving van het bevel niet voor al de onroerende goederen zouden gelden. Die eisch wordt aangebracht voor de rechtbank binnen welker gebied het onroerend goed, dat het hoogste kadastraal inkomen geeft, gelegen is. De zaak wordt als spoedeischend gevonnis, zonder verzet of hooger beroep.

Artikel 32.

Binnen tien dagen na de neerlegging ter griffie wordt aan den beslagene dagvaarding gedaan om binnen den bij artikel 72 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordering gestelden termijn voor de rechtbank te verschijnen ten einde over de geldigheid van de beslaglegging alsmede over de waarde van de voordrachten en opmerkingen in verband met de veilingsvoorwaarden uitspraak te hooren doen, en den notaris te hooren aanduiden, die, door bemiddeling van den vrederechter, tot den openbaren verkoop van de in beslag genomen onroerende goederen zal overgaan. Die verkoop wordt door de rechtbank bepaald op een datum niet vroeger dan vijftien dagen en niet later dan dertig dagen na den dag van het vonnis.

De zaak wordt als spoedeischend geïnstrueerd en gevonnis.

In geval van hooger beroep bepaalt het arrest, of daarbij het vonnis bevestigd dan wel vernietigd wordt, een nieuwen dag voor de toewijzing, met inachtneming van de bovenstaande bepaling.

Indien het beslag geldig is verklaard beveelt het vonnis aan den beslagene het onroerend goed, op de beteekening die hem van het proces-verbaal van de toewijzing zal gedaan worden, te ontruimen op straffe er toe genoodzaakt te worden.

Artikel 55.

Elke incidenteele vordering bij een vervolging tot het in beslag nemen van onroerende goederen wordt ingesteld bij een verzoekschrift van pleitbezorger, dat de middelen en conclusiën inhoudt. Deze vordering wordt tegen elke partij die geen pleitbezorger in het geding heeft, ingesteld bij exploitant van dagvaarding tegen acht dagen, zonder verlenging van termijn uit hoofde van den afstand.

Die vorderingen worden als spoedeischende zaken geïnstrueerd en gevonnis.

Zij worden aan het openbaar ministerie medegedeeld.

Artikel 62.

De eisch tot onttrekking van al de voorwerpen of van een deel ervan aan het beslag wordt ingesteld tegen den beslaglegger, tegen den eerst ingeschreven schuldeischer en, zoo deze de vervolger is, tegen den schuldeischer wiens inschrijving onmiddellijk volgt.

Die eisch wordt ingesteld bij exploitant tegen deze der partijen die geen pleitbezorger in het geding heeft, en, in dat geval, tegen den schuleischer, aan de door de inschrijving gekozen woonplaats.

De niet verschenen gedaagden worden niet opnieuw gedagvaard.

Artikel 70.

Het hooger beroep van alle andere vonnissen wordt als niet bestaande beschouwd, zoo het ingesteld wordt na acht dagen, te rekenen van de beteekening aan pleitbezorger, of, indien er geen pleitbezorger is, te rekenen van de beteekening aan partij of aan de gekozen woonplaats.

Binnen veertien dagen doet het Hof over het beroep uitspraak.

De bij verstek gewezen arresten zijn niet voor verzet vatbaar.

Artikel 71.

Het hooger beroep wordt beteekend aan de woonplaats van den pleitbezorger of, wanneer er geen pleitbezorger is, aan de partij of aan de gekozen woonplaats. Het wordt binnen denzelfden termijn van acht dagen ingeschreven in het bij artikel 163 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorgeschreven register. De beslagene partij kan in hooger beroep geen andere middelen voorbrengen dan die welke in eerste aanleg werden voorgebracht. De akte van hooger beroep behelst opgave van de grieven, en en ander op straffe van nietigheid.

Artikel 90.

Het is toegelaten in de overeenkomsten te bedingen dat de bevoorrechte of hypotheekhoudende schuldeischer, zoo de tegenover hem aangegane verbintenissen niet ten uitvoer worden gelegd, het recht heeft zijn pand te doen verkoopen bij wijze van willigen verkoop, indien hij eerst ingeschreven is, en indien het beding van dadelijke uitwinning door de inschrijving openbaar werd gemaakt.

De verkoop heeft bij opbod plaats vóór een, op verzoek, door den voorzitter van de rechtbank van de plaats waar het goed gelegen is, benoemden notaris.

De verkoop wordt altijd voorafgegaan van een bevel om het verschuldigde bedrag binnen den termijn van dertig dagen te betalen. Indien de schuldeischer meer dan een jaar tusschen het bevel en den verkoop laat verlopen, is hij er toe gehouden een nieuw bevel te doen beteekenen.

Gijzeling.

Art. 35. De artikelen 780, 795 en 802 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 780.

Geen lijfswang kan worden ten uitvoer gelegd dan één dag na de beteekening, met bevel, van het vonnis waarbij hij is uitgesproken.

De beteekening behelst eveneens de keus van een woon-plats in de gemeente waar de rechtbank, waardoor dit vonnis gewezen is, zitting houdt, indien de schuldeischer er niet woont.

Artikel 795.

In al de gevallen kan de eisch op korten termijn worden ingesteld, krachtens een door den rechter verleend verlof, en kan de dagvaardiging worden gedaan aan de woon-plaats op de gevangenrol gekozen: de zaak wordt gevonden met opschorting van alle andere zaken, op de conclusie van het openbaar ministerie.

Artikel 802.

De verschuldigde som wordt aan den cipier in bewaring gegeven, zonder dat daartoe eenig bevel vereischt wordt; in geval van weigering van den cipier, wordt hij op korten termijn voor de rechtbank der plaats gedagvaard, krachtens een daartoe verleend verlof.

Het kort geding.

Art. 36. De artikelen 807, 808 en 809 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 807.

De eisch wordt ingebracht op een terechtzitting te dien einde door den voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg of door den voorzitter van de rechtbank van koop-handel, volgens het geval, te houden, op den dag en het uur als door het reglement van de rechtbank is aangeduid.

De termijn van dagvaarding bedraagt ten minste twee dagen.

Artikel 808.

Indien echter het geval onverwijlden spoed eischt, kan de voorzitter of hij die hem vertegenwoordigt, toelaten te dagvaarden hetzij op de terechtzitting, hetzij te zijnen huize, op het aangeduide uur, zelfs op feestdagen; en, in dit geval, kan de dagvaarding slechts krachtens het bevel van den rechter gedaan worden.

Artikel 809.

De bevelschriften in kort geding brengen geen nadeel toe aan de zaak ten principale; zij zijn uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep, en zonder borgtocht, indien de rechter niet bevolen heeft er een te stellen.

Zij zijn vatbaar voor verzet binnen acht dagen, te rekenen van den dag waarop het bevelschrift beteekend werd.

In het geval dat de wet hooger beroep toelaat, is dit beroep niet meerontvankelijk zoo het ingesteld wordt na den vijftienden dag, te rekenen van den dag waarop het bevelschrift beteekend werd, zelfs indien dit bij verstek werd verleend.

Over het hooger beroep wordt, met opschorting van alle andere zaken, gevonnisd.

De bij dit artikel voorziene termijnen worden niet verlengd ten aanzien van de personen die buiten het grondgebied van België wonen.

Pandbeslag.

Art. 37. De artikelen 819, 821 en 824, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 819.

De eigenaars en voornaamste huurders van huizen of landelijke eigendommen, hetzij daarvan een huurcedel is opgemaakt of niet, kunnen, één dag na gedaan bevel, en zonder verlof van den rechter, voor verschenen huren en pachten pandbeslag doen leggen op de goederen en vruchten, welke zich in bedoelde huizen of landelijke eigendommen en op de velden bevinden.

Zij kunnen zelfs terstond beslag doen leggen, krachtens het verlof dat zij van den vrederechter hebben verkregen.

Zij kunnen ook beslag doen leggen, mits hetzelfde verlof, op de roerende goederen die het huis of de hoeve stoffeerden, indien deze buiten hun toestemming vervoerd zijn; en zij behouden daarop hun voorrecht, mochten zij ze, overeenkomstig artikel 20, 1°, van de hypotheekwet van 16 December 1851, hebben opgeëischt.

Artikel 821.

Het pandbeslag geschiedt op dezelfde wijze als het executoriaal beslag; zoo er vruchten zijn, geschiedt het op de bij titel IX van het vorige boek bepaalde wijze.

Artikel 824.

Op grond van de in dezen titel voorziene beslagleggingen kan eerst tot verkoop worden overgegaan nadat zij van waarde verklaard zijn.

Beslag tot terugvordering.

Art. 38. Artikel 830 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende vervangen:

Artikel 830.

Het beslag tot terugvordering geschiedt op dezelfde wijze als het executoriaal beslag.

Prijsverhooging bij vrijwillige vervreemding.

Art. 39. Artikel 93 van de wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinnig wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen:

Artikel 93.

De bij artikel 115 der wet van 16 December 1851, voorgeschreven vordering behelst stelling van pleitbezorger bij de rechtbank waar de prijsverhooging en de rangregeling moeten worden ingebracht.

De akte waarbij de opveiling wordt gevorderd behelst op straffe van nietigheid van de prijsverhooging, het aanbod van den borg met dagvaarding op drie dagen vóór dezelfde rechtbank met het oog op de aanneming van dezen borg.

De niet verschenen gedaagden zullen niet opnieuw gedagvaard worden.

Scheiding van tafel en bed en echtscheiding.

Art. 40. De artikelen 875 en 876 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 875.

De artikelen 234 tot 239bis, 241, 1° alinea, 242 tot 249, 253, 262, 263 en 267 tot 274 van het Burgerlijk Wetboek

zijn van toepassing op de scheiding van tafel en bed. Echter wordt de mededeeling van den eisch en van de stukken aan het openbaar ministerie, welke voorzien is bij de artikelen 239 en 239bis van het Burgerlijk Wetboek, in dien stand van het geding niet bevolen; indien de voorzitter de partijen niet heeft kunnen verzoenen, verwijst hij ze om zich voor de rechtbank te voorzien.

Artikel 876.

De eisch tot scheiding van tafel en bed kan ingeleid worden bij wedereisch door een eenvoudige akte van conclusie op een hoofdeisch tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed.

Art. 41. Artikel 248 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepaling aangevuld :

« Op straffe van verval, wordt het verzet tegen elk vonnis of arrest, waarbij de echtscheiding wordt toegestaan, binnen acht dagen na de uitspraak, bij exploit van deurwaarder, aangezegd aan den griffier van de rechtsmacht die de bestreden beschikking heeft uitgesproken.

» Bedoeld exploit is vrij van zegel- en registratierechten.

» Van de voorziening wordt door den griffier op den kant van de beschikking melding gemaakt. »

Art. 42. Artikel 262 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepaling aangevuld :

« Op straffe van verval wordt het hooger beroep tegen elk vonnis waarbij de echtscheiding wordt toegestaan, binnen acht dagen na de uitspraak, bij exploit van deurwaarder, aangezegd aan den griffier van de rechtsmacht die de bestreden beschikking heeft uitgesproken.

» Bedoeld exploit is vrij van zegel- en registratierechten.

» Van de voorziening wordt door den griffier op den kant van de beschikking melding gemaakt. »

Ontzetting.

Art. 43. Artikel 897 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

Artikel 897.

Het vonnis waarbij verbod wordt uitgesproken om processen te voeren, dadingen te treffen, leeningen aan te gaan, een roerend kapitaal te ontvangen, daarvan ontfanging te geven, te vervreemden of te hypothekeeren zonder den bijstand van een raadsman, wordt, in den vorm door artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek voorgeschreven aangeplakt.

Elk arrest of vonnis van ontzetting of benoeming van een raadsman wordt, bovendien, door de zorg van den griffier, bij uittreksel in het Staatsblad ingelascht.

Hetzelfde geschiedt met de arresten of vonnissen van opheffing.

De bekendmaking moet geschieden binnen tien dagen na de uitspraak; de ambtenaars aan wie verzuim of vertraging in dezen te wijten zou zijn, kunnen een geldboete van zes en twintig tot honderd frank oploopen en verantwoordelijk gesteld worden tegenover de belanghebbenden, indien bewezen wordt dat de vertraging of het verzuim het gevolg van verstandhouding is.

In de eerste maand van elk jaar maakt het Staatsblad bovendien een opgave bekend van al de tijdens het vorige jaar uitgesproken ontzettigen, benoemingen van raadslieden en opheffingen.

Verkoop van onroerende goederen.

Art. 44. Artikel 956 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

Artikel 956.

De deskundigen stellen hun bericht op in een enkel advies bij meerderheid van stemmen; daarin worden de grondslagen van de schatting, die zij hebben gedaan, opgegeven.

Verdeelingen en veilingen.

Art. 45. De artikelen 969 en 971 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 969.

Hetzelfde vonnis dat uitspraak doet over den eisch tot verdeeling stelt, indien daartoe gronden zijn, een rechter aan, overeenkomstig artikel 823 van het Burgerlijk Wetboek, en beveelt dat de onroerende goederen, zoo er zijn, geschat zullen worden door een of door drie deskundigen op de in artikel 824 van hetzelfde Wetboek voorgeschreven wijze.

Artikel 971.

De benoemingen van deskundigen geschieden en hun berichten worden opgemaakt met inachtneming van de vormen voorgeschreven in den titel : « Berichten van deskundigen ».

Algemeene bepalingen.

Art. 46. De artikelen 1033, 1034 en 1037 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

Artikel 1033.

Voor elken termijn gelden de volgende regelen :

1. De termijn die in dagen is gesteld wordt van dag tot dag berekend; degene die in maanden of in jaren is gesteld, wordt berekend van den zooveelsten tot daags vóór den zooveelsten, volgens den Gregoriaanschen kalender;

2. De dag van de akte die het aanvangspunt van een termijn is, wordt daarin niet begrepen. De vervalddag wordt in den termijn gerekend indien deze niet een vrije termijn is genoemd;

3. De feestdagen worden in de termijnen gerekend. Wanneer echter de laatste dag, voorzien om een handeling van rechtspleging te verrichten, een Zondag of een ander wettelijke feestdag is, dan wordt de termijn verlengd tot den eerstvolgenden werkdag.

Artikel 1034.

De aanmaningen of oproepingen om tegenwoordig te zijn bij de berichten van deskundigen, alsmede de herdagingen gedaan krachtens de artikelen 19bis, 153 en 434bis van dit Wetboek, vermelden slechts de plaats, den dag en het uur van de eerste vacatie of van de eerste terechtzitting; het is niet noodig ze te herhalen ofschoon de vacatie of de terechtzitting op een anderen dag werd voortgezet.

Artikel 1034.

Geen beteekening of tenuitvoerlegging mag, op straffe van de bij artikel 1030 voorziene geldboete, gedaan worden in een voor het publiek niet toegankelijke plaats, hetzij vóór vijf uur 's morgens en na negen uur 's avonds, hetzij op een wettelijken feestdag, tenzij bij dringende noodzakelijkheid en krachtens een verlof gegeven door den voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg of, wanneer het een handeling betreft waarvoor een voorafgaande toelating noodig is, door den rechter die er de toelating zal voor gegeven hebben.

Art. 47. De volgende bepalingen worden in boek III van het tweede deel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ingevoegd :

Artikel 1032bis.

De termijnen vastgesteld voor de dagvaardingen, aanmaningen en andere akten aan den persoon en aan de woonplaats gedaan in België, worden, indien het termijnen van acht dagen of meer betreft, niet verlengd uit hoofde van den afstand.

Hebben zij een korteren duur, dan worden zij verlengd met één dag voor de akten die in een aangrenzende provincie, en met twee dagen voor degene die in een niet aangrenzende provincie gedaan worden; een en ander onverminderd de toepassing van de artikelen 1038bis, 1038ter.

Artikel 1038bis.

In de gevallen die onverwijld spoed eischen, kunnen de gewone termijnen van dagvaarding door de voorzitters van de hoven en rechtbanken verkort worden.

In dit geval en in de bij artikelen 6, 417 en 808 van dit Wetboek voorziene gevallen, worden het verzoek en het bevel tot verkorting op het afschrift van het exploit overgeschreven.

Artikel 1038ter.

In geval van aanzegging van een akte of van beteekening van een exploit of van een vonnis in België, wordt de toepasselijke termijn steeds bepaald volgens de plaats waar de aanzegging of de beteekening geschiedt, zelfs indien hij aan wien de aanzegging of de beteekening gedaan wordt, er noch zijn woonplaats noch zijn verblijfplaats heeft.

Geschiedt de beteekening over de post, dan is de plaats die voor de berekening van den termijn in aanmerking komt, de plaats van bestemming.

Artikel 1039bis.

Wanneer de aanzegging of de beteekening van een exploit gedaan werd op een korteren termijn dan den wettelijken, of indien de bepaling van de laatste alinea van artikel 1038bis niet inachtgenomen is geworden, dan wordt, op straffe van nietigheid, elke niet op tegenspraak gevoerde rechtspleging uitgesteld tot na verloop van den wettelijken termijn, eventueel verlengd zooals in de laatste alinea van onderhavig artikel is gezegd.

In de gedingen die zonder tusschenkomst van een pleitbezorger kunnen vervolgd worden, indien de beteekende partij niet tegenwoordig is bij de uitspraak van het vonnis van verdaging, geen pleitbezorger heeft gesteld of niet regelmatig vertegenwoordigd is, namelijk door een advocaat, houder van de stukken, wordt zij door den griffier verwittigd van den dag en het uur waarop de zaak weder zal opgeroepen worden.

Deze verwittiging wordt gegeven bij een ter post aangezekend schrijven, portvrij verzonden vijf dagen ten minste vóór de terechtzitting.

Art. 48. Artikel 645 van het Wetboek van Koophandel wordt opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

Artikel 645.

De termijn om hooger beroep in te stellen tegen de vonnissen van de rechtbanken van koophandel en de wijze om vóór de Hoven van Beroep te procederen worden geregeld door boek III van het eerste deel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Opgeheven teksten.

Art. 49. Worden opgeheven :

1° De artikelen 15, 52, 65, 69, 8°, 172, 257, 258, 259, 307, 350, 351, 449, 450, 460 469, 543, 596, 597, 598, 603, 604, 605, 606, 809bis, 823, 877, 878 en 879 van het Wet-

boek van Burgerlijke Rechtsvordering; alsmede de titels XXII (artikelen 397 tot 401) en XXIV (artikelen 404 tot 413 van boek II van hetzelfde Wetboek);

2° Het besluit van den Gouverneur-Generaal van België dd. 1 April 1814, betreffende de dagvaardingen te doen aan personen die in het buitenland hun woonplaats hebben ;

3° De artikelen 643, 647, en 648 van het Wetboek van Koophandel;

4° De vermelding van art. 52 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering voorkomende in art. 5654 van hetzelfde wetboek ;

5° De vermelding van artikel 455 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorkomende in artikel 249 van het Burgerlijk Wetboek.

Inwerkingtreding.

Art. 5. Dit besluit wordt van kracht op 1 Mei 1936.

De bepalingen betreffende de termijnen zijn echter niet van toepassing op de termijnen welke op dien datum reeds zijn begonnen.

Art. 51. De bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zullen met de bepalingen van dit besluit door de regeering worden samengeschiedeld en in het Staatsblad worden bekend gemaakt.

Art. 52. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 30 Maart 1936.

LEOPOLD.

Van Konings wege :

P. VAN ZEELAND

Eerste-Minister Minister van Buitenlandsche Zaken en Buitenlandschen Handel

E. VANDERVELDE,

Lid van den Ministerraad

P. POULLET,

Lid van den Ministerraad

PAUL HYMANS,

Lid van den Ministerraad

A. DEVEZE,

Minister van Landsverdediging

E. SOUDAN,

Minister van Justitie.

DU BUS DE WARNAFFE,

Minister van Binnenlandsche Zaken.

FR. BOVESSE,

Minister van Openbaar Onderwijs.

M.-L. GERARD,

Minister van Financiën.

AUG. DE SCHRIJVER,

Minister van Landbouw.

H. DE MAN,

Minister van Openbare Werken en Werkverschaffing.

PH. VAN ISACKER,

Minister van Economische Zaken.

A. DELATTRE,

Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

P.-H. SPAAK,

Minister van Verkeerswezen, Minister van Posterijen,

Telegrafie en Telefonie.

E. RUBBENS,

Minister van Koloniën.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

RECHTSPRAAK

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST. NIKLAAS

4 Februari 1936.

Voorzitter : M. De Cleene.
Referendaris : M. Thuysbaert.
Pleiters : Mrs Herbert en Stals.

OBSCURI LIBELLI. — INROEPEN VAN BRIEFWISSELING TUSSEN PARTIJEN TER VERDUIDELIJING. — GEEN NIETIGHEID.

De exceptio obscuri libelli is niet gegrond, wanneer uit de briefwisseling tussen partijen blijkt dat eischer op duidelijke wijze zijn aanspraken aan verweerder heeft kenbaar gemaakt.

Muller t/ Golecharles.

Aangezien de vraag strekt tot betaling van 5.547,55 frank, bedrag van 2 wissels met bank en inningskosten, overgeschreven aan het hoofd der inleidende dagvaarding, dit met de rechterlijke intresten en de kosten, het tusschen te komen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren bij voorraad niettegenstaande verzet of beroep en zonder borgstelling;

Aangezien gedaagde de nietigheid van de inleidende dagvaarding tegenwerpt, op grond dat de vermeldingen in deze akte, zoo vaag en onvolledig zijn, dat het hem niet mogelijk is de juistheid van de vraag en haar draagwijdte na te gaan;

Aangezien de exceptie van verweerder niet gegrond is;

Dat inderdaad de termen der dagvaarding dienen in verband gebracht met de briefwisseling tussen partijen gevoerd;

Dat het exploit van rechtsingang melding maakt van 2 wissel, op gedaagde getrokken, respectievelijk tot het beloop van 2.904,75 fr. en 2.635,80 fr.;

Dat anderzijds uit de briefwisseling blijkt dat de aanlegger, voor rekening van verweerder, werken en leveringen heeft uitgevoerd, dat de rechtsvordering niets anders beoogt dan betaling te bekomen dezer leveringen;

Dat de aanlegger ten andere zijn eischen op de meest duidelijke en preciese wijze aan verweerder heeft kenbaar gemaakt, deels in een brief gedagteekend van 5 Maart 1935, waarin de aanlegger betaling vraagt van een wissel ten beloope van 2.904,75 frank, vertegenwoordigend het bedrag der factuur N° 7.380 van 31 December 1934, vervallend einde April 1935, deels in een brief gedagteekend 16 November 1935, waarin de aanlegger verweerder verwittigt dat hij, op einde der maand 2.635,80 fr. zal doen ontvangen, bedrag der 2 laatste reparatiën aan den ketel, gedaan in de maanden Januari en Februari.

Aangezien aanlegger zijn eischen herhaald en bevestigd heeft in brieven geadresseerd aan verweerder op 25 April en 16 November 1935;

Dat bovendien de aanlegger, houder van bedoelde wissels er de betaling op den vervaldag van geëischt heeft en de weigering van betaling door protestakten deed vaststellen, respectievelijk op 2 Mei en 5 November 1935;

Aangezien uit wat voorafgaat moet besloten worden dat verweerder in de vermeldingen van de dagvaarding al de elementen kan vinden die noodig zijn om zijn verweer voor te bereiden;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle strijdige besluiten verwerpende verklaart de uitneming obscuri libelli, door gedaagde tegengeworpen ongegrond, diensvolgens beveelt aan verweerder ten gronde te besluiten;

Verwijst de zaak voor verdere behandeling naar de zitting van 25 Februari e. k., te 9 uur.

NOTA. — Bovenstaande vonnis schijnt wel in strijd te zijn met de traditioneele interpretatie van art. 61 van het wetboek van B. Rpl., waar het, ter verduidelijking van een inleidend exploit, verwijst naar de briefwisseling tussen partijen, briefwisseling waarvan in de dagvaarding zelf geen spoor, (niet eens de datum), te vinden is.

Gemeld art. 61, 3° schrijft op straf van nietigheid voor, dat de dagvaarding ZELF zal vermelden, het voorwerp der vraag en de middelen waarop de vraag gesteund is.

In dien zin werd gevonnisd, dat een exploit, waarin eischer er zich bij bepaald kopij te geven van een niet aanvaarde wissel, (hier het geval), nietig is (Rép. Pr. verbo Exploit N° 315.)

Het exploit moet minstens den oorsprong en den aard der schuldvordering aangeven ten einde controle mogelijk te maken (Dall. Sppl., verbo Exploit, N° 180).

In zooverre voorwerp en middelen in andere stukken vervat zijn, moet er minstens, ten hoofde van het exploit, kopij van die stukken gegeven worden, (bijv. van de faktuur waarover het gaat). Het volstaat niet eens, de stukken eenvoudig zonder meer aan te duiden.

Dall. loc. cit. N° 181 zegt : jugé... qu'il importe peu en conséquence que les prétentions du demandeur aient été présentées dans une correspondance antérieure, qui n'est ni copiée en tête de l'exploit d'ajournement, ni même mentionnée dans son texte.

Zie nog : Charleroi 26 Oct. 1887, P. 89; III, 136. Beltj. Pr. Civ. art. 61, N° 122.

Besluit : Het is een feitelijke kwestie te weten, of de inleidende dagvaarding, op zichzelf, al dan niet voldoende klaar is, maar het schijnt in principe niet te aanvaarden, dat verweerder zou verplicht zijn, in andere dokumenten dan de dagvaarding te putten, om het eigenlijke voorwerp en de basis van den eigenlijken eisch te kennen. M. S.

VREDEGERECHT TE BRUGGE

3de Kanton. — 31 Januari 1936.

Vrederechter : Mr R. Declerck.

Pleiters : Mr Josse Borginon (Brussel) en
Mr Ant. Dupon (Brugge).

HUUROVEREENKOMST : EIGENDOM DIE ALLEEN ONDER HET SEIZOEN UITGEBAAFT WORDT. — VERBREKING NA HET ZOMERGE-TIJDE. — GEEN VERMINDERING VAN DEN HUURPRIJS. — K. B. VAN 31 OCTOBER 1933.

Wanneer een eigendom verhuurd wordt om uitsluitend uitgebaat te worden onder het zomerseizoen, dan moet er geen vermindering van huurprijs toege- staan worden, wanneer de verbreking der huur- overeenkomst eerst na het zomergetijde plaats heeft, zelfs niet wanneer de huurprijs per jaar vastgesteld werd.

Piérard t/ Smeesters.

*Over de grondbelasting : (zonder belang).
Over de tegenvordering :*

Aangezien verweerder de terugbetaling vordert eener som van 4500 frank daar zijne pachtovereenkomst opgehouden heeft op 2 Februari 1935 dan wanneer het loopende pachtjaar eindigde op 31 Maart 1935 zoodat hij het prorata invordert van twee maanden niet gebruik van de villa;

Aangezien de pachtovereenkomst aangegaan was op 1 April 1933 om te eindigen op 31 Maart 1942;

Aangezien verweerder gebruik gemaakt heeft van het vermogen hem door het Koninklijk Besluit van 31 October 1933, toegekend om de verbreking van zijne pachtovereenkomst aan te vragen; dat verzoeksters daarin toegestemd hebben;

Aangezien verweerder op 2 Februari 1935 dus vrijwillig en zonder eenig voorbehoud afstand gedaan heeft van zijn verder pachtrecht alhoewel niets hem belette aan te dringen om het aflopende pachtjaar te voleindigen;

Aangezien verweerder dit juist niet gedaan heeft omdat de twee overblijvende wintermaanden voor hem niet het minste handelsnut meer boden; dat er hierbij in aanmerking moet genomen worden dat het verhuurde goed dienst deed als familiepensioen gedurende het zomerseizoen en dat het gedurende den Winter niet uitgebaat werd noch zelfs bewoond;

Aangezien de pacht prijs, over een gansch jaar berekend, enkel theoretisch op een volledig jaar toepasselijk was maar in werkelijkheid sloeg op de zomenseizoenuitbating, hetgeen onder meer blijkt uit de omstandigheid dat de huur betaalbaar was niet om de drie maanden maar op 1 April, 1 Juli en 31 Augustus;

Aangezien verweerder door de vroegtijdige pacht-opgaaf geen schade ondergaan heeft daar hij het volledig economisch genot van zijn inpachtneming gehad heeft; dat hij overigens op het oogenblik van de pachtverbreking geenszins uiting heeft gegeven aan zijn verlangen om terug in het bezit te treden van het in Augustus betaalde pachtgedeelte dat daar slechts sprak van geweest is op 24 Juli daaropvolgende in een schrijven van zijn raadsman aan den raadsman van verzoeksters;

Aangezien de tegenvordering diensvolgens als ongegrond moet afgewezen worden;

Om deze redenen:

Veroordeelen verweerder in eersten aanleg om aan verzoeksters de som te betalen van 3.800,25 frank vermeerderd met de rechterlijke intresten en de gedingkosten;

Wijzen de tegenvordering van verweerder af als niet gegrond.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

2° Kamer. — 13 Maart 1936.

Voorzitter: Mr De Jonge.

Referendaris: Mr Van Houtte.

Pleiters: Mrs Erkens en A. Van den Bossche.

VERZEKERING. — BEVOEGDHEID. — WET VAN 20 APRIL 1920.

Een verzekerde na het afsluiten eener verzekerings-overeenkomst, heeft het recht te verzaken aan de bevoegdheid ratione loci, ten zijnen voordeele in de wet vastgelegd.

Aangezien, alhoewel ingevolge de wet van 20 April 1920 de bevoegdheid ratione loci op beschikkende wijze wordt vastgesteld en daaruit volgt dat alle tegenstrijdige overeenkomsten nietig zijn, zulks in geener mate belet dat na het ontstaan van een betwisting de bevoordeelde partij aan dit recht op de bevoegdheid ratione loci voor elk litigieus geval kan verzaken.

Aangezien zulks in algemeenen regel door de rechtsleer en rechtspraak wordt aanvaard en overigens de logische toepassing van gemelden regel is, vermits deze bestemd is ten goede van de verzekerde bij gelegenheid eener voorafgaande overeenkomst waar de wil van verzekeraar overheerschend is en van geen nut is na het ontstaan van eene betwisting waarbij, ingevolge weigering van uitbetaling, de verzekerde, zonder den minsten dwang te vreezen, vrij kan beschikken over deze bevoegdheid;

Aangezien de verzekeraar langs zijn kant geen enkele reden heeft om eene verzaking gedaan aan uitzonderlijke rechten, bestaande ten zijnen nadeele, te weigeren.

Ten gronde.

Zonder belang.

BALIELEVEN

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE, BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Op Woensdag, 8 April, gaf Dokter Van Acker, Bestuurder van het Guislaingesticht te Gent, voor de leden der Vlaamse Conferentie een voordracht over «Traumatische Neurose».

Spreker wees er op hoe deze zenuwzieke toestand, welke zich heel dikwijls bij het slachtoffer voordoet na een ongeval, zijn oorsprong en zijn doel vindt in een mogelijk geldelijk voordeel; dat het slachtoffer hoopt te bekomen onder vorm van schadevergoeding.

Na het wezen en de kenteekenen der traumatische neurose uiteengezet te hebben, kwam spreker tot het praktische besluit, dat de gevolgen der neurose enkel aan den voor het ongeval verantwoordelijken persoon kunnen ten laste gelegd worden, in zooverre het slachtoffer werkelijk en onvrijwillig lijdt onder dien toestand.

Het is beter in dergelijke gevallen ineens een forfaitair bedrag toe te kennen, in plaats van een rente. Dergelijke onmiddellijke en vaste oplossing zal het best geschikt zijn om de genezing van het slachtoffer te bespoedigen.

De heer Voorzitter dankte den spreker om zijn belangwekkende voordracht, die van aard is om zoowel de magistraten als de advocaten, een gansch nieuwen kijk te geven op het netelige vraagstuk der zenuwstoornissen als gevolg van ongevallen.

ERRATUM

In het nummer 39 van 28 Maart 1936, kol. 1059, van het artikel: «Het Fiskaal Stelsel der Personen-Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid», gelieve te lezen: Dat aandeelen... onderworpen zijn aan een zegelrecht van 2,4 ‰ en 3,6 ‰ in plaats van 2,4 % en 3,6 %, zooals ten onrechte vermeld werd. Het aandeel van 1.000 fr. is, in de aangehaalde omstandigheden, onderworpen aan een zegelrecht van 2,40 fr.